לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ג' בסיון תשמ"ח, 19 במאי 1988 / שנת מ"ח מס' 13652 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

קפריסין תגרש 66 זרים בעקבות פיצוץ מכונית התופת

רויטר

ניקוסיה. — קפריסין תגרש 66 זרים, רובם ערבים, הנחשבים סיכון בטחוני, עקב פיצוץ מכונית התופת לפני שבועיים ליד שגרירות ישראל. השלטונות עיינו מחדש בתיקיהם של כ־2500 אורחים זרים ופתחו בהליכי גירוש של 66 זרים, ובהם 26 סטודנטים.

בפגישה עם פרס — דובינין מיתן עמדות בריה"מ ביחס לוועידה הבי"ל

הסובייטים השמיטו דרישתם ל„וועידה כופה" ול„וועידה מתמשכת" במהלך המו"מ ● השגריר הסובייטי אמר לשר־החוץ הישראלי: אנו מעוניינים בשלום גם כמעצמה אחראית וגם כשכנים שלכם לאזור ● אופטימיות אמריקנית ביחס להצעות הסובייטיות החדשות ● עם זאת תקף אמש רדיו מוסקווה את פרס והגדירו כ„אחד מסרבני השלום הישראליים, המייצג מדינה שאינה מוכנה לעשות חצי צעד לקראת הערבים"

דלית רפאל (ארה"ב)
דליה שחורי

וושינגטון. — הסובייטים השמיטו את דרישתם לוועידה בי"ל סמכותית וכופה, וכן את דרישתם לוועידה מתמשכת במהלך המו"מ לשלום — מסרו מקורות בפמליית שר החוץ

(המשך בעמוד 2)

„שומר הניצוץ" יוצא ע"י קבוצת פרופסורים

בין חברי המערכת: אסא כשר, עדי אופיר, זאב שטרנהל, אבישי מרגלית, אילנה המרמן ונתן זך ● היום יישמע הערר של עורכי „דרך הניצוץ"

זהבה גוזם, שלמה סלוצקי

הבוקר יובאו לדיון בערך ארבעה מעצורי אירגון „הניצוץ" רוני ויעקב בן־אפרת, הדס להב ומיכל שוורץ, שייוצגו ע"י עורכת דינם פליציה לנגר.

ברחבה שממול לבית המשפט צפוייה משמרת מחאה של „פורום פעולה למען חופש עיתונות", אשר יבטא את הדרישה להפסקת ההתנכלות כנגד חופש הביטוי בישראל. הערר יתנהל בפני שופט תורן ובדלתיים סגורות.

בשעות אחר הצהריים יסתיימו גם 48 השעות מאז נעצר מו"ל העיתון „דרך הניצוץ" אסף אדיב, ויש לשער שהוא יובא להארכת מעצר. אמש, עד שעות הלילה לא ידעה עורכת הדין לנגר איפוא עליה להתייצב להארכת מעצרו של אסף אדיב.

עיתון חליפי „שומר הניצוץ"

היום, אמורה להתקיים מסיבת עיתונאים של אירגון „השנה ה־21", כאשר בה יודיעו על כוונתם להוציא לאור עיתון בשם „שומר הניצוץ". במסגרת מסיבת העיתונאים, אמור להתאפשר לחברי „דרך הניצוץ" להשמיע את דבריהם. בין חברי מערכת העיתון החדש, יהיו בין היתר, ע"פ ההזמנה שנישלחה לעיתונאים, ד"ר עדי אופיר, פרופ' אסא כשר, פרופ' אבישי מרגלית, פרופ' זאב שטרנהל, ד"ר אילנה המרמן ופרופ' נתן זך.

נבון ישגיח על כשרות פירסומי האגף הדתי ● עמוד 17
ירדן: אין שינוי – לא נתיר פעילות מחבלים ● עמוד 3
התחייבויות הקבה"א – 1.6 מיליארד ש"ח ● עמוד 19

שר הבטחון ברצועת עזה אתמול (צילום: סיוון/דו"צ)

שמיר דחה דרישת לוי להחזיר מייד את פרס הביתה

אף שהרוחות סוערות בליכוד על הודעת השבח לפרס והגינוי ל„סרבני השלום" – אמר שמיר בסיעת הליכוד כי אין לו עניין בפולמוס עם ארה"ב ● המערך: הליכוד צריך לשבח את מאמצי השלום של פרס

דורית גפן, יצחק שור

רה"מ דחה אתמול את הצעת סגנו דוד לוי, לקרוא לשר־החוץ פרס לשוב מייד לארץ בעקבות הביקורת שהשמיע הנשיא רייגן בהודעה שפרסם לאחר פגישתו עם פרס בוושינגטון. שמיר טען כי גם בעבר נשמעה ביקורת מהבית הלבן, וכי מוטב להוריד את הפרופיל של התגובה ולעבור לסדר היום כדי לא להיכנס למחלוקת מיותרת עם ארה"ב.

שמיר: אין צורך בפולמוס

בישיבת שרי הליכוד אמר שמיר כי אין צורך להגיב על הודעת הנשיא רייגן ואין צורך בפתיחת פולמוס עם ארה"ב. עוד אמר כי הנושא יחלוף מהעולם כמו פרשות אחרות והודעות אחרות. פרס הגיב אתמול בניו־יורק על האשמות אלה באומרו חבל שהליכוד חושב רק מה טוב לליכוד ולא מה טוב לישראל ולשלום. הליכוד צריך להביע הערכה לנשיא רייגן ששיבח את מאמצי השלום שלי.

(המשך בעמוד 2)

צעיר נהרג מאש צה"ל בכפר אבו־עין; רבין: אלימות המתקוממים נמצאת בדעיכה

תשעה מתושבי הגדה נפצעו אתמול, ביניהם אשה שמצבה קשה כאשר נכנס צה"ל לכפרים אבו־עין וערורה שהכריזו על עצמם „כפרים משוחררים" ● שר הבטחון אמר בעזה כי רגיעה בשטחים תביא תמורה חיובית לתושבים, אך לא שינוי מדיני

עזר אבירן, יואב אביב
עתיים, איי. פי.

צעיר נהרג ותשעה תושבים נפצעו מירי חיילי צה"ל, בתום התנגשויות שהיו אתמול בין כוחות צה"ל לתושבי הכפרים אבו־עין וערורה שבאזור רמאללה, במהלכן הותקף כוח צה"ל ע"י מאות תושבים. ההרוג הוא יוסף הילאל בן 16 שנורה בחזהו.

לדברי מקורות צבאיים שהה כוח צה"ל באזור במסגרת פעילות יזומה. הכוח הותקף ע"י מאות מתושבי שני הכפרים, אשר רגמו אותו באבנים.

(המשך בעמוד 2)

מסרבים ובוכים

דוברי הליכוד הקימו קול צעקה מול הנזיפה המרומזת של הבית הלבן, היוצאת כנגד סרבני השלום. דוברו של רייגן לא הזכיר, כמובן, את שמיר בשמו המפורש, אבל כוונת הדברים ברורה. זו אינה הפעם הראשונה בה מושמעת ביקורת מרומזת, או גלויה, כלפי שמיר, וגם בסוף ביקורו הוא בוושינגטון אפשר היה לשמוע צלילים של אי־נחת ואי־הסכמה בין הממשל לבין שמיר, למרות שהסברת הליכוד ניסתה להציג את ביקורו של שמיר כמעין הצלחה.

קשה להבין על מה טוענים אנשי הליכוד. אילו היו עקביים, היו צריכים להודות לרייגן על כך שהוא מסייע לשיפור התדמית ששמיר מנסה ליצור לעצמו. למה צריך שמיר לצפות, לאחר שהודיע בפורום מרכזי של מפלגתו שהוא „סרבן גאה"? שמיר אינו יכול לאחוז במקל משני קצותיו – לגבש קו ודימוי של סרבנות, ולזכות באהדת אומות העולם ובתמיכה אמריקנית. כבר בביקורו בארצות־הברית נראה היה ששמיר אינו מדבר אל רייגן אלא אל אנשי מרכז חירות. לכל אלה סיבה פשוטה – שמיר אינו יוצר שיח עם ארצות־הברית ואינו מצפה לתמיכתה בו, מפני שאינו רוצה שארצות־הברית תקדם את התהליך המדיני בדרכה, או בכל דרך שהיא. דומה גם ששמיר אינו רואה בתמיכה האמריקנית נזק אלקטוראלי – הקהל אליו הוא מדבר אינו מחשיב, לדעתו, את שאלת התמיכה הבינלאומית. לכן גם טענות הליכוד על התערבות לכאורה של האמריקנים במערכת הבחירות הן טענות מתחסדות.

פרס, שסיכוייו להעביר בתקופת כהונת הממשלה הזו את מהלכיו אפסו למעשה, מתמקד יותר ויותר במגעיו עם ממשלות ואישים בעולם, כדי לשמור על הקשרים שיצר לקראת האפשרות שירכיב את הממשלה הבאה. המגעים האלה מבורכים, ולמגעים עם הגוש הסובייטי יש חשיבות עליונה; מה גם שהסובייטים ממתנים את עמדתם ואין כל דמיון בינה לבין העמדה בתקופה שקדמה לגורבצ'וב. מן הסתם גם פרס מודע לכך, שנוסף על המגעים עם העולם עליו לעשות הכל על־מנת להחזיר את אמונת הציבור בישראל באפשרות השלום ביכולתו.

בניגוד להודעת צה"ל: החייל שלקח גדנ"עים להכות עצירים ערבים — לא הועמד לדין

לפחות לא עד ה־3 במאי – זאת על אף שלאלוף הפיקוד, עמרם מצנע, נודע על הפרשה כבר באמצע פברואר, ממכתב של מדריכה בצופים ● המדריכה, לאה אוולאי, לא קיבלה תשובה על מכתבה ורק כעבור חודשיים, כשאיימה לפנות לעתונות, השיב לה מצנע: הבריף מתבססים על עדות שמיעה ואין אנו יכולים להעמיד על סמך דברים אלה החייל לדין ● רבין הורה שלא לקיים פעילות גדנ"ע בסמוך למתקני מעצר

שלי יחימוביץ'

החייל אילן סבן, שלקח עמו גדנ"עים להכות עצירים ערבים במתקן „עופר" ברמאללה — לא נשפט כלל, לפחות לא עד ה־3 במאי, למרות שלאלוף מצנע נודע פרטי הפרשה כבר באמצע פברואר. כך עולה מחליפת המכתבים בין לאה אוולאי, מדריכה בצופים מגרעין „רעים" בירוחם, שהתלוננה על המקרה ראשונה, לבין לשכת אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע.

מכתב ראשון ב־16 בפברואר

המכתב הראשון של המדריכה לאלוף מצנע נכתב ב־16 בפברואר, שם פרטה המדריכה את שאירע שבוע קודם לכן. „בזמן השהייה במתקן עופר הגיעו מספר בנים לאחר יום העבודה, וסיפרו כי רב"ט אילן הציע להם להתלוות אליו למתקן הכליאה ולראות כיצד מכים

(המשך בעמוד 4)

דובר צה"ל: הטיפול נפל בין הרשויות — הועבר לפרקליט הצבאי

שלי יחימוביץ'

דובר צה"ל מסר, בתגובה שהתאחרה, כי „מכיוון ששתי רשויות צבאיות שלא היו מתואמות בינהן טיפלו בנושא הועבר התיק לטיפולו של הפרקליט הצבאי".

ח"כ צבן: להשלים החקירה בפרשה

מתקן הכליאה בבסיס „עופר" ייסגר הבוקר

יורם בר

בתשובה לשאילתא בעל־פה של ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר אתמול שר־החינוך כי בעתיד לא יישלחו גדנ"עים לבסיסי צה"ל שבהם יש עצירים או חיילים העוסקים בדיכוי האינתיפדה. בכך נענה השר לפניית ח"כ צבן בנידון. הנחייה ברוח זו כבר הוצאה ע"י מפקד הגדנ"ע. ח"כ צבן אמר כי מהעתונים שבידי נראה שלא נגבתה שום עדות מהעצירים המוכים, ותבע להשלים את החקירה גם בכיוון זה. השר השיב כי הנושא הוא מעניינו של הצבא.

מתקן הכליאה המיוחד, שהוקם לפני כחודשיים ליד מחנה עופר שבצפון ירושלים ואיכלס עצירים מאיזורים שונים ביהודה ושומרון, ייסגר הבוקר, בעקבות שיחרורם של 281 אסירים לפני מספר ימים. התפנו מקומות במתקני כליאה אחרים והמתקן הנוכחי ייסגר. מתקן זה התפרסם בעקבות ביקור נערי גדנ"ע מירוחם בבסיס „עופר".

עמוד אחורי — על המשמר

ציורמצב

מרגליות / נמצא הרוג

„תושב דהיישה נמצא הרוג" (מן העיתונות).
איך הוא העז ללכת לאיבוד, ההרוג האקראי הזה, מבלי להודיע דבר. ובכלל — מה הם חושבים לעצמם, שהם ייהרגו להם ככה סתם כאילו כלום, ואנחנו נכלה כוחותינו בשרב הכבד הזה בחיפוש מתיש אחריהם?

אברהם שרון

אזמל / מפ"ם

עבירה ללא קלון!

התביעה חזרה בה מכוונתה להעמיד לדין את מפ"ם ומזכיר המרכז שלה, חנן ארז, באשמת בניית מבנים בלתי חוקיים עבור הבדואים מערב אל־חוואלד שבגליל. בתי הבדואים האלה נהרסו על־ידי השלטונות בחורף הקודם ומפ"ם, בעזרת קיבוץ המעפיל, העמידה לרשות המפונים שקפאו בקור מבנים טרומיים.

חבל שהתביעה בוטלה. משפט והרשעה באשמה כזו — אין עימם קלון. יש עימם כבוד וציון דרך לפעולה של מפ"ם בתחום אחוות העמים. הרשעה כזו יכלה להיות מתנה נאה (שאולי גם רווח אלקטורלי בצידה, ואין בכך כל פסול) למפלגה החוגגת עם המדינה את יום הולדתה ה־40.

בתי הבדואים נהרסו על־ידי פקידי שלטון שתמיד חשבו שמצווה לקחת מערבים אדמות ובתים, ושהם יודעים יותר טוב מאנשי ערב אל־חוואלד, או כל מקום אחר, מה טוב בשבילם ולאיזה עיירה מרוחקת צריך להעביר אותם. גם בשנת ה־40, עקבות השלטון הישראלי, בשטחים וגם בתוך הקו הירוק, הן יותר מדי פעמים עקבות הבולדוזר ההרסני.

בתקופת התורכים אסור היה להרוס בית שגגו הושלם, גם אם נבנה בלי רישיון. בתחום זה, כפי שמגדירים במילון הצבאי נסיגה, שיפרנו עמדות לאחור!

עודד ליפשיץ

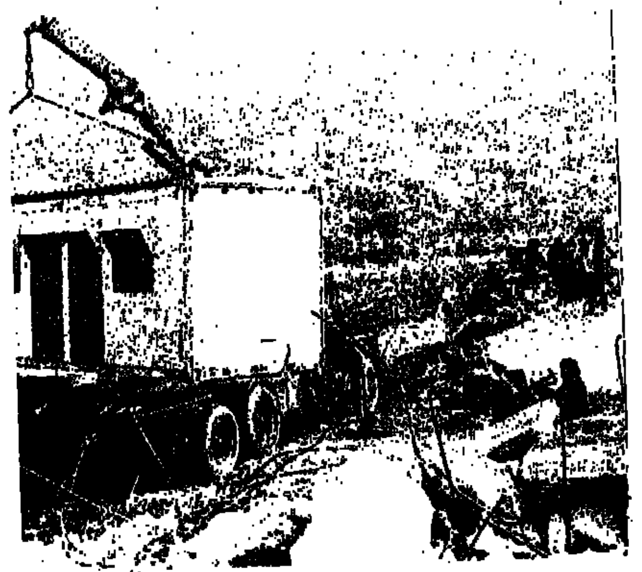

תושבי ערב אל חוואלד והבית הטרומי שהביאה מפ"ם למקום

מפת בכורות / טליה שפירא

אלף פרצופים

קומדיה — כל קומדיה — מתוכננת להצחיק את הקהל. בדרך כלל, יודעים האמנים, הבמאי וכל העוסקים בהפקת המופע, באילו נקודות־זמן יתפרץ הקהל בצחוק ולעיתים אף מתכננים זאת מראש, במרווחים קבועים, כדי לשמור על מתח ההצגה.

אצל טליה שפירא, דומה וכל הכללים פורצים בצחוק. והקהל — כל אחד לעצמו. כל אחד ורגעי הצחוק שלו. כל אחד והדמויות שעושות לו פרפרי צחוק ועצב בבטן. והתוצאה היא פרצי צחוק לא מבוקרים, בזמנים שונים, אבל מכל הלב. צריך להתרגל לזה. ביחוד לזאת מאחור שצוחקת ברוורס ולא לוחצת על הברקסים. אחרי שמתרגלים — קשה להפסיק מלצחוק.

על הבמה רק טליה, מיקרופון אחד מוצמד לדש בגדה, בגד שחור, מאוד צנוע, סרט ורוד, כובע ים מניילון וכובע שחור, וזהו. אלה הם האביזרים. אך טליה שפירא אינה זקוקה ליותר מזה. הפנים שלה, ההבעות, תנועות היד וזווית השער — כל אלה עושים את הכל, עושים את ההבדל. וטליה משתוללת, עוברת מדמות לדמות, מקול אל קול, ממבט אל מבט.

אולי עדיין לא מספיק מגובש, אינך יוצא משם המום, תחושת ההתפעמות לא שורה כך — אך טליה שפירא ב„אחת העם" עושה לך דברים בנשמה.

טליה שפירא – אחד הפרצופים

אפי לנדאו

מכונות תספורת
Oster
המפורסמות בעולם
* לתספורת אנשים ביתית
* לתספורת כלבים מקצועית וביתית
* לתספורת סוסים ופרות
* לעבודות פעילים ויישור שפתיים
* לגזיזת צאן
* למעבדות ווטרינריות
הבלעדיים פרקו
03-650745
03-660239
A5 GOLDEN
STEWART

בשטח / חוף ירושלים

האיש שת"א חפצה ביקרו

כמו על פי הזמנה, נשבר השרב שעה קלה לפני האירוע. או שמא נאמין לצ'יץ' שאמר שהיה זה טדי קולק שהביא לתל־אביב אוויר צלול כיין, לכבוד טקס חנוכת „חוף ירושלים" בתל־אביב. הכל החל — בעצם — כבדיחה. שלמה (צ'יץ') להט התלבט עם עצמו מה להביא כמתנה לטדי בערב מחווה שנערך לכבודו לפני שנה, במלאת לו 76 שנה ו־20 שנה לאיחוד העיר. „הוד והדר", יש להם כבר, אמר להט בליילהט — קדושה יש, היסטוריה גם כן, חידוש ורעננות נניח. מה נביא לו מתנה שאין לו לטדי ולירושלים? שבר את ראשו, אך דאג מהר מאוד לסדר את שערותיו הלבנות בקפידה, ואז הבריק רוכרו (לשם מה יש דוברים?) בני כהן, ואמר בבדיחותא: ים לים. זה מה שאין להם.

חשבו וחישבו האם ניתן להעביר ים לירושלים, והחליטו שיהיה זה מוגזם גם עבור ראש עיר אשר אינו טורח להעביר לדיון במועצה את תקציב העירייה. חשבו וחישבו והגיעו לרעיון על חנוכת „חוף ירושלים", מול המערך התיירותי החדש ההולך וניבנה מול בניין האופרה הישן. לשם טרחו ובאו אתמול חברי מועצות הערים תל־אביב־יפו וירושלים רבתי, מוזמנים ומוזמנים לרוב, תזמורת הטיילת התל־אביבית והירושלמית גם היא.

טדי מגיע — כראוי, באיחור של — 10 דקות, ובלי שום שהות הוא הולך בצעד בטוח אל הים, כמי ששנים ציפה לרגע הנכסף. צלמים — אותם חיות עבודה שמסכנים את חייהן בסיקור המאורעות בשטחים — עטים כעת על הטרף הכשול, בדמות טדי את להט, אברהם ברזילי, מהטלוויזיה, אומר למי שצריך לומר, שאם לא יפסיקו עם תמונות זוג היונים מול השמש השוקעת בים, אזי הכתבה החיובית של היום לא תיכנס לשידור, ודבריו מאיצים, באופן מאגי, את התהליך. מתקדמים לעבר הבמה, לנאומי השבח והודיים ושוב מצטלמים, בבימויים של עשרות הצלמים. ובערב ראינו את הכתבה החיובית של היום, במבט לחדשות.

בדיחה שהתגשמה

שלמה סלוצקי

רעל / הכשרת הנוער

דרדק – ללא ברדק

עניין הגדנ"עים, אפילו אם עניין קל הוא, אסור שנרפה ממנו. שכן, הוא נושא בחובו אפשרות מרעננת לביסוס הלאומית בקרב קטנטנינו.

האירוע, אף אם היה צנוע, הוכיח את כמיהת הנוער לדעת יותר ולחוש את הכיבוש מקרוב. אי לכך, מוצע בזאת למשרד החינוך להוסיף לתוכנית הלימודים שיעור־מבוא, שעניינו הכשרת הנוער.

כך למשל, במסגרת המבוא לשיעור „דיכוי שימושי", ילמדו ילדי הגן את המהול „גאבוט לזאטוט", ובמסגרת השיעור „פרעות לפעוט", ילמדו התלמידים בכיתות הנמוכות את יסודות ההרתעה והכיבוש.

תלמידים בכיתות הביניים ילמדו את תולדות האלה ומקומה בתרבותנו.

במסגרת בחינות הבגרות יוכלו התלמידים לבחור במסלולים הבאים: שימוש בגז מדמיע, תפעול ואחזקת הצציות, התמודדות בכדורי גומי, מהו ערבי טוב (עיוני בלבד) ויורי ברגלי מתפרעים (עם אפשרות לסטייה קלה למתקדמים). סיסמתנו „עם דרדק חזק — לא יהיה ברדק".

קובי לוריא

עורך „עמוד אחורי": אפי לנדאו

דובינין מיתן עמדות בריה"מ

פרס, לאחר פגישה שקיים עם שגריר בריה"מ, יורי דובינין, ביום ג' בלילה.

נמסר כי לא תינתן סמכות כפייה או וטו, לאף אחד מהפורומים למו"מ, אותם מציעה בריה"מ, כולל מליאת הוועידה, קבוצות מולטילטרליות וקבוצות בילטרליות של ישראל ושכנותיה. כמו כן לא תכונס הוועידה תכופות, במהלך המו"מ. כך שלא תהפוך לפורום מתווך ושופט בין הצדדים. מסרו המקורות.

רדיו מוסקווה תוקף פרס

בתוך כך תקף רדיו מוסקבה אמש את השר פרס בחריפות רבה וטען כי הוא אחד מסרבני השלום הישראלי המייצג מדיניות שאינה מוכנה לעשות אפילו חצי צעד לקראת הערבים. בידיעה „גבול־ישראלי" נמסר כי פרשן הרדיו הסובייטי תקף את שיחות פרס בוושינגטון ואמר כי מאחורי המילים היפות שהשמיע שם פרס, הוא מסרב אף לסגת לגבולות 67 ולהקמתה של מדינה פלשתינית וגורס שיחות נפרדות בין ישראל לערבים. הפרשן תקף את שר החוץ גם על תמיכתו ביוזמת שולץ ואמר כי סיכויה שואפים לאפס.

בפגישה בוושינגטון, שארכה למעלה משעה נכח מחצר הסובייטי גם אולי דרקובסקי. הסובייטים, שיזמו את הפגישה אמרו כי מטרתם העיקרית להציג בפני פרס את הניסוח הפורמלי האחרון בנושא הוועידה הבי"ל.

דובינין פתח והקדים כי הסכם הטילים שחתמו עם האמריקנים והה־סכם על פינוי כוחותיהם מאפגניסטן הם הוכחה לרצון הסובייטי לתרום לפתרון סכסוכים אזוריים ולשפר את האווירה הבי"ל. אותה רוח, אמר, מפגינה בריה"מ לגבי בעיות אזוריות אחרות. הוא הבטיח כי ישראל יכולה להיות משוכנעת שבמוסקווה קיימות הנכונות והנחישות לפעול לפתרון הבעייה במזה"ת. דובינין ציין כי שמח שלא שמע ספקנות בעניין זה בדברי פרס.

„לבריה"מ יש עניין לראות תנופה לקראת הסדר במזה"ת. גם כמעצמה בעלת אחריות כוללת וגם כשכנה לאזור", אמר דובינין. שציין גם את דאגתה של בריה"מ לנוכח תהליך הכנסת טילים טקטיים וראשי חץ כימיים לאזור.

עקרונות בריה"מ

הוא קרא מנייר מוכן (ובקצב הכתבה) את עקרונות העמדה הסובייטית:

הגדרה עצמית לפלשתינים, אם כי מימושה יכול להיות במסגרת קונפדרטיבית.

צורכי הבטחון של כל הצדדים.

הימנעות מהתערבות בעניניה הפנימיים של מדינה כלשהי.

כיבוד ריבונותן של כל המדינות.

אי־שימוש בכוח ליישוב סכסוכים.

הבסיס להסדר הטריטוריאלי —

(סוף מעמוד ראשון)

החלטות האו"ם 242 ו־338. ועקרון השטחים תמורת שלום.

המכניזם הטוב ביותר לפתרון הסכסוך — ועידה בי"ל.

הבסיס החוקי — קבלת החלטות האו"ם 242 ו־338 ע"י כל הצדדים.

ייצוג — ינתן לכל הצדדים לסכסוך. כולל ערבים־פלשתינים.

המו"מ עצמו יתנהל בשלושה פורומים: מליאת הוועידה, קבוצות רב־צדדיות לדיון בסכסוכים אזוריים. וקבוצות דו־צדדיות בין ישראל לשכנותיה. לפתרון הסכסוך ביניהן.

תפקיד החברות הקבועות ב־מועה"ב יהיה ליצור „אווירה קונסט־רוקטיבית למו"מ".

בריה"מ מקבלת את האפשרות לשלבי ביניים בפתרון הסכסוך. כל עוד יהיה קשר ביניהם לבין ההסדר הסופי.

הסתייגויות פרס

לאחר הצגת העמדה הסובייטית התקיים דיון בו הסביר השר פרס מדוע נוסחת ההגדרה העצמית של הסובייטים (שמשמעותה, למעשה, הקמת מדינה פלשתינית) איננה מקובלת על ישראל. פרס גם הציע להשמיט מההצעה הסובייטית מספר מרכיבים החורגים מהמוסכם על הצדדים, אשר קיומם „רק יגרום לבזבוז זמן ודחיית תחילת התהליך". אך המקורות לא פרטו באלה מרכיבים בדיוק מדובר.

למנוע חלל ריק

„המימשל האמריקני אינו בטוח בסיכויים לקדם את תהליך השלום באזור בחודשים הקרובים, אך הוא נחוש בדעתו להמשיך לפעול למען מטרה זו, כדי למנוע היווצרות חלל ריק, העלול להביא להידרדרות עד כדי שימוש בכוח" — זאת אמר אמש המנכ"ל המדיני של משרד החוץ דר' יוסי ביילין, בפגישה עם הכתבים המדיניים, עם שובו מארה"ב, שם השתתף בפגישות של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס עם הנשיא רייגן ומזכיר המדינה ג'ורג' שולץ.

דר' ביילין אמר, כי נושא המזרח התיכון יעלה בפיסגת רייגן־גורבצ'וב שתתקיים בסוף החודש במוסקווה.

ביילין נוטה לקבל את פרשנות הליכוד ביחס לדברי ריגן

דלית שהורי

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, אשר נלווה אל שר־החוץ שמעון פרס בפגישותיו בוושינגטון ושב אמש לישראל, אמר, כי היה מופתע מאוד מהביקורת, שהשמיע הנשיא רייגן על „מנהיגים סרבנים המונעים התקדמות למו"מ לשלום". בפגישה עם הכתבים המדיניים אמר ד"ר ביילין, כי לשכת ראש הממשלה צריכה בתגובתה כי הדברים אינם מכוונים בהכרח אל מנהיגים ישראליים דווקא.

לא היה מעורב בניסוח

ד"ר ביילין הוסיף ואמר, כי נשיא ארה"ב הוא לא ביישן והיה יכול לנקוב בשמות המנהיגים שאליהם התכוון, אילו רצה. המנכ"ל המדיני של משרד החוץ דחה עם זאת כ„מגוחכות", האשמות כאילו לפרס היתה מעורבות כלשהי בניסוח זה. בהתייחסו לוועדה בכללה אמר ד"ר ביילין, כי מימשל רייגן הוא המימשל הידידותי ביותר שיכול להיות לישראל וצריך לראות את הודעת הנשיא רייגן כהודעת תמיכה בישראל.

הליכוד הוא שהתערב

ד"ר ביילין הזהיר מפני פגיעה ביחסינו עם ארה"ב, „הנכס המדיני הגדול ביותר שיש לנו". בגלל ויכוח פנימי בין המפלגות, הוא דחה גם את הטענה כאילו מנסה פרס להשפיע על המדיניות המזרח תיכונית של ארה"ב מתוך אינטרס פוליטי. התערבות כזאת היתה בשעתה ההמלצה לשולץ במאי 1987 לא לבוא לאזור", אמר, ברמזו לנסיעת פרופ' ארנס לוושינגטון, מטעם ראש הממשלה יצחק שמיר, כדי להניאו מלבוא לאזור. סיים ד"ר ביילין: „זו היתה טעות חמורה וצריך לקוות שזו לא יהפוך בכיה לדורות".

פסטיבל ישראל 88'

בז'אר הקוסם

כפי הנראה לא הזיק המעבר הפתאומי של מוריס בז'אר ולהקתו מבריסל ללוזאן שבשווייץ, על כל פנים אם לשפוט לפי היצירה הטריה שלו „המפגש בין מישימה לאווה פרון", באלט מודרני מאור, חריף ופיקח, העוסק בצורה תנועתית ובימתית עשירה ביצירי־דמיונו של במאי או כוריאוגראף (מרטין, עלמינגו). הוא מפגיש בו את הסופר היפאני שהתאבד, עם שליטת ארגנטינה שמתה, ולכל אחת מהדמויות מעין השתקפות במראה, אף זו דמיונית, ובתפקידי הבכורות מבריקים קאטלינה גראניץ ומארק הוואנג (שגם הצטיין במחול הפותח את התוכנית, הלא הוא „פולחן האביב" המוכר כל כך).

אחרי „הפולחן" למוסיקה של סטראבינסקי, על הגברים החרקיים, והשורות המקפצות המדהמות שבו, היה מיותר לגמרי לכלול בתכנית את היצירה המאוד מתמית „פטיש ללא אורון", עם מוסיקה משעממת מאת פייר בולז. מספיק היה בהחלט להיווכח שוב ביצירתו הטרייה של בז'אר, שכוחו כבמאי־תנועה עוד במותניו.

והערב הסתיים בסימן־ההכר של הלהקה, הלא הוא „הבולרו", הפעם בביצוע תורתה דון על גבי השולחן, מוקף 30 בחורים.

ותכניות הבאות של הלהקה האורחת כוללות מופע בעל אופי קליל יותר, באמפיתיאטרון בקיסריה; והבכורה של „הדיבוק" לאנסקי בירושלים.

גיורא מנור

מוריס בז'אר (מימין) והרקדן תורתה דון. (צילום: פרטוש)

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חרדים 102–121. טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מגבור 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צעיר נהרג מאש צה"ל

(סוף מעמוד ראשון)

חלקם מרוגטקות. הכוח ניסה תחילה להיחלץ בעזרת ירי גאז מדמיע וכדורי גומי. כאשר חש מפקד הכוח כי נשקפת סכנה לחייליו פתחו החיילים באש ממנה נהרג הצעיר וארבעה נפצעו. בין הפצועים אישה כבת 27 שנורתה בראשה, ואושפזה במצב אנוש בבית החולים ברמאללה. חמישה תושבים נוספים נפצעו מירי כדורי גומי. צה"ל הטיל סגר על האזור.

חיפושים מבית לבית

לדברי תושב מקומי, נמשכו ההתנגשויות בין התושבים והצבא במשך כל שעות הבוקר, במהלכן הטילו מסוקים פצצות גאז מדמיע על האזור, לפני שהצבא החל בחיפושים מבית לבית אחר חשודים.

תושב פלשתיני בן 19, המאושפז בבית החולים הסמוך לרמאללה, ונפגע בעינו, סיפר כי בכפר ערורה ריכזו חיילי צה"ל כשלוש מאות נערים במגרש בית־הספר; לדבריו חייל צה"ל היכה אותו בראשו במהלך ההתנגשויות.

באבו־עין, לא ביצע הצבא מעצרים, כנראה כיוון שרוב הצעי־רים נמלטו אל הגבעות הסמוכות, על כך מסר סוחר מקומי שהסכים למסור רק את שמו הפרטי סאם. הוא הוסיף כי בחיפושים שערך צה"ל בבתים היכו החיילים נשים אחדות וכן הרסו רהיטים באלות.

מערכת התראה בכפר

ממקורות בגדה נמסר כי בני הכפר אבו־עין הכריזו על שטח כפרם כ„שטח משוחרר", וציפו ליום בו ייכנס צה"ל לפעול בכפרם. לדבריהם הופעלה בכפר זה זמן רב מערכת התראה שנועדה להזהיר מפני כניסת כוחות צה"ל.

התושבים אישרו כי כוח צה"ל התקבל בכפר בדגלי אש"ף ונרגם באבנים.

ארבעה נפצעו בשכם

ארבעה מתושבי שכם נפצעו אתמול בצהריים, בהתנגשות עם חיילי צה"ל, שניים מהפצועים נפגעו מירי, ושניים מכדורי גומי. כוח צה"ל, אשר נתקל בתהלוכה של כמה עשרות משתתפים, בקסבה של שכם, נרגם באבנים והחיילים ירו על מנת לפזר את המפגינים.

לדברי מקורות ערביים נפצעו שלושה תושבים מירי חיילי צה"ל.

רבין: האלימות בדעיכה

שר־הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול בסיור ברצועת עזה כי רגיעה מתמשכת בשטחים תביא תמורה חיובית בשירותים האזרחיים לתושבי השטחים, אולם לא תביא לשינויים בתחום המדיני. לדבריו מתקיימים בשטחים מגעים בין האוכלוסיה המקומית לבין מפקדי צה"ל, אולם לא עם הדרג המדיני.

על המצב ברצועה, אמר רבין בפגישתו עם חיילי מילואים כי „האלימות, בצורות כוח החלה, נמצאת בחודשים האחרונים בתהליך מתמיד של דעיכה", וייחס זאת להישגים של כוחות הבטחון בשטח.

חייל צה"ל הותקף

חייל צה"ל הותקף אתמול אחר הצהריים על־ידי שני ערבים תושבי ג'נין. החייל שביקש משני בני מיעוטים לחדול מלהציק לחיילת שהיתה במקום, הותקף ע"י אחד מהם במברג, וניסה להמלט יחד עם חברו. החייל ועובר אורח הצליחו להשתלט על השניים, אשר הועברו לתחנת המשטרה לחקירה.

השרב חוזר

תנאי שרב צפויים בשבת, מסרה אמש החזאית התורנית בשרות המטאורולוגי. היא ציינה, כי מזג האויר הנאה ימשך גם מחר, יום חמישי. ביום שישי יעלו הטמפרטורות בשתיים שלוש מעלות יותר מהרגיל לעונה זו והלחות תרד.

בשבת תחול עליה נוספת בחום וביובש, יתפתחו תנאי שרב אך הם יהיו הרבה פחות קשים מהשרב שהיה בתחילת השבוע.

שיחת היום

רוביק רוזנטל

ריח רע

פרשת „דרך הניצוץ" עומדת בחלל האוויר מזה זמן, ובימים החמים האלה מתחילה העמידה הזו להעלות ריח רע. המידע המגיע לעיתונות בדרכים רבות ושונות מצביע על פרשה חמורה. אם אכן עורכי העיתון משתייכים לארגונו של חוואתמה, יש לשופטם בכל חומר הדין. אלא שעד כה זהו מידע בלתי רשמי, המודלף ללא הרף ובשפע מגופים האמורים לשמור על סודיות מירבית. קשה להאמין שכמות כזו של מידע מוזרמת על־ידי גורם משני בעל אינטרס ספציפי במערכת הביטחון. יותר ויותר מתחזק הרושם, שזרם ההדלפות הוא מכוון, ובמובן מסויים הוא הופך למעין „הדלפה רשמית". השאלה הנשאלת היא, מה מניע את הגורמים המדליפים את המידע לעבור באופן ציני ובוטה כל כך על עקרונות החיסיון? ייתכן שהם חסים על כוחו של הציבור לעמוד בבת־אחת במידע מרעיש, והם מטפטפים אותו לאט לאט. אפשרות סבירה יותר היא, שמישהו רוצה ליצור דעת־קהל עויינת, וסבור שהדבר יסייע לו בחקירה. זו אפשרות מיותרת. גם אם תתאמת ההאשמה המלאה כלפי אנשי הקבוצה בבת־אחת, עם הגשת כתבי האישום, היא תזכה לגינוי כמעט מכל קצוות הקשת הפוליטית. האפשרות השלישית, המדאיגה יותר, היא שהגורמים החוקרים את אנשי „דרך הניצוץ" מתקשים בגיבוש חומר הראיות, אבל לאור הביקורת והמחאה על מעצר אנשי הקבוצה וסגירת העיתון, הם דואגים למידע שירגיע את דעת הקהל. דבר אחד ברור: כל יום שעובר באי־וודאות, המוזנת במידע מודלף, מרחיב את התמיהות וסימני־השאלה בפרשה. גם אם ההאשמות נגד אנשי הקבוצה חמורות — הן צריכות להיעשות בתוך כללי המשחק, החוק והניקיון הציבורי.

אש"ף ממן ביקור חברי פרלמנט אירים בישראל

דפנה ורדי (בריטניה)

שני חברי פרלמנט אירים נוספים יבואו בשבוע הבא במימון אש"ף לישראל ולשטחים. עקב מחאות בפרלמנט האירי ובאמצעי התקשורת על מימון הביקור על ידי אחד מהצדדים המעורבים בסכסוך, פנו השניים עם סנטור שיגיע איתם לשגרירות ישראל וביקשו לסייע להם להפגש עם שרים וחברי כנסת שיוכלו להציג את עמדת ישראל.

שני סיורים קודמים של חברי פרלמנט מאירלנד שמומנו ואורגנו על־ידי אש"ף, עוררו גל ביקורת בקרב חברי פרלמנט יהודים ותומכי ישראל.

יושב ראש מפלגת העבודה האירית, חבר הפרלמנט מרווין טיילור, היה בין אלה שמתחו ביקורת קשה על הטקטיקה החדשה שנוקט הלובי הערבי המקומי. הוא אמר, כי „סיורים אלה יכולים להראות רק כתרגיל יחסי ציבור ובהם הוצגה תמונה חד צדדית. שתוכננה במיוחד עבור הצופים."

לשיפי ודני ולקיבוץ שניר
לחברנו רינה וצבי, רותי ורפי והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד בהילקח
איילי
קיבוץ גת

הלווייתה של חברתנו
אסתיקה ראובני ז"ל
תיערך מחר, יום שישי, 25.5.88, בשעה 16.30
הארון יוצב במועדון הקיבוץ בשעה 16.00
אוטובוס לרשות המלווים ייצא בשעה 14.30 מבית משפחת מגדל־ראובני, רחוב שלום אש 18, הדר יוסף, תל־אביב
קיבוץ שער העמקים

ביום השלושים
לפטירת חברנו היקר
אברהם איתמרי (אייזיק) ז"ל
נתייחד עם זכרו
ביום שני 23.5.88 בשעה 21.30
המשפחה
וקיבוץ רוחמה

לשיפי ודני שטיין
ולכל בית שניר
אתכם באבלכם הכבד במותו של בנכם
איילי
בדמי ימיו
חברים בקיבוץ הזורע

חוליית מחבלים ניסתה לחדור סמוך לכפר רופין, אחד נלכד

שר ההסברה הירדני: המדיניות לא השתנתה — נמנע פעולות טרור

שלמה גלזר, כתבנו הצבאי ועתיים

אתמול חדרה חוליית מחבלים שבאה מירדן, לתחום ישראל, סמוך לכפר רופין. סיור של צה"ל גילה את נסיון החדירה, זיהה מחבל אחד, שנורה ונפצע. המחבל מאושפז בבי"ח. על נסיבות התקרית סיפר מפקד הכוח: „הלכתי בראש הכוח כאשר לפתע התרומם מולנו מחבל חמוש באקדח, והחל לירות. מיד פתחנו עליו באש, הוא נפל פצוע ונתפס".

המחבל שנתפס, צעיר בן 22. קודם ללכידת המחבל התפתח קרב יריות בין 2 מחבלים שירו על הסיור של צה"ל ממקום מסתור מעבר לגבול. בתום חילופי האש נמלטו שני המחבלים.

התארגנות מקומית

בשטח נמצאו מגזרי הגדר בהם חתכו המחבלים את הגדר. בקיבוצים הסמוכים כפר רופין ומעוז חיים, פעלו תרגולות החירום כהלכה.

במשק חזרו החיים לשגרתם במהירות ואתמול בבוקר כבר עבדו דייגי הקיבוץ בבריכת דגים הקרובה למקום האירוע.

אירוע חריג

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון הגיע לזירת התקרית אתמול בשעה 7.30 בבוקר, בלווית אלוף הפקוד וקצינים בכירים וערך במקום תחקיר קצר, שבסיומו שבח את הלוחמים על פעולתם. הוא אמר כי להערכתו החדירה מירדן היא אירוע חריג, וכי ירדן לא שינתה את מדיניותה ועושה מאמצים כדי למנוע חדירת מחבלים משטחה לישראל. גם אלוף פקוד המרכז עמרם מצנע מעריך כי לא חל שינוי בעמדת הירדנים.

משטח ישראל ניתן היה להבחין בלי בפעילות ירדנית מוגברת של סיורים ותצפיות שהחלה כבר לאחר האירוע, ונמשכה גם אתמול. יגאל שחר, ראש המועצה האזורית בקעת בית שאן אמר, כי הוא מקווה שנסיון החדירה שהוא השני בחמשת החודשים האחרונים יזכיר למשרדי הממשלה השונים כי איזורי הגבול הירדני הוא „גבול אמיתי". הוא הביע תקווה שהירדנים לא יאפשרו פעילות חבלנית מגבולם פעילות שתשבש את חיי תושבי האיזור משני הצדדים.

בהודעה שפרסם משרד ההסברה הירדני נאמר כי ירדן מתנגדת ותמשיך להתנגד לפעילות טרור מגבולה.

רבין: אין שינוי במדיניות ירדן

4 החדירות לישראל ב־5 החוד־שים האחרונים מגבולות מצרים וירדן, כולל האחרונה אמש מירדן, משקפות את רצון הגורמים האש"פיסטיים־הטרוריסטיים למנוע בנה. הן אינן מצביעות, בשום פנים ואופן, על איזה שהוא שינוי במדיניות המצרית והירדנית למנוע חדירות משטחן לישראל", אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין.

הרמטכ"ל דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ביקרו באזור קיבוץ כפר רופין שם סיכל כוח של צה"ל חדירה של חוליית מחבלים מירדן. (צילום: דובר צה"ל)

המשטרה סגרה קזינו נוסף בת"א

זהבה מוזס

13 חשודים בהשתתפות במשחקי הימורים נעצרו אמש במועדון סטארק שבככר אתרים בתל־אביב על־ידי בלשי מרחב הירקון. כן הוחרמו שני שולחנות בלק־ג'ק ורולטה, כמויות גדולות של ז'טונים, 4,500 דולר במזומן, 7000 ש"ח וצ'קים רבים.

בלשי מרחב הירקון הבחינו לאחרונה כי מועדון הריקודים סטארק הופך בשעות הצהריים למועדון הימורים בו מתקיימים משחקי מזל אסורים. המועדון פעל כקזינו לכל דבר ותצפיתן הוצב סמוך לפתח המועדון כדי לזהות את הנכנסים בשעריו ולהתריע על בוא המשטרה.

אתמול אחר הצהריים התמקמו אנשי מרחב הירקון סמוך למועדון ובפעולות מתוחכמות הצליחו לגרום לתצפיתן להסתלק ממקומו. הבלשים המתינו עד שמשחקי ההימורים היו בעיצומם ופרצו פנימה בשעה 19.00. הם הפתיעו את השחקנים ועצרו 13 חשודים.

שלושה סוכני ביטוח הורחקו מחברותם בלשכה

אודי נחשון

שלושה סוכני ביטוח גדולים בגוש דן, שהושעו מחברותם בלשכת סוכני הביטוח צפויים לשלילת רשיונם על־ידי המפקח על הביטוח — מסר אתמול יו"ר לשכת סוכני הביטוח, אברהם רייף.

הסוכנים הורחקו בגלל שהעסיקו סוכני משנה, שלא היה ברשותם רשיון סוכן ביטוח, פרסום מטעה של תוכניות ביטוח לציבור וכמה עבירות על תקנון האתיקה והמשמעת של הלשכה. רייף נמנע בשלב זה מלמסור את שמותם, עד תום המועד שמאפשר להם לערער על ההרחקה.

רוקר: התחייבנו לחדש הקשרים עם איראן

ארנון יפה (צרפת)

מישל רוקר, ראש ממשלתה החדש של צרפת הודיע, כי צרפת תפתח בשיחות עם האייטולות בטהראן על חידוש הקשרים הדיפלומטיים, לאחר ניתוק של עשרה חודשים, וזאת על־פי התחייבויות של הממשלה הקודמת.

רוקר מסר, כי שר החוץ דומא, קיבל הוראה מהנשיא מיטראן לחדש את הקשרים עם איראן, ותיאר את ההחלטה כיישום תנאי מעיסקת שיחרור שלושת בני הערובה בביירות. לדבריו, על ממשלת צרפת לכבד את התחייבויותיה. „איננו יודעים מה הבטיחה הממשלה הקודמת לאיראן. לא נשארו מיסמכים כתובים", אמר רוקר. „אנו מבינים שהובטחו לאיראן כי יחודשו הקשרים הדיפלומטיים עימה. צרפת צריכה לכבד את התחייבויותיה, אבל לא נכבד עיסקות מפוקפקות".

החיזבאללה מאיים לרצוח את בני הערובה אם הסורים יתערבו

רויטר

ביירות. — חוטפיהם של בני הערובה המערביים איימו לר־צוח את שבוייהם, אם הכוחות הסוריים יחדרו לפרברים הדרו־מיים של ביירות כדי לשים קץ לקרבות בין חיזבאללה ואמל — מסרו אתמול מקורות של החיז־באללה.

לדברי המקורות הובא האיום לידיעת הסורים ביום ראשון, יום לאחר שדמשק שיגרה 7000 חיילים כדי לשים קץ לקרבות, וכי איום זה הוא אחת הסיבות העיקריות שהביאו לדחיית ההתפרסות הסורית בפרבר ביירות. „סוריה איננה רוצה שיאשימוה בגרימת מותם של בני הערובה", אמר מקור בליד.

מקורות בטחוניים מסרו כי שלושה אנשים נהרגו אתמול בהפגזות בשיאה ובגובירי, המאחזים האחרונים של אמל באזור, וכי עד כה נהרגו בקרבות יותר מ־255 בני־אדם.

שליחו האישי של נשיא אירן עלי ח'אמנאי, הכריז אתמול שוב כי „הפרברים אינם זקוקים לכניסת כוחות זרים", והוסיף כי „התפרסות איננה לטובת סוריה". איומיה של אירן השפיעו ככל הנראה על עיכוב כניסתם של הכוחות הסורים לפרברי ביירות.

המטה הכללי הסורי התכנס בביירות

דמשק שיגרה ברחיפות לביירות את שר ההגנה שלה, הגנרל מוסטפה טלאס, שכינס מיד את המטה הכללי הסורי בביירות, והודיע בתוקף לעתונאים אנו ניכנס במוקדם או במאוחר לפרברים. כן הגיעו לביירות שני גנרלים סורים נוספים.

אנשי חיזבאללה הקימו בפרברים סוללות אדמה ורשות בכניסות הראשיות לשכונות, והגבירו את מצב הכוננות.

מנהיג אמל, נביה ברי, חזר והכריז אתמול כי רק התפרסות של צבא סוריה בפרברים תוכל לשים קץ לקרבות.

לדברי משקיפים לבנוניים, רצונן של סוריה ואירן שלא לסכן את הקשרים ביניהן, היא הסיבה שהכוחות הסוריים עדיין ממתינים.

הקואליציה דחתה הצעה להצגת ספרי חשבונות מפלגתיים לביקורת

יורם בר

המערך והליכוד דחו אתמול בוועדת הכספים הצעת חוק, שנתמכה בידי אריצי והרובינשטיין (מרכז), צבן (מפ"ם) וצוקר (רצ) לפיה יותנה מימון מפלגות בהצגת כל החשבונות לפני מבקר המדינה. הצעת החוק שנדחתה גם אוסרת על שרים ומנכ"לים לגייס או לקבל כספים למפלגותיהם.

ההצעה נדחתה כאשר ח"כ עדנה סולודר (מערך) ביקשה התייעצות סיעתית. ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) האשים את הליכוד והמערך בקנוניה כדי לטרפד את החוק. לדעתו, שיטתם לא תהיה התנגדות חזיתית, אלא הן תטרפדנה את החוק על ידי עיסוק בסעיפים פרובלמטיים הכלולים בו.

ח"כ דדי צוקר (רצ) אמר כי המערך, כדרכו, הגדיל לטעות כאשר ביקש התייעצות סיעתית על נושא שהציבור כולו מצפה כי הנבחרים ישמיעו בו בשורה.

ח"כ אמנון רובינשטיין (המרכז) מיוזמי הצעת החוק, אמר כי הוא מקווה שההתייעצות הסיעתית לא תתברר כתרגיל פרלמנטרי שמטרתו לסתום פירצה שדרכה יוזרמו מאות אלפי דולרים למפלגות באמצעות תרומות של גופים שונים.

„שילנסקי טורס" רוצה לסלע האדום

יורם בר

רוב ח"כי הליכוד לא נכחו אתמול במליאת הכנסת, כאשר ח"כ דב שילנסקי (ליכוד) העלה על סדר יומה של הכנסת את הצעתו לחנך את הנוער על „שתי גדות לירדן". נראה היה כי אפילו ח"כי הליכוד מתביישים בהצעותיו של שילנסקי.

כאשר עלה שילנסקי לבמה, באיחור של עשרים דקות, כיוון ששכח את ניירותיו בחדרו, שאל ח"כ גיל (מערך) איפה התוויות. שילנסקי פתח את דבריו בסקירה היסטורית שראשיתה בהצהרת בלפור שהתייחסה לשתי גדות הירדן וטען שחטאנו שלא חינכנו את הנוער על כך ש„ארץ ישראל, מולדתנו משתרעת על שתי גדות הירדן, זו שלנו, זו גם כך".

משפט זה חולל מהומה במליאה, יעקב גיל (מערך): „אתה באמת מתכוון למה שאתה אומר?" חיים רמון (מערך): „כהנא עוד שפוי לידך. שכחת את הפרת והחידקל". כאן התערב יו"ר הישיבה אהרון נחמיאס ואמר לרמון: „זוהי קריאתך האחרונה בנאום זה". רמון השיב: „אתה צודק, אני לא יכול יותר, אני יוצא". שריד: „האם יש ספק שיש שתי גדות לירדן? מישהו מכיר נהר עם שלוש גדות?

סגן השר רוני מילוא השיב בשם הממשלה לשילנסקי: „מדובר בנושא אידאולוגי שהדעות עליו חלוקות לקטוביות". שריד שוב הגיב: „רוני, אל תגזים זו פארסה".

ח"כ רמון, שחזר להצבעה העיר: הסיור הבא של „שילנסקי טורס" עם ועדת הפנים יהיה לסלע האדום. שילנסקי שהרעיון כנראה מצא חן בעיניו הגיב: עוד נבוא גם לשם. ברוב של 10 נגד 5 הוסרה ההצעה מסדר היום בכנסת.

מפלגות הימין והמרכז הקימו חזית חדשה בצרפת כ„סכר למיטראן"

ארנון יפה (צרפת)

פאריס.— מפלגות הימין והמרכז הקימו חזית חדשה לבחירות לאסיפה הלאומית, במטרה לסכל עריקת מפלגות המרכז אל קואליציה עם המפלגה הסוציאליסטית. למעשה היא מיועדת להגביל את היקף התבוסה. ראש הממשלה לשעבר ריימונד בר כבר הבהיר, כי הסוציאליסטים ינצחו ולמיטראן יהיה רוב מוחלט כבסיס לשלטונו. הוא רמז כי אם הנשיא הסוציאליסטי ינהל מדיניות של פתיחות, הוא כראש מפלגת מרכז אוטונומי יהיה מוכן לשתף עמו פעולה. בר כונה בידי מארגני החזית החדשה — תבוסתן.

הימין המסורתי דחה את האולטימטום שהציג לה־פן בהשלימו עם אובדן צירים בלא לשתף עמו פעולה. שר לשעבר, מיכאל נוייר, אמר, כי „מוטב לאבד צירים אבל לא לאבד את הנשמה". נידוי לה־פן היה המחיר ששילמו הגוליסטים למרכז.

אושרה הקצבת הסיוע לקיבוצי התק"מ ל־88

כתב „על המשמר"

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול את הקצבת הסיוע לקיבוצי התק"ם לשנת תקציב 88, והקיבוצים יקבלו כ־147 מיליון ש"ח שיועברו מהרזרבה הכללית.

הסכום שאושר אתמול בוועדה כולל הלוואות בהיקף 119.5 מיליון ש"ח ומענקים ל־19 הקיבוצים שבמצוקה בסכום של כ־28 מיליון ש"ח. המימון למענקים יבוצע באמצעות שינויים פנימיים בתקציב משרד החקלאות.

בן פורת „שוקלת מחדש" ההצעה לתפקיד המבקרת

יורם בר

שופטת בית המשפט העליון בדימוס, מרים בן־פורת אמרה כי תשקול מחדש את ההצעה ליטול על עצמה את תפקיד מבקר המדינה. בזמנו פנו לבן־פורת חברי הכנסת ליבאי (מערך), דורון ומרידור (ליכוד) והיא השיבה — עקרונית בחיוב. על סמך תשובתה הסכימו ביניהם פרס ושמיר להציע את בן־פורת בפני הממשלה כמועמדת לתפקיד.

בן־פורת ביקשה שבוע נוסף לשקול את ההצעה בטרם תתן את תשובתה הסופית. השינוי מוסבר בכנסת בביקורת הקשה שמתחה התקשורת על כך שבגיל 70 נוטלת השופטת על עצמה תפקיד ציבורי חדש.

קיבוץ עמיר
מודיע:
החל מ־17.5.88
כל מספרי הטלפון בקיבוץ המתחילים
ב־947
הוחלפו בקידומת
954

קיבוץ עמיר	06-954442-3
מפעל טמפונים	06-954220
	06-954244
מפעל תפירה	06-954227
	06-954456

המשכים

שמיר דחה דרישת

(סוף מעמוד ראשון)

מקורביו של שמיר ציינו כי בהיותו בוושינגטון הרעיף עליו הנשיא רייגן שבחים רבים ואף אמר בנוכחותו על מדינאים סרבנים שאומרים שיצטרכו לתת דין וחשבון לעמם. מקורבי שמיר הדגישו כי הנשיא רייגן ציין אז כי שמיר לא אמר „לא".

בתנועת החרות יש זעם על ההודעה של הנשיא רייגן וכמה ח"כים הגדירו אותה כ„יצירת מופת קולקטיבית של הסטייט דיפרטמנט ולשכת פרס".

צריך לברך פרס

מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם הגיב אתמול על קריאותיו של השר דוד לוי להחזיר את פרס הביתה ועל דברי הביקורת של השר קצב באומרו כי שמיר לא רק שלא צריך להחזיר את פרס הביתה, אלא עליו לשלוח לו מברק ברכה, על התמיכה הגדולה שקיבלה מדינת ישראל כמדינה שוחרת שלום. דבר שהוא אינטרס עליון של המדינה. עוד אמר ברעם כי עמדות השרים לוי וקצב מתמיהות ויש בהם מידה גדולה של חוצפה ועוות מצח. הוא ציין כי בשנתיים שפרס היה רה"מ היתה עליה גדולה במעמדה הבינ"ל של ישראל, אך מעמד זה ירד ללא הכר בתקופת כהונתו של שמיר אשר הצליח לקלקל את מעמדנו הבינ"ל. ברעם הוסיף ואמר כי הדבר הנבון היה לראות את דברי הנשיא רייגן כמחמאה קיבוצית לממשלת ישראל, ורק אנשי הליכוד הפנו את תשומת הלב להבדל שבין עמדות שמיר ופרס. לדברי ברעם לפרס אין יכולת להכתיב לנשיא רייגן את דבריו, וקשה גם להאמין שנשיא ארה"ב רצה להתערב בבחירות בישראל.

חבל שרק פרס מתאמץ

„חבל שרק שמעון פרס עושה מאמץ לקדם את השלום. הדבר המרכזי בחיינו הוא התחירה לשלום. פרס לא הוסף מאמצים בכיוון זה. הוא אינו גורם נזק בכך שהוא מנסה לקדם את תהליך השלום". דברים אלה אמר אמש סגן ראש־הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון בראיון ששודר ב„מבט" לחדשות בטלוויזיה. השר נבון הביע תמיהה על התקפות הליכוד על שר החוץ בציינו שפרס לא חתם ולא יכול לחתום על שום מיסמך בנושא השלום בוושינגטון ללא אישור הממשלה. „האם פרס לא צריך לעשות מאמץ לקדם את השלום? הרי זהו תפקידו העיקרי כשר החוץ והוא אינו ראוי לגינוי על כך", הוסיף נבון.

זוהי טרגדיה

השר יעקב צור אמר אתמול בהופעה בפני פעילי מפלגתו בחיפה: „איננו זקוקים לקביעתו של נשיא ארה"ב כדי לדעת ששמיר הוא אחד מסרבני השלום במזה"ת. אך היות שאנו אחראים על עמדת ישראל בלבד, חשבוננו הוא בראש וראשונה עם רה"מ". לדבריו זוהי טרגדיה, שבשעה שהוגשו הצעות ריאליות לקיום מו"מ לשלום באיזור, היה זה ר"מ ישראל שהתפאר בסרבנותו להצעה שיכולה היתה להביא לשינוי חיובי בתהליך השלום באיזור.

בסיעת הליכוד בכנסת לא התרגש איש אתמול משבחי רייגן לפרס ומגינויים של „סרבני השלום". גם במערך ובשמאל לא התרגשו. לדעת הכל לא תהיה לדברי רייגן כל השפעה על הבחירות בארץ, בנובמבר.

יציב: נורמה ישראלית

גדי יציב (מפ"ם) הרגישות שגילו גורמים בליכוד לדברי רייגן על פרס היא מופרזת. מה שעשה רייגן בהודעת הבית הלבן אחרי פגישתו עם פרס איננה מהווה התערבות בענייניה הפנימיים של ישראל. בסך הכל זוהי נורמה ישראלית, לעודד את כל מנהיגי העולם על פי יחסם לישראל. כך עושים לא רק עתונאים, אלא גם פוליטיקאים. הם שואלים מי טוב ליהודים, לטעמם, שיראק או מיטראן, ומי יהיה טוב יותר ליהודים ולישראל, ג'קסון או דוקאקיס.

גם גדעון גדות (ליכוד) כבר היו דברים מעולם. עזר וייצמן ניסה להתערב בפוליטיקה הפנימית האמריקנית ותמך בג'ימי קארטר וראה מה קרה לשניהם. שאלתי אבל רייגן ממילא גמר, ואין הוא עוד מועמד לתפקידו הרם? גדות: גם פרס. ואגב, כל אימת שרייגן מדבר על „כוכבים" הוא בוודאי מתכוון לאסטרולוגיה..

צוקר: רייגן אמר אמת

דדי צוקר (רצ) רייגן אמר אמת. כל גינוי לסרבן שלום היא אמת, בין אם הוא ערבי ובין אם הוא יהודי.

מעשה ידי פרס

גאולה כהן (תחיה) את הביטוי „סרבן שלום" הטיח רייגן, למעשה, כנגד ראש הממשלה שמיר. בהטחה זאת ניכרת טביעת אצבעותיו של פרס. האם באמת חושב פרס ששיטות אלה יקדמו את המערך בבחירות?

שבח וייס (מערך) כל המיתולוגיה הזאת, של אי־התערבות בענייניהן הפנימיים של מדינות אחרות, עומדת בניגוד מוחלט לתיאוריה הדמוקרטית. לפי תיאוריה זאת אי־אפשר שמדינאים יגזרו שתיקה על עצמם בשאלות מדיניות רעיוניות ומוסריות התוצות גבולות לאומיים. האם אסור לנשיא ארצות הברית לנהל ויכוח עם ראש ממשלת ישראל, אשר איננו מקבל את תוכנית שולץ, שהיא תוכנית רייגן? שאלה.

מנושקין ביפו: אינכם יכולים לבקש לכם רק חברים אלמים ועוורים

מנושקין עם קוטלר, אתמול ביפו (צילום: אבי הזאב)

יוסי ונונו

השאלה המנושקינית: תבוא או לא תבוא, נפתרה שלשום, כשתיאטרון השמש של הבימאית אידאן מנושקין הגיע לארץ. צעירי חרות, שהבטיחו להגיע למסיבת העיתונאים, לא עמדו בהבטחתם וכך ההאנגר בנמל יפו נשאר פנוי, וכוחותינו חזרו הביתה בשלום.

ההאנגר הוכשר בכסף רב ונראה כמו העתק מושלם של „קרטושרי", תיאטרונה של מנושקין בפאריס.

שיחה עם מנושקין עוסקת, בדרך הטבע, בפוליטיקה, ובמבשר שפרסם התיאטרון לפני שהגיע לארץ. „נפגשתי בארץ עם תריסר אנשים שאני מעריכה" היא מספרת. „עשרה מהם ביקשו ממני לבוא לישראל. חזרתי לפאריס וסיפרתי ללהקה כל פרט מהשיחות שערכתי כאן. חשבנו עשרה ימים, לא שוחחנו, רק חשבנו, ואחר כך החלטנו. ארבעה מחברי הלהקה התנגדו להופעה בארץ, בהמשך התברר ששניים מתוכם פשוט פחדו".

„אנחנו יכולים למחות גם אם איננו מומחים לסכסוך במזרח התיכון, אתם לא יכולים לבקש מאיתנו לא למחות על מה שקורה בשטחים. אתם לא יכולים לבקש לכם רק חברים חרשים־אלמים ועוורים. לקחנו בחשבון שאנשים לא יאהבו את ההצהרה שלנו, אבל אנחנו לא יכולים לשקר לעצמנו" אמרה.

לדבריה, „אנחנו לא יכולים להתעלם מהמצב הפוליטי ששורר כאן, במיוחד לא בהצגה הזו, שעוסקת בארם, בכוחות הפוליטיים, ובשאלות כמו חירות הפרט והחופש".

כשלב זה העיר עודד קוטלר, מנהל פסטיבל ישראל, שמנושקין היא בראש ובראשונה במאית ומנהלת תיאטרון ולא חברת פרלמנט. מנושקין: „האנשים שעובדים בתיאטרון רואים בעבודתם דרך חיים. מי שלא מסכים עם הדרך לא יחזיק מעמד. השחקנים ואנשי הצוות שלי יודעים שבכסף הם לא יראו מהתיאטרון".

על בחירת השחקנים אמרה מנושקין, „אין לי שיטה קבועה. חלק מהשחקנים לא שיחק או למד תיאטרון לפני שהגיע אלי. היום, אחרי שהתיאטרון התבסס, השחקנים הצעירים שמגיעים לתיאטרון השמש יודעים למה הם באים".

להקת השחקנים של מנושקין היא מרגם מייצג של אוכלוסיית כדור הארץ. יש בה תורים, יפנים, דרום אמריקאים ואירופאים.

חברי הלהקה ישבו במשך כל מסיבת העיתונאים מסביב למנושקין, קולקטיב לכל דבר. בשבת הם מתחילים להופיע. צעירי חרות הבטיחו להגיע להצגה, ובתיאטרון השמש מוכנים. מישהו כבר דאג לערכן אותם. וכך נראה, שהחגיגה רק מתחילה.

חריש ינמק בבג"ץ, סירובו להאשים את קליגר ויודקובסקי בעבירה על חוק הסוב־יודיצה

עו"ד שפטל בעתירתו: נפגעתי מכתבותיו החד־צדדיות של נח קליגר ב„ידיעות אחרונות" ● חריש: היתה עבירה לכאורה, אך המשפט הזה הוא מקרה מיוחד

עתיים

בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי, המורה ליועץ המשפטי לממשלה לנמק בתוך 45 יום, מדוע לא יגיש כתבי אישום נגד עורך העיתון „ידיעות אחרונות", דב יודקובסקי ונגד כתב העיתון, נח קליגר, באשמה של עבירות על סעיף הסוב־יודיצה. את העתירה הגיש עו"ד יורם שפטל, סניגורו של איוואן דמיאניוק.

שפטל טען, באמצעות עו"ד דורון בקרמן, כי בעת משפטו של דמיאניוק פרסם קליגר עשרות מאמרי פרשנות וכתבות, שבהם הביע דעה מפורשת על אמינות עדויותיהם של העדים במשפט, ועל כשרות המקצועי של הסנגוריה. שפטל נפגע מאד מהפרסומים, הגיש נגדו תלונה למשטרה, ופנה ליועץ המשפטי בבקשה להעמידו לדין. חריש השיב לפני כחודשיים, כי בהתחשב בנסיבות תיק החקירה, לרבות הסיקור הנרחב לו זכה המשפט והמטען הרגשי העמוק שהיה כרוך בו, לא יגיש כתבי אישום נגד קליגר ויודקובסקי.

לשלושת השופטים משה בייסקי, שושנה נתניהו וחנוך אריאל הודיעה נציגת פרקליטות המדינה, עו"ד נאוה בן אור, כי ליועץ המשפטי אין מחלוקת עם שפטל שהיה בהתבטאויותיו של קליגר משום עבירה לכאורה על חוק הסוב־יודיצה. עם זאת החליט היועץ המשפטי שלא להעמיד לדין את קליגר ואת עורך עיתונו, בשל אופיו המיוחד של המשפט, שהיה מלווה בסיקור תקשורתי בהיקף רחב. לכן ניתן להפריד בין ההדים הרבים שהמשפט עורר בתקשורת, לבין החשש הממשי להשפעה על טוהר והליך השיפוטי, הנחוץ להוכחת פגיעה בעקרון הסוב־יודיצה. „באין חשש כזה, ראוי להעדיף את העקרון הרחב והחיוני של חופש הביטוי", אומר היועץ המשפטי בהודעתו.

למרות כל מה שנאמר בכתבותיו של קליגר, אין חשש שהן השפיעו על השופטים או על העדים, ולכן הליך השפיטה היה תקין, אומר היועץ המשפטי. הוא גם התחשב בנסיבות האישיות המיוחדות של קליגר, שהוא ניצול שואה.

בשל העובדה שבהודעתו מסכים חריש, שבכתבות היה משום עבירה על החוק, מוצרך לדעת השופטים להוציא צו על תנאי, כבקשתו של עו"ד שפטל.

הקרן למען בטחון ישראל
פינה חמה ללב"י
השבוע
☆ תורמי קבע:
קרן המילגות של התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה בנס־ציונה
תרמו כמדי שנה
1000 ש"ח
☆ התרומה המרגשת
לכבוד חתונת הזהב של לולו וקייט וולנברג, ת"א
1000 ש"ח
☆ התרומה הצעירה
ילדי גן דישון — רמות נפתלי, מושב דישון
120 ש"ח
היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל-אביב 64734

ממצא נדיר בחפירות אכזיב — חדרי קבורה פניקיים

יהודה צור

שני קברים פניקיים בנויים, נדירים בסוגם בעולם, התגלו בעונת החפירות שהסתיימה אתמול ליד אכזיב.

הארכיאולוגית אילת מזר, שעמדה בראש צוות הארכיאולוגים מהמכון הארכיאולוגי באוניברסיטת ירושלים, ציינה שרק חדר קבורה אחד מסוג זה ידוע בעולם — בספרד.

התקופה היא בית ראשון — בין המאה העשירית לשביעית לפני הספירה. גודלו של כל חדר מטר וחצי על שניים.

עפ"י הממצאים, נראה שאלו קברים משפחתיים: כלי מנחה מקרמיקה עם בתובות פניקיות, שנהבים, ותכשיטים. ממצא חשוב ביותר נתגלה בימים האחרונים של החפירה — ראש פר, ככל הנראה „בעל" הפניקי.

בניגוד להודעת צה"ל

(סוף מעמוד ראשון)

ערבים", כותבת המדריכה. „על פי דבריהם, הכניסם הרב"ט למיתקן, ושיתפם בפועל בהכאת עצירים ערבים. כאשר ניסיתי לברר את העניין עם האחראי על הנגד"עים, יגאל, נתקלתי בחוסר התייחסות ובזלזול, ללא נסיון של ממש לבירור המקרה. מן הראוי לדעתי לבדוק את המקרה ביסודיות בשל היותו חמור ובלתי חינוכי".

לא קיבלה תשובה

לאה אוולאי לא קיבלה תשובה על מכתבה, וכעבור חודשיים, ב־13.4 פנתה שוב לאלוף מצנע, וביקשה ממנו לדעת מה נעשה בתלונה, תוך שהיא מביעה תקווה שלא תיאלץ לפנות לעתונות. למכתב זה קיבלה תשובה מלשכת האלוף, וזו לשונה „החייל טוראי אילן סבן, תוחקר עלי־ידי מפקד הגדוד. החייל כופר באשמה וטוען שלא היו דברים מעולם. לאור זאת, איננו יכולים להעמידו לדין על סמך עדות שמיעה שלך, ששמעת זאת מתלמידיך. אם יהיו פרטים נוספים ועדויות יותר ספציפיות, החייל יועמד לדין וייענש על כך".

לא הועמד לדין

כזכור, הודיע דובר צה"ל לח"כ צבן שהתלונן על המקרה, כי החייל הועמד לדין. מחליפת מכתבים זו ברור, כי למרות שהיה ידוע על המקרה שלושה חדשים, החייל לא הועמד לדין, לפחות עד כעשרה ימים לפני פניית ח"כ צבן.

הודעת שר־הבטחון

שר הבטחון, יצחק רבין, הינחה אתמול להימנע מלמקם גרנע"ים במחנות אימון, השתלמויות, סיורים וכל פעילות מאורגנת אחרת בקרבת המיירות של מיתקני מעצר בהם שוהים עצורי השטחים הן בשטח מדינת ישראל והן בשטחי יהודה שומרון וחבל עזה. תוקף ההנחיה מיידי.

מוסף „על המשמר", דו שבועון „ועד־1" מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם. גליון מס' 9, 19 במאי, ג' בסיוון תשמ"ח

ועד 1 — מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם

המדד בעלייה, הצמיגים בוערים, רפואה מתמוטטת

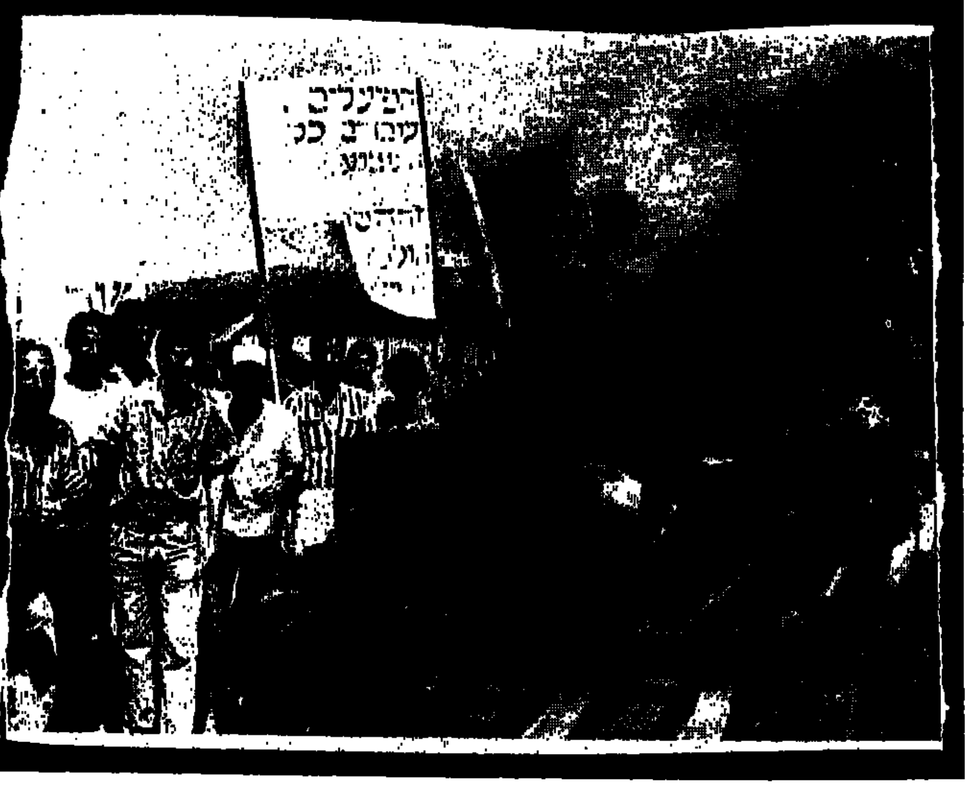

איפה הממשלה

מי עם העובדים – ומי צייד קולות!

כאשר העובדים במצוקה – הם זקוקים לידידים, ידידים של אמת, עובדים שעוזרים לעובדים. ציידי הקולות אינם ידידים של אמת. הם באים אל העובדים ברגעי מצוקה ובשעות של חרדה כדי לצוד קולות. את קולותיהם של העובדים הם מבקשים ולא את טובת העובדים. העובדים יכולים להבחין בין ידידים של אמת לבין ציידי קולות: ראשית כל, ידידים של אמת מגיעים לא רק לפני בחירות, אלא גם אחרי בחירות. שנית, ידידים של אמת הם רק אלה המאמינים במה שהם אומרים ואומרים את הדברים גם כשהם בינם לבין עצמם ולא רק בנוכחות העובדים. שלישית, ידידים של אמת נאבקים למען מדיניות חברתית שתאושש את העובדים — כי רק המדיניות גורמת למעשים.

מפ"ם היא של העובדים ולכן היא ידיד של אמת. אנשי מפ"ם נמצאים עם העובדים [illegible] בחירות, אלא גם אחרי בחירות — ובכל מקום שם נאבקים העובדים למען זכויותיהם אנשי מפ"ם הם סוציאליסטים: הם מאמינים במה שהם אומרים והם אומרים אותם דברים עצמם גם כשהם בינם לבין עצמם ולא רק בנוכחות עובדים אחרים. אנשי מפ"ם אינם נאבקים למען העובדים רק כדי לזכות בקולותיהם — אלא הם מבקשים את הקולות כדי לצבור כוח למען העובדים. וחשוב מכול, מפ"ם היא המפלגה היחידה שהתנגדה באופן [illegible] משמעי למדיניות החברתית של הממשלה הזאת — [illegible] שהיא כולה נגד העובדים — והציעה מדיניות [illegible] אחרת מוזיניות למען העובדים ועם העובדים.

העובדים הנבונים ליזהרו מציידי קולות. העובדים הנבונים ידעו מי ידידי אמת ומי ידיד לשעת בחירות [illegible] חקלפי בלבד. העובדים הנבונים יודעים [illegible] מפ"ם חזקה — מחזקת את העובדים.

שר האוצר הורס את מערכת הבריאות

★ שר האוצר רוצה לבנות מערכת בריאות פרטית [illegible] להרוס את מערכת הבריאות הקיימת [illegible] על פי התפישה [illegible] ומשק שוקלים פרישה מן המערכת בגלל [illegible] מגישה הצעת אי־אמון בממשלה, המגזרת את המסכים [illegible] הנזקקים ואת כל מי שאינו יכול לקנות רפואה פרטית.

מפ"ם נגד עליית מחיר המסובסדים

הממשלה שוב עשתה את זה. היא העלתה את מחירם של מוצרי היסוד על ידי קיצוץ בסובסידיות. הסובלים העיקריים: הצרכנים בעלי ההכנסה הנמוכה וההכנסה הבינונית. גם המדד עולה בעקבות קיצוץ הסובסידיות וגם רווחיהם של כל בעלי הניירות צמודי המדד. מפ"ם מתנגדת לעליית מחירי המוצרים המסובסדים והיא קוראת לציבור העובדים להביע את התנגדותו.

צעירי מפ"ם ב„היפר שוק"

הדור הצעיר של מפ"ם, הקים מטה חירום נגד הגזרות הכלכליות החדשות, הניחתות על השכבות מעוטות היכולת.

המבצע הראשון, מאבק נגד העלאת מחירים של מוצרי היסוד.

צעירי מפ"ם „פשטו" על ה„היפר שוק" ביד אליהו, רוקנו אותו מכל מוצרי היסוד, לתדהמתם של הקונים והעובדים ודרשו לקבלם במחיר הישן. במקום נוצרה אנדרלמוסיה כשצעירי מפ"ם פרשו את כל המוצרים על מסופי הקופאים. היתה התקהלות רבה; מי רגיל למחאות מסוג זה? החבר'ה ניצלו את המצב לחלוקת חומר הסברה ולנאומים בגנות המדיניות הכלכלית המעוותת.

בבוקר שלמחרת הניחו צעירי מפ"ם לחם יבש מול פתח ביתו של שר האוצר — נסים. על ערמת הלחם היבש התנוסס שלט: „נסים את הלחם היבש תאכל אתה"

צעירי מפ"ם לא יישנו בשקט, כמובן, כשהשכבות החלשות מקבלות פיצוי של שישה שקלים בחודש. הראש עוכר, מגיבים במהירות והפעם — אהרון דברת מנכ"ל „כלל" מקבל מכתב אישי ושישה שקלים במזומן.

המבצע הבא מכירת סל מוצרי יסוד (כולל שקית אוויר מארץ הקודש ע"ח הממשלה) בשישה שקלים וכל זאת כדי להמחיש מה אפשר לקנות בסכום זעום זה ועד היכן מגיעה הציניות של קברניטי הכלכלה. אגב, כשהצצנו בשקית המוצרים, מצאנו שם: 1 בקבוק שמן — 2.98 ש"ח 1 שקית חלב — 0.99 ש"ח 1 חבילה מרגרינה 0.75 ש"ח 1 ק"ג סוכר 0.76 ש"ח חצי לחם שחור 0.30 ש"ח. נשארו ארבע אגורות... לבילוי.

ירושלים־וושינגטון־מוסקבה. מו"מ בצמרת

שיפור יחסים עם כיסוי של ועידה

הסובייטים מבינים היטב שבמצב הנוכחי לא תיתכן ועידה בינלאומית ונראה שדרישתם זו היא מוצהרת בלבד. בראש סדר העדיפויות הסובייטי כנראה עומד הרצון לשפר את היחסים עם ישראל במידת האפשר

פרופ' מיכאל אגורסקי

המגעים האחרונים בין נציגים ישראלים לנציגים הסובייטים ונציגי הגוש המזרחי בכלל, מחייבים המשך אותו תהליך איטי של שיפור יחסים המסתמן זה כמה שנים. לכאורה תחת אותה מדיניות, ממשיכה בריה"מ לעשות צעד אחר צעד בכיוון של שיפור היחסים. התהליך לא הושפע כלל מן האירועים בשטחים, וכפי שטוענים דיפלומטים ישראלים, הסובייטים אפילו מתחמקים מלהזכיר את „האינתיפאדה" במגישות עימם.

אולם בריה"מ עדיין מתנה שיפור מלא ביחסים עם ישראל בכינוס ועידה בינלאומית. נשאלת השאלה מה סדר העדיפויות שלה: פתרון הסכסוך הערבי־ישראלי בראש ובראשונה, או שיפור יחסיה עם ישראל קודם לכך. הרושם הוא, שבריה"מ מעוניינת ראשית בשיפור היחסים עם ישראל, במידת האפשר. ניתן אפילו להטיל ספק ברצונה האמיתי לכנס ועידה בינלאומית שאולי איננה אלא כיסוי לתהליך שיפור היחסים. הסובייטים מבינים היטב, שבמצב הפוליטי הנוכחי, שום מפלגה גדולה בישראל לא תסכים לראות באש"ף שותף לשיחות. בריה"מ מבינה היטב שתביעה כזאת לא תיענה. הדרישה לכנס ועידה בינלאומית היא איפוא, דרישה מוצהרת בלבד.

בריה"מ אינה יכולה להיות מעוניינת ב„מטרייה" בינלאומית בהשתתפותן של אנגליה, צרפת — שלא לדבר על סין. השושבינות הללו יפחיתו את השפעתה ויפגעו במעמדה. אחד משניים: או שרעיון הוועידה הוא תוצאה של החלטה כלשהי של הפוליטביורו שאיש עדיין אינו יכול לבטל אך רוצים לעקוף או לנטרל החלטה זו. אפשר גם שרעיון הוועידה נועד לרכוש אהדה והשפעה בעולם הערבי ומספק לסובייטים לגיטימציה לשיפור יחסים עם ישראל בלי לעורר את רוגזם של הערבים.

הצעדים הסובייטיים האחרונים יצרו מצב חדש. פנייתו של גורבצ'וב לאש"ף להכיר בישראל וסירובו של ערפאת לעשות זאת, יצרו מצב שמאפשר לבריה"מ להשתמש בסירובו של ערפאת למצב של קאזוס־בלי לניתוק הקשרים עם אש"ף, אם בריה"מ תהיה מעוניינת בכך.

הזמנת שר החוץ להונגריה יצרה תקדים לביקורי גומלין של מדינאים סובייטים וישראלים, ללא יחסים דיפלומטיים. דווקא בזמן האחרון הגדילה בריה"מ את הליברליזציה בביקורים בישראל של אזרחים סובייטים ובביקורים בבריה"מ של אזרחים ישראלים. משרד של המשלחת הקונסולרית בתל־אביב תמיד מלא אנשים. אבל ראוי לציין שהנציגים הסובייטים אינם מעוניינים בהצהרות פומביות על יחסים עם ישראל. כל ההצהרות האלה, מקורן בנציגים ישראליים ואין זה מצב נורמלי. אם העמדה הסובייטית אכן יותר גמישה מבעבר, הרי שהסובייטים צריכים לומר זאת — לא הישראלים. אין ספק, שבריה"מ מכירה היטב את הפוליטיקה הישראלית הפנימית, ואינה מעוניינת ליצור רושם שהיא מעדיפה לדבר רק עם מפלגה אחת בישראל. עמדה כזו עלולה להזיק לה, בסופו של דבר.

השינויים הדראסטיים הצפויים ביחסים בין בבריה"מ וישראל תלויים בארבעה האירועים הגדולים שיתרחשו בעתיד הקרוב: ביקור רייגן במוסקבה בסוף מאי, כנס המפלגה הקומוניסטית בבריה"מ במחצית השנייה של יוני, הבחירות בארה"ב והבחירות בישראל. אם יחזק גורבצ'וב את מעמדו הפוליטי בכנס המפלגה, הוא יהיה מסוגל לשנות את התנאים הסובייטיים לשיפור היחסים עם ישראל. כמה שנוגע לפוליטיקה הישראלית הפנימית, יש סיכוי שהמגעים רמי־הדרג בין ישראל לבריה"מ ייצאו מהמסגרת של משרד החוץ הישראלי.

פרס ורייגן בבית הלבן: מעורבות דו־כיוונית במערכת הבחירות

מפגשים מן הסוג האיטי

במערכת היחסים המורכבת בין ברית־המועצות לישראל יש תזוזה. העמדה הסובייטית נעשית גמישה יותר, אך הקצב איטי ■ הפגישות האחרונות בין פרס לנציג הסובייטי לאינטרנציונל הסוציאליסטי למשל, נותנות את ההרגשה ש„משהו קורה..."

דפנה ורדי, לונדון

הפגישות האחרונות בין שר החוץ שמעון פרס, לבין הנציג הסובייטי לאינטרנציונל הסוציאליסטי, ואחריהן ביקורו של נשיא הקונגרס היהודי העולמי במוסקבה הפנו את תשומת הלב למערכת היחסים המורכבת בין ישראל לברית־המועצות. מגישות אלה נתנו הרגשה שמשהו קורה בעניין זה. אך באותה מידה ייתכן שמדובר באותו רעש שעושה קופסת פח עם מספר מטבעות. לעומת זה, שכמעט ולא נשמע אם הקופסה היא מלאה לגמרי או אם יש בה שטרות.

נראה שלמרות האופטימיות, למעשה בשלב זה עדיין לא הגענו לשטרות הכסף הרציניים. ואנחנו עוסקים עוד רק בכסף הקטן — זה המשמיע הרבה רעש, אבל בסופו של דבר פחות משמעותי.

מספר נושאים עומדים כיום על הפרק בינינו לבין ברית־המועצות, חלקם נוגעים לקשריה עם מדינת ישראל, ואחרים ליהודי ברית־המועצות. היחסים בין מדינת ישראל לברית־המועצות חוזרים ועולים על הפרק בשני מישורים. האחד הוא מעורבותם של הסובייטים בנעשה באיזור, ובעיקר ביוזמות השלום השונות, והאחר היחסים הדיפלומטיים עם מדינת ישראל. המשלחת הסובייטית, אשר הגיעה לארץ בקיץ שעבר, כדי לטפל ברכושה של ברית־המועצות בישראל ובעיקר בזה של הכנסיה הרוסית, היוותה שלב ראשון בתהליך ההתקרבות. למרות שתפקידה של משלחת זו הוא מוגדר מאוד, ולמרות שמדובר בצעד חד־צדדי, ניתן לראות בזה צעד ראשון לקראת השינוי ביחסים.

בחודש ינואר האחרון אישרה ברית־המועצות את הגעתה של משלחת ישראלית למוסקווה צעד שני באותו תהליך. אבל בעניין זה בינתיים לא קרה כלום מעבר לאישור העקרוני, דבר הגורם לאי־נוחות אצלנו. בשלב זה המציאות היא שאומנם היה אישור עקרוני לבואה של המשלחת הישראלית, אבל אנשיה עדיין לא קיבלו ויזות שיאפשרו להם לצאת למוסקווה.

ההשערות באשר לסיבות לעיכוב זה הן רבות. אחת מהן אשר הועברה אלינו על־ידי השליח האמריקני, מרפי, היא שהסיבה לעיכוב היא היקף פעולתה המתוכנן של המשלחת, אשר בנוסף לעניינים הקשורים למדינת ישראל היתה אמורה גם לטפל בנושאים הקשורים ליהודי ברית־המועצות. המסר שהעביר מרפי בזמנו היה, שחלק זה בהגדרת תפקידיה של המשלחת הישראלית אינו על דעתם של הסובייטים. סברה אחרת היא שאחד האנשים, שאמורים היו לצאת עם המשלחת, יאשה קזקוב, אינו מקובל על שלטונות ברית־המועצות כנציג ישראלי. אפשרות זו מתקבלת על הדעת המאשרת את המסר שהעביר מרפי, שכן סביר להניח שאם קזקוב, שהיה מראשי הפעילים היהודיים בברית־המועצות עד שעלה לארץ לפני כ־17 שנה, אכן יהיה חלק מהמשלחת הישראלית הוא יטפל במידה זו או אחרת בענייניהם של יהודי ברית־המועצות.

אפשרויות אחרות שהועלו היו שיש כוונה במוסקווה להמתין, ואז להכריז על חידוש יחסים דיפלומטיים ברמה גבוהה או לכיוון ההפוך, שיש בכוונתם להמתין עד שהמצב בשטחים יירגע, ורק אז להמשיך בהליכים הביורוקרטיים לקראת אישור בואה של המשלחת.

מעבר למשלחת, עליה מדובר בשלב זה, קיימת שאלת חידוש היחסים הדיפלומטיים בהיקף מלא. במשך השנה האחרונה גם בעניין זה חל שינוי הדרגתי בעמדה הסובייטית. לפחות כפי שזו מצטיירת מהתבטאויות פומביות. כשלב ראשון, דובר על חידוש היחסים הדיפלומטיים לאחר הוועידה הבינלאומית לשלום. לאחר מכן שונה העניין ונאמר שביום בו תיפתח הוועידה הבינלאומית, יוכרז על חידוש היחסים.

ברית־המועצות משתמשת בעניין היחסים הדיפלומטיים עם ישראל ככלי מיקוח על השפעתה באיזור ובעיקר לדחיפת רעיון הוועידה הבינלאומית. נראה שבכל פעם שיש שינוי מסוים בנימה הסובייטית, באשר לחידוש היחסים הדיפלומטיים, אנו רואים במקביל שינוי מסוים בתמונה שהם מציגים באשר לוועידה הבינלאומית, המהווה צעד קטן נוסף לקראת העמדה שמפלגת העבודה מציגה.

פתיחות, לא מספקת

בפגישות שקיים שר החוץ בשבוע שעבר, ההרגשה הייתה ששוב יש קצת יותר פתיחות, עוד שלב מסוים בהתקדמות. אבל זה עדיין לא זה, או כדברי פרס, „גילינו פתיחות אבל לא מספיקה". הסובייטים הציגו עמדה גמישה יותר מבעבר בכל תחומי המחלוקת. במקביל, הם הסבירו את הרקע לעמדותיהם ולדרישות הספציפיות שלהם בנושאים השונים, דבר המאפשר לנו לחפש דרכים אחרות לעקוף את התחומים הבעייתיים ולמצוא פתרונות פשרה.

וטוב, הנציג הסובייטי לאינטרנציונל הסוציאליסטי, הציג בפני שר החוץ נוסחאות שמטרתן לסייע בגישור הפערים, בשלושה תחומים:

● הייצוג הפלשתיני הציג, שמזכיר האו"ם יוציא הזמנות לכל הצדדים הנוגעים בדבר, כולל ערביי פלשתין ואז יהיה זה הצד הערבי שיחליט איך לממש הזמנה זו. וטוב ציין, שברית־המועצות אינה שוללת אפשרויות שונות בעניין זה, כמו משלחת משותפת.

● הגדרה עצמית — וטוב הבהיר, כי למרות שברית־המועצות תובעת הענקת זכות הגדרה עצמית לפלשתינים, התהליך ההגיוני הוא של פתרון בשלבים, כאשר בשלב הראשון תיפתר הבעיה הטריטוריאלית, ורק אז תעלה שאלת ההגדרה העצמית. אז, יתכן שזו תיפתר כבעיה פנים־ערבית, אולי עם ירדן.

● משך הוועידה והכינוס, כינוסה — הסובייטים הבהירו, שהמליאה תכונס רק לפי דרישת הצדדים ואף נסוגו מהדרישה לכינוס תכוף של המליאה.

(סוף בעמוד 12)

ועידת מפ"ם

סוף שבוע ארוך עם הוועדים

יוסי סולומין־האדום — מזכיר ה[...]

סיני גרוב

בערב הפתיחה החגיגי, מרחק מטרים ספורים ומרחק גדול יותר בדעות, מקיסר והברפלד, כיבדו בנוכחותם את 1200 הצירים גם ועד עובדי אליאנס, ועד מנועי בית שמש ונציגי ועד 1 שאינם חברי מפ"ם.

עם פתיחת חלק הברכות הרשמיות, עלו לבמה המקושטת בדגלי הלאום ודגלי מפ"ם, ארבעה דוברים שאינם חברי המפלגה. שני הפותחים היו נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, ומזכ"ל ההסתדרות מר ישראל קיסר. אחר כך עלה משה לוי, יו"ר ועד מנועי בית שמש שהתקבל במחיאות כפיים סוערות. הוא בירך בשם כל אותם ראשי ועדים שמפ"ם עמדה לצדם בשעת מאבק והבטיח כי ציבור העובדים לא ישכח זאת. סיני גרוב, לשעבר יו"ר ועד עובדי אתא וכיום מ"מ יו"ר ועד 1, הודה אף הוא למפ"ם על סיועה בהקמת ועד 1, אשר מאפשר לאנשים שאינם חברי מפ"ם למצוא בו כר נרחב (ויעיל) לפעולות למען כלל ציבור העובדים.

בפנייה ישירה למזכ"ל ההסתדרות, קיסר, אמר גרוב, „כי ממנו למד שגפרור אחד אפשר לשבור. אך גפרורים רבים יחד בקופסה אחת לא ניתן לשבור. אם אתם, ההסתדרות לא מארגנים את סולידריות העובדים", אמר גרוב, „אנו אלה שעושים זאת. הגפרורים הם העובדים והקופסה היא ועד 1", הרגיש גרוב וזכה בסיום דבריו לתשואות הקהל ולחיבוק אמיץ ואוהד ממזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז שהנחה את האירוע.

ביומה השני של הוועידה, התחלקו הצירים והאורחים לקבוצות דיון, כשדגש מושם על ההיבט החברתי־כלכלי והשלכותיו. בחוג שהתכנס במרכז מפ"ם, בהנחיית צבי רובל וג'וני גל, התרכזה כמעט כל הצמרת הכלכלית של המפלגה ובשלושה חוגים נוספים באותו נושא בבית הקבה"א בלטה נוכחות חברי ועד 1. במסגרת זו אף הועברו הצעות החלטה שהוגשו על ידי עו"ד אלכס ספינרד היועץ המשפטי של ועד 1 בשם חברי הוועד.

„ישראל נמצאת כיום בעיצומה של התקפה מסיבית מצד בעלי ההון, בעלי התעשייה ומעסיקים מכול הסוגים", נאמר במבוא להצעות. „מתקפתם שואפת להרוס את התשתית החברתית, משפטית וכלכלית המגינה על העובדים. תשתית זו היא הישגה הגדול ביותר של הסתדרות העובדים ושל מעמד העובדים בכלל".

הסעיף השני אומר: „לאחרונה, כתוצאה מניסיון המעבידים בעלי ההון ובעלי בריתם בליכוד, הליברלים ואף בחלקים של מפלגת העבודה ור"צ, נפערו סדקים, אפילו בתוך המוסדות שיועדו להדוף את ההתקפה. מפ"ם סבורה כי לא די להדוף התקפה זו — אלא הגיע הזמן לשבור את כוחם הגדול והולך של המעסיקים ובעלי בריתם. זהו צו השעה לציבור העובדים בארץ".

במישור ההגנה על זכויות העובדים, הציעו חברי ועד 1 שיוחלט כי מפ"ם קוראת להגנה על נציגי העובדים חברי ועד עובדים, אנשי איגוד מקצועי ועובדים מן השורה, מפני לחצים, פיטורים ואפליה, כתוצאה מפעילותם הארגונית־חברתית. בושה היא למדינת ישראל שטרם חוקקה חוק המגן על עובדים מפני לחצים אלה, כפי שקיים אף בארץ קפיטליסטית נצלנית כמו ארה"ב.

„יש לבער התופעה של קבלני עבודה ולשכות עבודה פרטיות התופסים אט־אט את מקומם של המעסיקים, מפלגים את ציבור העובדים במקומות עבודתם, מסרבלים ומערפלים במתכוון את המשא ומתן עם המעבידים ובכלל מהווים תריס פיקטיבי בין מעסיק לבין עובדיו".

„בעד שילובם של נציגי עובדים במועצות מנהלים של כל החברות הפרטיות וההסתדרותיות כאחת וזאת על פי חוק מחייב הנותן לנציגי העובדים שיתוף של ממש בקבלת החלטות בחברה.

„נגד תופעה של התחמקות מחובות קיבוציים על ידי פירוקים ופשיטות [...] למיניהם ובעד קביעה חוקית של [...] הסכמים קיבוציים אף לאחר הפירוק [...] התערבות של שופטים המושפעת [...] מאינטרס מעסיקים וחברות.

„בעד קנסות מרתיעים ואמ[...] מחייבים נגד מעבידים, המפרים [...] חובתם לנהל משא ומתן עם נציגי עו[...] אשר אינם מקיימים חובותיהם החוק[...] במישור השכר, תנאים סוציאל[...] ותעסוקה".

לסיום ההצעות נאמר כי „מפ[...] תתייצב לימין כל מאבק של צי[...] עובדים כנגד ניצולם על ידי מעסיק[...] בכל מקום ובכל שעה. מפ"ם לא תתפ[...] עם עובדים על דרישותיהם הלגיטימי[...] אלא תעמוד לימינם בכל מאבק צודק [...] סולידריות ומאבק על כל המישור[...] הארגוניים, הכלכליים והפוליטיים. [...] להחזיר לעובדים את המגיע להם, עמ[...] בכבוד ושיתוף בהחלטות הנוגעות להם".

ביום השלישי לוועידה, נערך דיון מסכם בנושא הכלכלה והחברה. פתח המזכיר המדיני של מפ"ם ח"כ יאיר צבן ויו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, [...] האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני.

צבן אמר כי לא יתחולל שינוי ביחס הכוחות הפוליטיים, שיבטיח רוב לתכנית שלום פרוגרסיבית ולממשלת שלום, אם תנועת העבודה הישראלית על כל מרכיביה הפוליטיים השונים, לא תתכונן להפיל מחיצות של ניכור, אי אמו[...]

מתוך מברקי הברכה

לחברים, באי ועידת מפ"ם ביום חג זה

ברכות מקרב לב לכל החברים בשמי ובשם 280 עובדי מפעל פרי־זוה שלצדם עמדתם בשני המאבקים, השנה ולפני שנה. בלי לעשות חשבון, הייתם היחידים שהתייצבתם לימיננו בשעתנו הקשה. אני, חברי הוועד, 280 העובדים ומשפחותיהם, לא נשכח את תרומתכם לעולם ונזכור אותה ביום פקודה ולראיה הצטרפתי אני וחבריי למפ"ם וכבוד רב הוא לי שנבחרתי כציר לוועידה. לצערי נבצר ממני ברגע האחרון להשתתף בשל סיבות משפחתיות. אני מבטיח, לעשות כל שבידי, למען חיזוקה של מפ"ם העצמאית, בקרב עובדי פרי־זוה ולהקמת סניף מפ"ם במקום מגוריי אליכין.

תודה מיוחדת לחברי מועצת ועד 1, סיני גרוב, מישל אלמליח ויוסי חאדום, אשר עשו עמנו לילות כימים במאבקנו. הצלחה ודיונים פוריים בוועידה, למען שגשוג המפלגה והצלחתה בבחירות. הצלחתנו, הצלחת כל עובדי ישראל.

בברכת חברים

[illegible]

יו"ר ועד עובדי [illegible]

[illegible]

במשפט

עו"ד א. ספינרד

אין פיצוי הלנת שכר על פיצוי בגין פיטורים שלא כדין

העובדות

עובד, נכה מלחמה, פוטר שלא כדין על ידי מעבידו ומבלי לקבל אישור על הפיטורים מ„רשות מוסמכת". לפיכך החליט בית הדין כי הפיטורים היו שלא כדין, החזיר את העובד לעבודה ופסק שהוא זכאי לשכר עבודה בגין התקופה שבה לא עבד. בית הדין גם פסק כי על המעביד לשלם פיצויי הלנת שכר על שכר העבודה בגין תקופת הפיטורים. המעביד הגיש ערעור על נושא אחד בלבד: הוא טען, כי לא מגיעים פיצויי הלנה על השכר שנפסק.

הפסק

בית הדין קיבל את הערעור וביטל את פיצויי ההלנה. לאחר סיקור מקיף של כל ההקשרים בהם מופיע המונח „שכר", הוא החליט שהסכומים שבית הדין פסק בגין התקופה שבה העובד לא עבד בפועל (בגלל הפיטורים הלא חוקיים) — אינם שכר עבודה, אלא פיצויים. בית הדין ביסס את פסקו, בעיקר על מטרת פיצויי הלנה שהיא למנוע פיגור בתשלום שכר בעד עבודה בפועל ולהפוך פיגור שכזה לבלתי כדאי. במקרים של פיטורים לא חוקיים, קבע בית הדין, ההנחה היא שהעובד יחפש עבודה אחרת וממילא ההליך המשפטי אשר קובע את אי־חוקיות הפיטורים, נמשך זמן רב, כך שה„פיגור" נובע מן המשפט עצמו.

משמעות הפסק

בשביל עובדים, פסק־דין זה, מהווה צמצום בהגדרת „שכר עבודה" העלול לפגוע ביעילות משפטים נגד מעבידיהם. פיצויי הלנה אמנם מהווים לעתים „מטמון מצוי" בידי העובדים (בערך 10% בשבוע) אך יש לזכור כי בלי פיצויי הלנת שכר, המעביד משלם רק את הערך הריאלי של שכר העבודה. לכן, עבור מעביד שמעוניין שרוצה להפר את זכותו החוקית ולפטר עובד, פיטורים יכולים להשתלם: הוא יכול לנסות את מזלו — העובד יכול להתעייף מההתדיינות המשפטית או להפסיד ומקסימום, המעביד ישלם את אשר היה צריך לשלם מהתחלה — באיחור וללא ריבית!

בכלל, שופטים נוטים יותר מדי מלהטיל פיצויי הלנה והם סלחנים מדיי כלפי מעבידים המפרים את החוק. הגיע הזמן שעובדים ונציגיהם ידרשו פיצויי הלנה מרתיעים ואוטומטיים בכל מקרה של פיטורים לא חוקיים — גם במקרה של פיטורים בניגוד להסכמים קיבוציים — כך שמעבידים יפסיקו להרוויח זמן וכסף ע"ח עובדים שהם פיטרו ומשפחותיהם.

תשובות ושאלות

(המשך מגיליון אחרון)

שאלה: מה אומר החוק לגבי תורניות — במקרה של קריאה דחופה — העובד נמצא בבית ומזעיקים אותו באמצעות ביפר (מכשיר לאיתור)?

תשובה: בתי הדין פסקו שזמן ה„כוננות" — שבו העובד רחוק לאיתורית שלו — אינו שעות עבודה לצורך חוק שעות עבודה. לכן, התמורה שעובדים צריכים לקבל בגין הכוננות הזאת (ולפחות בעיניי אין ספק שהם צריכים לקבל תמורה על כך) — צריכה למצוא את ביטויה בהסכם או הסדר, עדיף קיבוצי, עם העובדים. יש הרבה דוגמאות של הסכמים כאלה; החשוב הוא — שהעובד יקבל בגין הכוננות תוספת כלשהי.

אפילו בגין שעות עבודה מעבר לזמן הכוננות, ההלכה המשפטית אינה חד־משמעית. מצד אחד, עבודה בפועל כוודאי מהווה „שעות עבודה" לצורך החוק; מצד אחר, המעביד יכול לטעון שהעובד מקבל את גמולו בגין עבודתו זו כחלק ממשכורתו הבסיסית. גם כאן, עדיף הסדר או הסכם קיבוצי המסדיר את התמורה שעובדים מקבלים בגין עבודתם וחישוב התמורה.

פסטיבל ישראל

ביצוע מרשים

אביבה שלח

האופרה הישראלית החדשה בבני־צוהר של רודריק בריידן ב„טבעת החנק" מאת בנג'מין בריטן. ליברית — מייפאני פייפר על פי סיפור מאת הנרי ג'יימס, בימוי — חנן שניר, תפאורה ותלבושות — טים רידר, תאורה — בריאן האריס. תאטרון ירושלים, 17.5.88.

אמש רשמה האופרה הישראלית החדשה שלב נוסף בהצלחותיה. האופרה של בריטן, יצירה משוכללת טעונת סמלים ומשמעויות הכתובה בשפה מוסיקלית עדכנית ויפה, והתפאורה המרומזת והבימוי המעניין, זכו כולם לביצוע מרשים. הזמרים, כולם מוסיקאים בדרגה גבוהה ומטיבי קול. לפטר קוארס לא רק טנור מצויין נעים לאוזן, אלא גם תפיסה נכונה לגבי תפקידו המורכב. וכך גם שלוש זמרות הסופרן המעולות: אמילי ברנדסן, סוכנת הבית טובת הלב, מנה לויט, האומנת הקודמת שרוחה מצטרפת לעלילה, ובראש כולן רובין ויזל קסטטו שהיה ממש תענוג לחוות בהופעתה. גם שני הצעירים רינת גבאי ואיתי ירדלין גילו כישרון, לשבחים ראויים גם הנגנים, כולם סולנים, שהיו שותפים נאמנים להצלחה.

„טבעת החנק" — שפה מוסיקלית עדכנית ויפה

רוחות רפאים כנפשות פועלות

נפתלי עירוני

בחומש אחיי ליברית לאופרה בתר בריטן, עלימי טעמו ומוחוהו, טקסטו של הנרי ג'יימס, סיפור אשר מתאר ברמזים ועל־ידי יצירת אווירה מסתורית את גורלם של שני ילדים ושל האומנת שלהם כאשר כולם חיים בצל הכבד של העבר. הם בעצם נרדפים על־ידי רוחות רפאים אשר פועלות באמצעות הזכרונות והמעופתים, המשוחזרים על־ידי סוכנת הבית, וכן מופיעות לעיתים בפני הנפשות הפועלות — רוח של גבר שנטי שגרם לאומנת, ושל אהובתו, שניהם משרתים לשעבר באותו בית.

הרעיון הרומנטי שעומד מאחורי העלילה המרומזת הוא שהעבר נמשך בהווה ועלול להשפיע עליו לרעה, להוריד אותו ממסלולו העכשווי ולהחזירו למסלולו הטראגי. נושא מסוג זה מיועד לסיפור, משום שהוא מאפשר הפעלת הדמיון של הקורא אשר מתאר לעצמו דברים נרמזים בלבד. הדמיון משלים את הסיפור והקורא אינו זקוק לפרטים מוחשיים. הרמז הופך לאמצעי להגברת המתח ולדרמת העלילה ללא צורך בהסברים נוספים. דבר זה אינו מתרחש על הבמה, כאשר ההיעדר סיטואציה מובנת ואמינה נחלש המתח ונעצרת הדרמה הטבעית של האירועים. על הבמה ניצבות דמויות ריאליות יותר עם רוחות רפאים. הקשר שביניהן אמור להיות קשר מסתורי, בלתי נראה לעין, אבל הוא הופך לנוכחות מוחשית ומשום כך בלתי אמינה. על־ידי כך מקבל האלמנט המיוחד ממד טריוויאלי ונטורליסטי ללא צורך.

קרוב לוודאי שבריטן בנה לעצמו מסגרת עלילתית פנימית. הוא שקע בתוך דמיונו וביסס את השראתו על התרשמותו ועל תוויותיו במגע ישיר עם היצירה של הנרי ג'יימס, בסגנון עמוד גם מורלים של האופרה המיוחדת מסוג „פלאס ומליזנד" של דביסי, מדד אחר, והסגנון הוריסתי של פוצ'יני שימש כמודל לשילוב בין מציאות ופיוטיות. מצד שני, אלמנטים מוסיקליים המצביעים על כך ניתן למצוא ביצירה. והטיפול באריות מזכיר לפעמים את פוצ'יני כאשר הרצ'יטטיבים והליוויי מזכירים את דביסי. אבל בשני המודלים הפוטנציאל הרגשי הוא ריאלי, הוא בנוי וקיים בתוך המסגרת הדרמטית והציביון הפיוטי רק בא להגביר את עוצמתו. בריטן מסתפק בהיבט הפיוטי והופך את הסדר הטבעי. הוא מכריח את מייפאני פייפר לחבר ליברית בהתאם למוסיקה.

המוסיקה היפה מתהוממת בצורה יוצאת מן הכלל ומהווה בעצם רפסודיה לכמה סולנים ותזמורת. הבמאי (חנן שניר) והתפאורן (טים רידר) לא ניסו אפילו להתמודד עם הבעיה העיקרית של הליברית. במקום להסתיר את חולשתו, הם הלכו שבי אחריה. במקום אופרה קאמרית הם בנו מסגרת דרמטית לאופרה „סריא". הכל הוצג באופן מאור תיאורי. הערפול והמסתורין נשברים.

במנינו עלילה חסרת אמינות וסתמית המגוחלת על־פי כל המוסכמות של הבימוי המודרני. מקצועיות בהיעדר רגש. הזמרים תופסים עמדות של מספרים אשר מעורבותם מקרית וביטויים ורגשי קשור למוסיקה בלבד. הם בעצם ממלאים תפקיד של סולנים בקונצרט אוראטי.

מבחינה זו יש לציין את הביצוע הנקי והמקצועי של כל הזמרים, ובייחוד של רובין ויזל־קסטטו (האומנת) ושל פטר קוארס (פטר קווינט). תפקיד טוב ביצעה גם אמילי ברנדסן (גברת גרוס). לעומת זאת, בגלל הסיטואציה והתנועה הבלתי מוצלחת, היתה הופעתה של מנה לויט די אומללה. משחקם של הילדים חופשי למדי. יש לציין לשבח את הניצוח של רודריק בריידן אשר שלט על כל המרכיבים המוסיקליים בצורה יוצאת מן הכלל.

ישן מול חדש

יוסי שיפמן

שני הרכבים בולטים מייצגים השנה את המוסיקה הקאמרית בפסטיבל. הראשונים רביעיית כרמינה מציריך. זוהי רביעייה צעירה ממש תינוקת. בת ארבע בסך הכל. אבל לראשה כבר נקשרים זרים ותהילות. שתי נשים מוזגה־פרנקבנור שני ונדיי שמפניזיולה ושני גברים מתיאס אנדרל־היכנור ראשון וסטפן גוגר־צ'לו, מהווים את ההרכב הצעיר. בשנת קומה הצליחה הרביעייה לגרוף פרסים בתחרויות במפורסמות, בפאריז, במי־בן, בציריך ובבאנף (קנדה). הם למדו בבליארד ובאינדיאנה. עם מוריהם נמנו חברי רביעיית אמדאוס ובן מנדור וניקולאוס הרנונקור.

במסעי הקונצרטים שלהם כבר כלולים רוב הפסטיבלים החשובים באירופה ועדים שונות בארה"ב. הרביעייה כבר הספיקה להקליט רביעיות משל ברטוק, צ'יקובסקי, מוצרט שומן ומלחינים בני תקופתנו. הם כרי מול והצליחו להשיג כלי נגינה מעולים מבית היוצר של סטראדיווריוס, באדיבותה של קרן אירופית. בארץ ומסיפו כבר תשעה הופעות על הארבע שתוכננו. קשה להאמין שיכלו להוסיף עוד. תכניותיהם יכללו יצירות של ברטוק, הידן, מוצרט, ראוול ושוברט.

ההרכב השני בעצם אינו זקוק להצגה, זוהי שלישיית בוזאר המהוללת. השלישיה פועלת כבר למעלה משלושים ושלוש שנים יחד. חבריה היו עד לעת האחרונה הפסנתרן מנחם פרסלר, הכנר איזידור כהן והצ'לן ברנרד גרינהאוס. האחרון פרש בשנה האחרונה ואת מקומו תפס פיטר וויליי. מנחם פרסלר נמנה עם קבוצת הילדים הכשרוניים שהצאו מאירופה הנאצית והובאו לפלסטינה להמשך חינוכם המוסיקלי. כאן למד ועוד בטרם מלאו לו עשרים יצא לארה"ב ומאז הוא חי שם. האחרים הם ילידי ארצות הברית. שלישית בוזאר נחשבת על־ידי רבים לשלישיה הטובה בעולם. רשימת הקונצרטים וההקלטות שלה היא ארוכה ומקיפה ספרות עצומה לשלישיית פסנתר. בביקורות שמלוות את השלישיה ואת הקלטותיה משתמשים ללא כל חיסכון במחמאות ובסופרלטיבים קיצוניים. האבחנות והדיעות המוסיקליות שלהם לצד נגינה משותפת שאין למעלה ממנה באיכות מהוות את המרכיב העיקרי בכתיבה על השלישיה. הליכה לקונצרט שלהם נחשבת להימור בטוח והכרטיסים למופעיהם נחטפים סמוך להרפסתם. כל שאני יכול להציע לחובב המוסיקה הקאמרית הוא אם אין לך, נסה להשיג כרטיס. הם מבטיחים חויה מוסיקלית מיוחדת. בארץ ינגנו מיצירות בטהובן, ברהמס, היידן, מנדלסון וראוול.

רביעיית כרמינה

פספוס

יוסי שיפמן

יום שישי. צהריים. בית־ציוני אמריקה. אווירת של מסיבת קוקטייל. כחמישים איש. מהבים. לידה של מימסד חדש. מועדון מנהלי תרבות. זה שם הילד. חמישה חודשים. היום הגל אפשרי. מרומן מנוליק. שר החינוך והתרבות. מגיע גם ראש העיר המארחת, צ'יץ' רדוף התרבות. מלות פתיחה. ארוחה. נאום הבכורה. הבעה של שממון על פני הנוכחים מתחלפת בתמיהה ואחריה בא גם הרוגז. סוף הדיוצאה. אנשים מתוסכלים שבים איש איש לביתו. אולי בפעם הבאה יהיה טוב יותר. רק שהילד עוללו לא יצא דביל.

או מה בעצם היה שם? חמישים אנשים. מנהלי מוסדות תרבות, מוזיאונים, תזמורות, תיאטרונים להקות מחול. קהל של אנשים שהקימו מועדון, כדי להיפגש ולקדם את ענייניהם. פגישה עם השר הממונה על התרבות היא יער להחלפת דעות ולקרב את השר אל היומיום הקשה של המוסדות. אבל השר שכח כנראה שזה קהל הביתו ונמצא ממילא בצד הנכון של השר.

שר החינוך מתחיל בסיפורים שעניינם ציר קהל המאזינים. אבל גם מכיר את הסיפורים. משם ממשיך השר לעבר קריאה מתוך המסמך המייצג את משרד החינוך זה זמן. הכל מכירים את המסמך אם מקריאה מיד ראשונה אם מעיון בעיתונים שפרסמו קטעים נרחבים מן המסמך. השר לא הקשיב. למה שיש לאנשים לומר פשוט לא היה כבר זמן אחרי השעה הארכנית. שני מסרים בודדים היולו לשר החינוך האחד למחזאים ולתסריטאים. גם הם יקבלו מענקי יצירה שיאפשרו להם להתפנות לצורך השלמת יצירתם. לעושים במלאכה המסר היחיד הוא על מצוקתם הכלכלית של ארבעה מוסדות חשובים. הם גם יוכו לתשומת לבו של המשרד בעתיד הקרוב: יד ושם, מצבו הירוד ידוע זה כבר. הפילהרמונית האמנם חשש סגירה? אתמהה? מוזיאון ישראל האמנם וקסי־אברמוב, קולק, רשימת מסכנות אווירה מתנגנת באוזני הנאספים.

הבימה, מיקי קם (ממעגל הגיר) וזאב רווח (מסאלה) עומדים ובידיהם קעריות התרומה לעוברים ושבים המולפים לפני התיאטרון.

לסוף נותרה ההבטחה „כן, צריך להתכנס פעם עם ארוחה או בלעדיה ולקיים דיון מעמיק.." סוף ציטוט.

אבל השררה נותרה התנהגות דומה לזו שתיאר ש"י עגנון לפני עשרות שנים, „שכן מנהגה של מדינה זו, אין עושים דבר אלא אם כן דנים עליו תחילה, ואין דנים עליו אלא נואמים ודורשים. נאמו נואמים ודרשו הדרשנים רואים בני המדינה את עצמם כאילו כבר עשו מעשה. אם הלכה אות הצרה מוטב, ואם לאו מוסיפים לה נאום. עד שבאה צרה קשה ממנה ומעמידין נואם אחר. אם בטלה הצרה מוטב ואם לאו וכו'."

פסטיבל קאן

האזרח הקטן

שמרירה זכאי

לאחר מספר ימים ועשרות סרטים, בפסטיבל הסרטים ה־41 בקאן, אפשר לערוך מעין סיכום ביניים ולציין רגעי שיא מצד אחד, ואכזבות מצד שני.

לפסטיבל השנה נבחרו — במוצהר — מספר בלתי־מבוטל של סרטים שבוימו בידי שחקנים. על שניים שהוצגו עד היום, אפשר לומר שהם הצדיקו את התקוות שתלו בהם.

סרטו של רוברט רדפורד „מילאגרו — מלחמת שדה השעועית" הוא סרט מקסים, אנושי, מלא חן והומור. העלילה מתרחשת בעיירה קטנה בניו־מקסיקו. במשך דורות חיו תושבי המקום את חייהם, עד אשר חברה אמריקאית גדולה המחליטה להקים בעמק מילאגרו מרכז נופש גדול, עם בתי־מלון, מסלולי גולף וכו'. הם זקוקים לאדמות ומאלצים את בעלי השדות באמצעי לחץ שונים — כמו מניעת מי־השקיה, למכור להם את שטחי האדמה שהיו רכוש משפחתם. ג'ו, גבר צעיר, נשוי ואב לשלושה ילדים, מחליט להמשיך לעבד את שדה השעועית, שהיה שייך לאביו ולהשתמש במים ה„אסורים". מכאן מתפתח סיפור שהוא שילוב של מערבון עם מסר סוציאלי, על רקע תמונות הווי משעשעות ופסיפס של דמויות ססגוניות. האזרח הקטן והחלש מנצח בצדקתו את השררה, הכסף והשלטון וזה מביא להרגשת פורקן נעימה גם אצל הצופים שמלווים את הסרט בצחוקים ובמחיאות כפיים.

אני מהמרת שנכונו לסרט ימים ארוכים על האקרן. בסרט משתתפים רובן בליידס, שהוא זמר סאלסה מוסיקאי, עורך־דין ועכשיו גם שחקן מצטיין, סוניה בראגה („דונה פלור נשואה לשניים") כריסטופר ווקן ואחרים. הסרט מבוסס על רומן מאת ג'והן ניקולס.

„פאטי" צילום אי.פי.

שירה לצד המלחמה

שחקן אחר שסרטו כבר הוקרן במסגרת „מבט מסוים" הוא בוב הוסקינס. לפני שנתיים הוא זכה יחד עם ג'ורג' מישל לפרס השחקן המצטיין בזכות תפקידו בסרט „מונה ליזה" (שהוצג בארץ). קשה לתרגם את שם סרטו הראשון כבמאי. בינתיים אפשר לקרוא לו „המכשפה". זהו סרט אנטי־מלחמתי חריף, שעוסק במיעוט הבורח מפני המלחמה, אבל המלחמה על כל מוראותיה רודפת אחריו. גם כאן, כמו בסרטו של רדפורד, בא לידי ביטוי המאבק של החלש נגד החזק, אלא שכאן המאבק הרבה יותר בוטה, יותר קטלני.

אין אפיון ואזכור מדויק למקום שבו מתרחשת העלילה, או לתקופה. אם כי לפי כלי הנשק, ברור שזה קורה בזמננו. המלחמה משתוללת בכל עוזה, נערים וגברים צעירים נחטפים לשרות צבאי כדי למלא את מקום החללים: ביניהם נער צעיר מאור בשם טום, שחש עצמו אבוד ונפחד. חייל מבוגר ומנוסה פורש עליו את חסותו, אבל כשהלה נהרג נתקף טום ב„הלם קרב" ובורח. במנוסתו, הוא מגיע לחווה שכל תושביה נהרגו ורק ילדה קטנה נותרה בחיים. תוך התעלמות מוחלטת ממה שקורה מסביב, מהגוויות וההרס, משתעשעת הקטנה בכלי האיפור של אמא ובבגדיה. היא משתפת את טום במשחק, מלבישה אותו בשמלה צבעונית ומאפרת את פניו.

וכך הוא ממשיך לנדוד עד שנקרית בדרכו שיירה של נודדים, שבט של אנשים שאפשר לכנותם „צוענים". הוא מצטרף אליהם, אבל אינו מדבר ואינו מגלה את זהותו. מכיוון שהוא לבוש בבגדי אשה, סבורים כולם שהוא נערה ומכיוון שמתרחשים כל מיני אירועים מוזרים שאיכשהו נקשרים בו, הם מאמינים שהוא ניחן בכוחות כישוף על־אנושיים, ומכנים אותו „המכשפה". יש עוד הרבה התפתחויות מעניינות בסרט, שבזכותן כדאי לראותו. באופן מסוים — ואולי על דרך היפוך, היה בסרט משהו מ„אמא קוראז'". שיירה המתנהלת לצידי המלחמה אם כי אמא קוראז' חיה וניזונה מהמלחמה ואילו הצוענים בורחים ממנה. בוב הוסקינס עצמו גם משתתף בסרט ולקח חלק בכתיבת התסריט. מרגש לראות יוצר שמחכה בכליון עיניים לשמוע את פסק הדין של הקהל על יצירתו. בוב הוסקינס עלה על הבמה לאחר סיום ההקרנה, כמקובל, הודה לצופים ואמר שהם הקהל הראשון שחווה בסרט. ואזה הוא שאל, „הוא מצא חן בעיניכם?" והקהל שאג „כן". וברגע זה ממש זלגו דמעות מעיניו.

חטיפת פאטי הרסט

ארוע אחר שקשור בפסטיבל, היה, הגעתה של פאטי הרסט לקאן ומסיבת העיתונאים, שכונסה לאחר הקרנת הבכורה של הסרט העוסק בחטיפתה של פאטי לפני כחמש־עשרה שנה.

במסיבת העיתונאים נכחו הבמאי פול שריידר, פאטי הרסט עצמה ונאטשה ריצ'רדסון, המגלמת את התפקיד בסרט (אגב, נאטשה היא בתה של ונסה רדגרייב).

הסרט עצמו אינו מתיימר להיות שחזור דוקומנטרי של האירועים, אם כי הוא מבוסס על זכרונותיה של פאטי הרסט ועוסק יותר בניתוח פסיכולוגי על מה שעובר במוחה של בחורה עשירה, בת־טובים שעוברת חוויה טראומטית כליכך. קשה לומר שהסרט משכנע או מרתק, בחלקו בגלל הנסיונות השקופים מרי לא ללכת „בתלם" של סיפור. אין הרגשת השתתפות בסבלה של הנערה, ודמויות החוטפים משורטטות כמעט כקריקטורה. אבל פאטי הרסט האמיתית היתה משכנעת ביותר, אריבה, אינטליגנטית וסימפטית. מובן שרוב שאלות העיתונאים הופנו אליה וגבלו בחיטוט רכילותי על חייה, רגשותיה וכו' ועסקו פחות בסרט כיצירה אמנותית.

מרגרט פון־טרוטה מיוצגת בפסטיבל בסרט יפה ורגיש המבוסס על המחזה „שלוש אחיות" של צ'כוב. זו הפקה צרפתית־איטלקית־גרמנית, אלא שהפעם ממוקמת העלילה באיטליה של ימינו, ולא ברוסיה של צ'כוב. למרות המעבר הזה נשאר הסיפור אקטואלי ואמיתי ומסכת היחסים בין הדמויות, התלבטויותיהן, העצב, הכאב, וההשלמה, נשארו משכנעים כשהיו. מה שמוכיח שוב שצ'כוב הוא גדול ונצחי. בתפקידי שלוש האחיות מופיעות פאני ארדאן, גרטה סקאצ'י ואלריה גוליני.

שם הסרט באיטלקית הוא „פחד ואהבה" וגם שם זה מייצג יפה את רוח המחזה והסרט. אגב גם מרגרט פון־טרוטה היא שחקנית — שהשתתפה בסרטים רבים — וגם תסריטאית. אבל בשנים האחרונות היא מוכרת יותר כבמאית. סרטה „רוזה לוקסמבורג" הוצג בקאן לפני שנתיים.

משלחת ספרדית

אכזבה גדולה מאוד הוא דווקא הסרט „אלדוראדו" של הבמאי הספרדי הנודע קרלוס סאורה („קריאת העורב", „אני אוהב אותך כרמן", ועוד) זהו סרט רחב ממדים ועשיר, היקר ביותר שהופק בספרד עד כה. הוא מתחיל בצורה מבטיחה ונשאר תקוע באותה נקודה. משלחת ספרדית יוצאת לחפש את אלדוראדו, ארץ הזהב העלומה. המסע מתנהל בנוף מרהיב עין בין ג'ונגלים עבותים ולאורך נהרות עצומים וביניהם האדם הנאבק בטבע.

אבל הכוחות ההרסניים יותר באים מתוך האדם עצמו. השאיפה לשררה ולשלטון, ותאוות הבצע הורסות כל חלקה טובה. האמון, הנאמנות והחברות נעלמים ואת מקומם תופסים שנאה, אכזריות והבגידה. וכך מהמשלחת המפוארת שפותחת את המסע בהוד והדר, לא נשאר כלום. במחוזות קבועה שחוזרות על עצמן לעייפה, נרצחים באכזריות מפקדי המשלחת זה בידי זה עד שלא נשאר מהם איש (כמעט כמו אצל אגאתה כריסטי ב„עשרה כושים קטנים"). וגם לאלדוראדו אותו חלום בלתי־ניתן להשגה, אין הם מגיעים.

„התחיכה" בתמונה היא הכנרת סילביה מרקוביצי, אחת מתוך שני האורחים הזרים, השני הוא בעלה גם הוא כנר, שיפקדו את שפיים בחג השבועות. אין חג מוסיקה השנה. במקומו יש „ימי שבועות בשפיים — ניחוחי חציר של תנועה הקבוצית". הכנרים יהיו סולני התזמורת הקיבוצית שתנגן את היצירות. שנרקדו על־ידי להקות, המחול הקיבוצית. הפעם רק מוסיקה. לעומת זאת להקת המחול תופיע בתוכנית על טהרת כוריאוגרפים בני משק. מועדון זמר של יוצרים בני הקיבוץ בהנחייתו של גיל אלדמע. וכמובן טקס הבאת בכורים. השנה שפיים עם מבט פנימה אל עולם היוצרים של הקיבוץ.

כסא טוב באמצע

דורית גפן

בחירות אישיות

לפחות הייתי מועמד

כמה עשרות מבין 86 המועמדים, שתמונותיהם וקורות חייהם מאכלסים את הספר „ואלה שמות", שהוצא לאור על־ידי מפלגת העבודה לקראת הבחירות הפנימיות במרכז, ושיתקיימו ביום חמישי הבא, יודעים מראש כי אין להם כל סיכוי. אבל מה, מועמדותם תועדה בספר, ובימים אלה גם זו נחמה פורתא. אחדים מהם יוכלו להוסיף בתולדות חייהם לחבא — הייתי מועמד, ראה ספר זה וזה עמוד זה וזה.

אבל בשביל חלק נכבד של המועמדים זהו מרוץ רציני שבו הם תולים תקוות רבות וגם מאמצים רבים. לראשונה בתולדות מפלגת העבודה נערכות בחירות אישיות וחשאיות לכנסת. הנעלם גדול מהידוע, ואף כי אפשר כבר לשמוע על עסקאות שנסגרו בין קבוצות שונות על תמיכה במועמדיהן תמורת תמיכה נגדית, הרי כ־1200 בוחרים יכולים גם לחולל הפתעות בלתי צפויות.

ההתרגשות הגדולה, שהולכת ומתעצמת ככל שהמועד של הבחירות מתקרב, גורמת כמובן, לעצבנות ולאווירה של חשדנות והאשמות. במפלגת העבודה החליטו להימנע מכינוסים מפלגתיים עד לבחירות לאחר שהסתבר, כי הללו הופכים במה לקידום המועמדות של המתמודדים.

השאלה הגדולה ביותר היא איזה פאנל יצא בבחירות בשבוע הבא. כזכור, עד כה נבחרו 23 מועמדים לפאנל הכללי במחוזות ובשבוע הבא (ה־26.5) ייבחרו עוד 29 מועמדים על־ידי המרכז, בכך יושלם הפאנל של 52 המועמדים. וזהי רק ראשית הדרך של המועמדים, אשר יצטרכו לעמוד לבחירה נוספת (הדירוג) ב־16 ביוני.

בבחירות בשבוע הבא חייב כל בוחר להצביע לפחות עבור 20 מועמדים ולא יותר מ־29. בבחירות לפאנל יש שיריון לחמש חברות, שני צעירים, חבר ערבי, חבר דרוזי ונציג השכונות. אם הללו לא יכללו בין 29 המועמדים שזכו למירב הקולות, יבטיח להם מנגנון העדפה מיוחד כניסה לפאנל, על חשבון האחרונים מבין 29 הנבחרים.

מפלגת העבודה כבר בחרה בשמעון פרס כראש הרשימה, והוא צריך להביא לאישור המרכז את מועמדיו למקום השני והשלישי (יצחק רבין ויצחק נבון). מזכ"ל ההסתדרות ומזכ"ל המפלגה וכן יו"ר הכנסת נכללים ברשימה בתוקף תפקידיהם ואת מיקומם בעשיריה הראשונה יקבעו פרס, רבין ונבון.

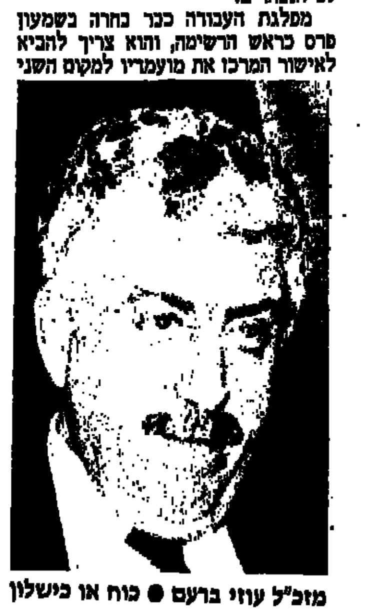
מזכ"ל עוזי ברעם ● כוח או כישלון

דירוגו של הפאנל יעשה כאמור ב־16.6 בארבעה סיבובי בחירה. בשלושת הראשונים ייבחרו עשיריות, וברביעי ידורגו כל 22 המועמדים הנותרים.

הפרוצדורה של הבחירות הפנימיות ברורה, אך כמו כל ניסיון ראשון יש ב„עבודה" חששות ותקוות גם יחד.

בספר, שהוציאה מפלגת העבודה לקראת הבחירות, כותב מזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם לחברי המרכז: „זכות גדולה נפלה בידך בבואך לעצב את רשימת המועמדים לכנסת, בהתאם להכרתך, שיקוליך ומצפונך. בחוברת זו מציגים עצמם לבחירה אותם חברים המבקשים את תמיכתך לייצג את דרכה של מפלגת העבודה בכנסת הבאה. תהליך הדמוקרטיזציה בבחירת המועמדים, עליו החליטה ועידת המפלגה באפריל 1986, יכול להיות שעתה הגדולה של המפלגה. כבואנו לבחור, עלינו להעריך את אלו שיכולים לייצג בעניינו את הבוחר ואת דרכה של תנועת העבודה בכנסת, להיאבק בציבור על צדקתה של המפלגה מול מתנגדים ומתנגדים. מחקרי דעת קהל שנערכו לאחרונה מורים, כי חלק לא מבוטל מהציבור שטרם החליט סופית עבור מי להצביע, יעדיף מפלגה לה רשימה שמרכבת לציבור הרחב, שמצביעה על שינוי בדפוסי הבחירה, שמעניקה תקווה לבוחר בעתיד טוב יותר.

אמרתי, כי הדמוקרטיזציה יכולה להיות שעתה הגדולה של המפלגה. מדוע האמירה היא מותנית ולא ודאית? הדמוקרטיזציה תוכיח עצמה, באם כל חבר יבחר באורח אישי וחשאי את המועמדים הנראים בעיניו, אם יקדיש תשומת לב לשיקולים חיצוניים של המפלגה מעבר לשיקולים פנימיים.

הדמוקרטיזציה עלולה להחטיא את ייעודה באם נצביע בהתאם להסכמים, התקשרויות או הכוונות חיצוניות. ועידת המפלגה הטילה על כל אחד מחברי המרכז אחריות מרובה, בידיו לקבוע את דמותה של רשימת המפלגה לכנסת. זכות זו היא שלך, השתמש בה לפי מיטב מצפונך, ולפי מיטב שיקוליך. רשימת המפלגה לכנסת איננה אלא מרכיב אחד בהערכותנו הנבונה למערכת הבחירות. מרכיב זה נמצא בידינו, ואני תקווה, שלא נחמיץ את השעה הגדולה שנקרתה בפנינו".

נדמה, כי קריאה אחרונה זו, של המזכ"ל ברעם לחברי המרכז, מבטאת את החששות ואת התקוות מן הבחירות ביום חמישי הקרוב. ברעם, שהיה יזום הדמוקרטיזציה במפלגת העבודה, יודע היטב, כי הצלחת הבחירות תוסיף לו כוח, וכשלונן חלילה, יזיק לא רק לו אישית, אלא למפלגה כולה.

נלי כרכבי ● גם אשה, גם ערביה

הגברת עם הסיכוי

לראשונה בתולדות מפלגת העבודה מופיעה בין המועמדים אשה ערביה (נוצריה), נלי כרכבי.

נלי, הידועה היטב במיגזר הערבי כפעילה ותיקה של נעמת וכאשת ציבור פעלתנית, דחתה את הצגת מועמדותה עד הרגע האחרון ממש. למעשה היה צורך במסע שכנועים נמרץ כדי שתעשה את הצעד הזה.

ההסתייגויות של נלי כרכבי נבעו מכמה סיבות. ראשית, היא לא היתה בטוחה שחבריה הערבים־הנוצרים יסכימו לתמוך באשה. זה לא מקובל ולא נהוג. ואכן בתחילה התנגדו לכך הגברים, אך כאשר הסתבר להם, כי נלי עשויה לזכות לתמיכה על־ידי הנשים במרכז המפלגה ועל־ידי גורמים נוספים, וכי למועמד (גבר) ערבי־נוצרי אין כל סיכוי ריאלי, התרצו והסכימו.

כזכור, במפלגת העבודה שיריינו מקום ריאלי לנציג ערבי ולנציג דרוזי. הנוצרים הערבים היו מתוסכלים, אך זה לא עזר להם. עכשיו עם מועמדותה של נלי כרכבי יש להם סיכוי טוב יותר.

נלי, אשה משכילה ופעילה מאוד פקדה במיפקד האחרון של נעמת כ־50 אלף נשים ערביות. היא מוכרת היטב במגזר הערבי ולדעת אישים במפלגת העבודה, הצבעה ברשימה לכנסת עשוייה להביא לתמיכת נשים ערביות ברשימת העבודה. אין ספק כי אם היא תיבחר, היא תיקבע תקדים של אשה וערביה בכנסת ה־12.

המשולש הלא קדוש

שריר ומודעי ● לא בדיוק פיוס אבירי (צילום: שמש נאוה)

שלום הבית, אשר הושג לאחרונה במפלגה הליברלית (ליכוד), שבמרכזו פיוס רב משמעות בין השרים מודעי ושריר, לא עבר ללא כאבים. אלה המשתאים מגודל הרוח של שני הליברלים מודעי ושריר, אשר לפתע פתאום הניחו הצידה את יריבותם, והושיטו יד חמימה וחברית זה לזה, אינם זוכרים כנראה, כי המפלגה הליברלית, יותר מכל מפלגה אחרת, מאופיינת בהסכמים אד־הוק, שעיקרם אינטרסים אישיים וקבוצתיים. כבר היו דברים מעולם, וידידים של אתמול הפכו ליריבים מושבעים של מחר וכמובן, גם יריבים של אתמול עשו „עסקים" למחרת - לתועלת שני הצדדים.

הפיוס בין מודעי לשריר, שאליו הצטרף גם משה נסים, יכול בהחלט להיחשב כהישג למודעי, אשר לפחות על פי טענת שריר לפני חודשים ספורים בלבד, היה כבר „על הקרשים" — במיעוט מוחץ במפלגה ובמוסדותיה. מה קרה איפא ששריר הסכים להתפייס עם מודעי ועוד לתת לו את המקום הראשון מטעם הליברלים ברשימת הליכוד? האם היתה זו מחווה של רוחב לב ויד של מנצח לפני מנוצח? זה נשמע יפה ואבירי, אך לא זה המקרה. שריר ידע היטב, כי מודעי אולי אינו יכול להשיג את הרוב במפלגה, אך הוא יכול להכשיל מהלכים ובעיקר לעשות צרות.

אך השיקול העיקרי היה פרקטי ונגע להבטחת הכסאות של המפלגה הליברלית בכלל ושל שריר וחבריו בפרט ברשימת הליכוד לכנסת ה־12. המפלגה הליברלית וראשיה הם כל דבר שעולה על הדעת, אך הם מעל לכל אנשים פרגמטיים — ואין לך דבר כמו כיסא ממשלתי המחדד את החושים הפרגמטיים של ליברל ליכודי מצוי.

כמו בכל ההסכמים וההתקשרויות הפנים־ליברליות גם בסיפור הזה היה „קורבן", לאו דווקא שה תמים. הכוונה לשר פת, אשר במשולש הלא קדוש שנוצר הפעם לא נמצא לו מקום. מודעי הטיל וטו על שיתופו של פת בהסכם על חלוקת המקומות הראשונים. למודעי חשבון ארוך ומר עם פת, אשר לטעמו של מודעי ירק לא פעם ולא פעמיים לתוך הצלחת שממנה אכל טובות, שעשה למענו מודעי. אין ספק כי פת הורדו קצת לצחוק לאידו של מודעי ובעיקר להכוסתו בתוך המפלגה. מודעי הוכיח פעם נוספת, כי קשה מאוד לחסל אותו פוליטית. כוח ההישרדות שלו בהחלט מעורר השתאות. אלא שההסדר שהשיגו שריר ומודעי ואשר אליו הצטרף גם משה נסים, די בצורה מאולצת, אינו סוף הסיפור. נסים אינו מקבל את הפירוש של מודעי, כי הצבתו במקום הראשון מטעם הליברלים מקנה לו באופן אוטומטי את כרטיס הכניסה למשרד האוצר בממשלה הבאה, אם זו תוקם על־ידי הליכוד.

נסים בנה לעצמו דימוי של איש צנוע, וכמו שאול המלך שנלקח למלוכה מן האתונות — הוא „הובל" לאוצר ממשרד המשפטים, כמעט בעל כורחו. אך גם צניעותו המופגנת של נסים אינה מסתירה את העובדה, שהוא ראה כי טוב. ספק על כן אם יהיה מוכן לוותר בקלות על המשרד החשוב ורב ההשפעה מרצונו החופשי. במצב השברירי במפלגה הליברלית מעדיפים היום להרוג תורכי — ולנוח, ספק אם בשלבים אלה של מימוש ההסכם המשולש ובחירת הנציגים לכנסת יתחילו במריבות חדשות, אשר ניתן להותיר לזמן מאוחר יותר. בליברלים עדיין לא יודעים אם „חירות" תעמוד בהבטחה לתת להם את המיכסה שנקבעה בהסכם איחוד הליכוד, וזו בעיה לא פחות חשובה בימים אלה. גודלו של פת אינו מדאיג במיוחד, סיכוייו, להיבחר במקום טוב מאוד לאחר הבחירה „אן בלוק", שתיעשה לגבי מודעי שריר ונסים, טובים ולא נתפלא אם מודעי יקבל אותו במקום הרביעי, למרות הכל.

ביטחון עצמי לא בטוח

השר דוד לוי אינו מוכן לבלוע צפרדעים, גם לא מינוי של יו"ר ועדת הבחירות, שאינו מקובל עליו. אפשר היה לחשוב, כי ההיריבות בין שרי „חירות" ובמיוחד הודעה של שמיר, כי מעמדו של לוי בממשלה הבאה יהיה בהתאם למעמדו במפלגה והרגיעה מעט את רוחו, אך מסתבר כי לוי אינו שקט במיוחד. בין האמירה של שמיר לבין היותו מספר שניים — ישנן עוד בחירות פנימיות בתוך „חירות".

לוי מהלך אומנם עם חזות השופעת ביטחון עצמי רב, דבר שמתאים למי שמבקש להיות מהר ככל האפשר מספר אחד, אבל הדברים אינם פשוטים כל כך. ביחסי הכוחות הפנימיים בתוך „חירות" אין ללוי ערובה מלאה, כי הוא זה אשר ייבחר הראשון בשביעיה הראשונה (ב„חירות" נוהגת שיטת השביעיות), כלומר הוא זה אשר יהיה מספר שניים לאחר שמיר.

יריביו של לוי מפיצים, כי כל המהומות שהוא עושה לאחרונה נועדו למעשה להשיג דבר אחר, בחירה נפרדת שלו למספר שניים. אותם יריבים מוסיפים כמובן, כי אין להעלות על הדעת דבר כזה. יש שיטה ויש סדר — הם אומרים ומציינים, כי הנוהג הוא לבחור קודם כל את מספר אחד ולאחר בחירת הפאנל — נבחרות השביעיות אשר מדרגות את הנבחרים. דוד לוי יודע שתהיה לו תחרות קשה בשביעיה הראשונה. מצד אחד אריק שרון ומצד אחר משה ארנס. זהו תיבוק הדוק מאוד, מה גם ששניהם זוכים לפופולאריות רבה.

האמנם תעמוד לתנועת „החירות" לדוד לוי המסורת והוא ייבחר פעם נוספת כמספר שניים? בעבר, גילה ארנס מידה של ג'נטלמניות, כאשר נבחר במקום ראשון בפאנל, לפני לוי, וקרא אחר כך לתת ללוי (בהצבעה על השביעיה הראשונה) מקום ראשון. מאז אבל ארנס „חצץ" מלוי, מה גם שהטעם מדובר בעמדת זינוק חשובה לקראת ההתמודדות ביניהם על ראשות התנועה. אך לוי אינו טרוד רק לגבי מיקומו ברשימת הליכוד, הוא גם רוצה לדעת בדיוק איזה תיק בכיר מכין לו שמיר בממשלה הבאה.

מקורביו של לוי מדברים על תיק החוץ. לדעתם, כמי שמתעתד להיות ראש הממשלה, יש חשיבות שלוי יתנסה גם במישור הבינלאומי. הם מודעים לביקורת שמשמיעים יריביו של לוי, הטוענים, כי אין לו ניסיון במישור המדיני־הבינלאומי. לדבריהם, זו טענה מקוממת, לשר השיכון והבינוי יש עמדות מוצקות בנושא המדיני וגם קשרים עם אישים בעולם, שעמם נפגש ושוחח לא פעם ולא פעמיים. מתנגדיו של לוי שואלים, כיצד הוא חושב להופיע בארה"ב ולנהל שיחות מדיניות — עם מתורגמן צמוד? דווקא טענה זו נשמעת מוזרה — האם גורבצ'וב ורייגן לא הצליחו להגיע להסכמים חשובים מבלי שתהיה להם שפה משותפת להידברות? גם שר החוץ הגרמני, גנשר אינו דובר אנגלית ונעזר במתורגמן, והדבר אינו פוגע ביחסי החוץ של ארצו.

שמיר כידוע, לא הבטיח ללוי תיק ספציפי, ולוי אינו „הקליינט" היחיד שעומד בפתחו. שמיר יהיה חייב לפצות את ארנס, אשר בגלל ממשלת האחדות הלאומית נותר ללא תיק כלשהו בממשלה הזאת. יתכן כי היה נותן לו את תיק הביטחון, אבל זו עשויה להיות לו בעיה עם שרון. לפחות למראית עין — כאשר הכל עדיין בגדר תיאוריה — ההנחה בליכוד, כי אם ירכיבו את הממשלה הבאה — נראה כי תיק החוץ יינתן דווקא למשה ארנס. אבל כל ההערכות הללו הן בגדר ספקולציות.

המאבק העיקרי בתנועת „החירות" יהיה בחודש הבא — בבחירות הפנימיות לקביעת הרשימה לכנסת. עד אז נשמע בוודאי את דוד לוי זועק על נסיונות לקפחו, אלא שספק אם זעקות אלו יעשו רושם על מרי על יריביו במפלגה.

סמים בצמרת הונדוראס

יהודה צור

קשר הסמים, המקשר בין זרועות השלטון והכוחות המזויינים בהונדוראס לבין אנשי המאפיה, גורם לתסיסה העלולה לסכן את יציבותה של הארץ המרכז־אמריקנית, כמו שזה קורה אצל שכנתה הצפונית פנמה. התבערה שהצית נורייגה בקשריו עם סוחרי סמים בארה"ב מתפשטת גם להונדוראס, שנחשבת מאז ומתמיד ל"נושאת המטוסים היבשתית" של ארה"ב במרכז־אמריקה.

הונדוראס משמשת - בסיס כמעט קבוע לצבא ארה"ב, גם אם לא באורח רשמי. המושג רפובליקת בננות — מתייחס ישירות להונדוראס, כור מחצבתה של חברת "יונייטד פרוט", אשר שולטת עד היום בחלק גדול מהשטח המעובד של ארץ זו.

לפני כמה שבועות פורסם באמצעי התקשורת בהונדוראס כי השגריר האמריקני, ג'ון דימיטרי נגרופונטה, מסר לנשיא, חוסה אסקונה, מסמך המעיד על מעורבותם של קצינים בכירים בצבא הונדוראס בסחר בסמים. על־פי המסמך התנתה ארה"ב את שתיקתה בנוגע למעורבותם של הקצינים הבכירים בקשר הסמים בהסגרתו של סוחר מהונדוראס, כדי להעמידו למשפט בארה"ב.

על־פי אמצעי התקשורת בהונדוראס נמצאים ברשימה שר ההגנה הנוכחי, קולונל סנצ'ז, ראש המטכ"ל, מפקד המודיעין הצבאי ומפקד חיל הים. כן מעורב בסחר בסמים מפקד המשטרה החשאית לשעבר, גם הוא איש צבא. בהמשך שורה ארוכה של קציני צבא אחרים, ביניהם הגנרל חוסה, שנעצר בארה"ב לאחר שנתפסו סמים במכוניתו. קולונל אחר, סעיד ספיר, היה מעורב לא מזמן בשערוריה בקולומביה, כאשר מכוניתו בעלת תווית זיהוי דיפלומטית נעצרה באחד ממחסומי המשטרה. התברר, שהקולונל הנכבד הסיע לא פחות מאשר את אחד מראשי סינדיקט הסמים של קולומביה.

רובין־הוד לטינו־אמריקני

לפני כשבועיים סערו הרוחות בהונדוראס כאשר הנשיא הסכים להסגיר לארה"ב אזרח כדי להעמידו שם למשפט על מעורבותו בסחר בסמים. מדובר בחואן רמון מטא, מעין רובין־הוד בנוסח לטינו־אמריקני. האיש נמלט ב־1971 מבית־סוהר בפלורידה שם ריצה מאסר על סחר בסמים. ב־1985 הואשם בכך שהורה לחטוף, לענות ולרצוח את הסוכן של הרשויות האמריקניות למלחמה בסחר בסמים במקסיקו, אנריקי סלסר. במקביל הוא הואשם בקולומביה במעורבות ברצח 13 איש על רקע מאבק בין סוחרי סמים. הוא נעצר אך הצליח להימלט לאחר שנתן לשומריו חצי מיליון דולר. עתה תלויים ועומדים נגדו משפטים בקליפורניה, אריזונה וניו־יורק וארה"ב תבעה את הסגרתו מהונדוראס.

להונדוראס אין הסכמי הסגרה עם ארץ כלשהי, ולפיכך ממשיך מטא לחיות בשלום ובשלווה ואף רכש לעצמו שם של פילנטרופ המגן על עניים. הוא הירבה לחלק להם כסף ומזון, וזה דבר לא מבוטל בארץ הנחשבת לענייה ביותר באמריקה אחרי האיטי.

אולם השלטונות האמריקנים המשיכו ללחוץ ולפני כשבועיים כיתרו 60 שוטרים את ארמונו של סוחר הסמים בבירת הונדוראס. הוא נעצר והובל לשדה התעופה, הוטס לרפובליקה הדומיניקנית ומשם לפורטוריקו, הנחשבת לשטח ארה"ב לכל דבר, שם נעצר ונכלא. מיד לאחר מכן פרצו מהומות ברחבי הונדוראס, בעיקר בעיר הבירה טגוסיגלפה.

הפגנות סטודנטים

עד מעצרו של מטא נחשבה הונדוראס לארץ שקטה יחסית, למעט הקרבות של הקונטראס בגבולה עם ניקראגואה. אולם מיד לאחר מעצרו של מטא פרצו אלפי סטודנטים

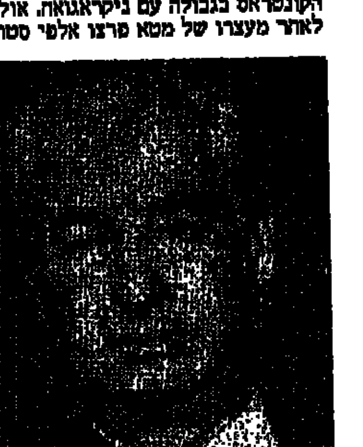

הנשיא חוסה אסקונה. קשר שתיקה עם ארה"ב

לרחובות עיר הבירה והתקבצו מול בניין השגרירות של ארה"ב. גם בניין הקונסוליה האמריקנית היה תחת מצור אלפי סטודנטים במשך כמה שעות. במהומות אלה נהרגו חמישה איש ועשרות אחרים נפצעו מקרב המפגינים. אלפי הסטודנטים שיתקו למעשה את עיר הבירה כאשר הם מוחים נגד מה שכינו "בגידתה של הונדוראס לאימפריאליזם האמריקני".

ארגוני הסטודנטים האשימו את חיילי המרינס השומרים בשגרירות בפתיחת באש נגד המפגינים. השגרירות מכחישה זאת ומאשימה את השוטרים שהגיעו למקום באיחור רב. שגריר ארה"ב אף האשים את מפקד המשטרה בכך שבכוונה לא שיגר מייד שוטרים להגן על שני הבניינים האמריקנים. אחד משלושת סגני הנשיאים של הונדוראס, חיימה רוזנטל אוליבה, הצהיר שהתפרצות האלימה נגרמה באשמת הממשלה עצמה, שהפרה את החוקה כאשר הסגירה את מטא.

מייד לאחר המאורעות גינו כל הגורמים, למעט הנשיא ושריו, את המעשה. בית־המשפט העליון, הקונגרס, האיגודים המקצועיים, מפלגות פוליטיות ואמצעי התקשורת מחו על מה שכינו "הפרה גסה של חוקת הונדוראס".

גרורה של ארה"ב

הגנרל אסקונה הכריז מייד על מצב חירום והורה לעצור למעלה ממאה איש ממפלגות האופוזיציה.

בינתיים שקטו הרוחות, למרות שהאופוזיציה סבורה שההתפרצות נובעת מזעם עמוק המגשר את כל שכבות האוכלוסיה והצבא נגד הפיכת ארצם לגרורה של ארה"ב.

ממשלו של אסקונה האשים את קבוצות השמאל, סוחרי הסמים וגורמים המעורבים עם המחתרת באל־סלוואדור. אולם הוא לא פרסם כל הכחשה על המסמכים שפורסמו באמצעי התקשורת, בעיקר של האופוזיציה, לפיהם איימה ארה"ב על הונדוראס בחשיפת מעורבותם של קציני צבאה הבכירים בסחר בסמים.

אין זאת הפעם הראשונה שקציני צבא בכירים בהונדוראס מואשמים בסחר בסמים. ייתכן שגם כאן, כפי שקרה בפנמה, ימצאו עצמם קציני הצבא המואשמים בסחר בסמים בחזית אחת עם הגורמים האנטי־אמריקניים בהונדוראס, המוחים על הפיכתה של המדינה לבעלת ברית הנאמנה ביותר של ארה"ב במרכז אמריקה.

אוטונומיה לצבא

בהונדוראס שורר עוני רב והצבא ממלא בה תפקיד מכריע עם אוטונומיה שאין כדוגמתה אפילו באמריקה הלטינית. מאז 1957 נהנית הונדוראס מאוטונומיה חוקתית. לנשיא אין אפילו הסמכות הנומינלית למנות את מפקדי הצבא. המפקד העליון נבחר על־ידי הקונגרס מתוך רשימה שמגישה "המועצה העליונה של הכוחות המזויינים". אבל זהותו של הנבחר ידועה יפה עוד לפני ההצבעה הפורמלית.

הגוף המקבל החלטות בענייני חוץ ובטחון מורכב מ־11 חברים, שבעה מהם אנשי צבא. החוק גם קובע, ששר־ההגנה של הונדוראס צריך להיות קצין בשירות פעיל. אבל אפילו הוא אינו רשאי לתת הוראות למפקד העליון, מפני שהוא קולונל, וקולונל אינו נותן הוראות לגנרל.

פורמלית, אמנם יש דמוקרטיה, אבל הקונגרס היא חותמת גומי. הוא מאשר את החלטות הפיקוד העליון של הצבא כמעט בכל מקרה.

במאורעות בטגוסיגלפה הובעה כנראה מחאה לא רק על כך שהנשיא אסקונה הסגיר אחד מראשי מאפיית הסמים, אלא גם על כך שהוא מגן על קציני צבאו המעורבים בסחר בסמים ובעסקות אפלות עם אנשי הקונטראס.

לאחר שנפתח מוקד של תסיסה אנטי־אמריקנית בפנמה, על רקע מלחמתה של ארה"ב בסחר בסמים, נוצר עתה מוקד נוסף של אי־שביעות־רצון נגד שליטתה של ארה"ב באיזור.

השבוע בשוק הסחורות

סכנת בצורת בארה"ב

איום של בצורת מרחף על המדינות המערביות והדרום־מזרחיות של ארה"ב. חוואים בטקסאס ובקליפורניה מכרו בקר מורעב לשחיטה. מצוקת המים בצפון קליפורניה היא החמורה ביותר זה 11 שנים. בסאן־פרנציסקו נתבעו התושבים להקטין את צריכת המים ב־25%, תושבי אטלנטה נדרשו לקיצוץ של 10% וגם בלוס־אנג'לס הוטלו מיגבלות על השימוש במים. בצפון־מונטאנה נערכו תפילות לגשם ומושל טקסאס, ויליאם קלמנס, הכריז על סטאר ומקמילאן כעל אזורי אסון הזכאים לסיוע ממשלתי.

פולי סויה: הסוחרים בבורסה משקשקים, מחשש שירד גשם. המחירים הנוכחיים לאספקות עתידיות של פולי סויה מבוססים על תחזית של שנה שחונה. שוק פולי הסויה נעשה רגיש מאד למזג האוויר, שכן המלאים הממשלתיים האמריקניים, האוזלים בקצב מהיר, הגיעו לרמה הנמוכה ביותר מאז 1976, ואף צפוי קיטון נוסף. המחיר לאספקה במאי 704 סנט לבושל.

חיטה: המחירים לאספקות עתידיות עלו, בעקבות שמועות בדבר כוונתו של משרד החקלאות האמריקני למכור למצרים ולבריה"מ מיליון טונות חיטה מסובסדת. בינתיים מפצה משרד החקלאות יצואנים המוכרים חיטה במחירים נמוכים למדינות שונות שהוא קבע. המחיר בסוף השבוע לאספקה במאי נע בין 301.4 סנט לבושל, בבורסה של שיקאגו, ל־308 סנט לבושל, במיניאפוליס.

קפה: חששות שהמדינות המגדלות קפה יקצצו את מיכסות הקפה שהן מייצאות גרמו לעליות. המחיר לאספקה במאי 1105 ליש"ט הטונה.

קקאו: לאחר תקופה של יציבות יחסית, שוב מורגש לחץ בשוק הקקאו, לאחר שקאמרון, ניגריה ומאלזיה הזרימו לשוק יבולים חדשים. המחיר לאספקה במאי 885 ליש"ט הטונה.

מתכות יקרות: העליות, במיוחד בפלטינה, נמשכו בגלל החששות מאינפלציה בארה"ב ואיומים של ממשלת דרום־אפריקה כי תקצץ במשלוחי מתכות אסטראטגיות, אם ארה"ב תגביר את הסנקציות נגדה. בסוף השבוע היו המחירים: פלטינה לאספקה ביולי 550.3 דולר האונקיה, זהב לאספקה במאי 452.2 דולר האונקיה, כסף לאספקה במאי 6.63 דולר האונקיה.

נחושת: לאחר פיגור של מספר שבועות בעליית המחירים לעומת הניקל, האלומיניום

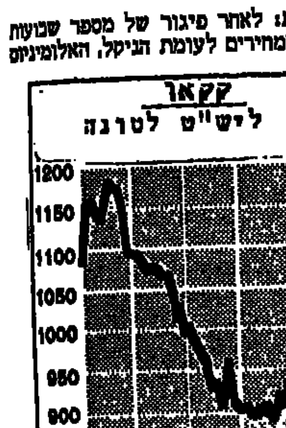

והאבץ, חידשה הנחושת את פריצתה כלפי מעלה, והמחיר לאספקה מיידית לנחושת מסוג A — עלה במשך השבוע ב־269.5 ליש"ט לטונה והגיע ל־1452.4 ליש"ט הטונה.

אלומיניום: העליות נמשכו, על רקע ידיעות כי קטנו המלאים בבורסה של לונדון ובמדינות אחרות במערב. המחיר לאספקה מיידית של אלומיניום מסוג משובח עלה במשך השבוע ב־545 דולר לטונה והגיע ל־3,200 דולר הטונה. מחיר אלומיניום משובח לאספקה בעוד שלושה חודשים — 2490 דולר.

חנה איש־הורביץ

פילפל

צ'אן טפילים

שלמה פרנקל

ככל שמתקרבות הבחירות, כן גובר כושר ההמצאה של הפוליטיקאים היושבים בקואליציה בכל הכרוך בהפעלת מנגנון הממשלה לצרכי סחיטת כספים מן הציבור, שהרי מימון המפלגות בתקופת בחירות לא דבר קל הוא.

ואך טבעי שהחלוצה בשטח תהיה המפד"ל, שכל כולה, כידוע, בנויה על שגור המחופש לגמילות חסדים. וכך יצא מבית מדרשו של שר הדתות זבולון המר חידוש מרהיב — מס כשרות על מוצרי יבוא. המס יוטל על היבואנים, אך ברור שיגולגל ישר על הציבור.

אין זה סוד ש־90־95% מציבור אוכלי היבוא ה"כשר" (הריבות מרומניה או עוגיות החמאה מדנמרק) מתעניינים בכשרות בערך כמו שהם מתעניינים במפד"ל ובזבולון המר. אבל זה לא חשוב. העניין הוא בכך שכל תעשיין, כל יבואן, כל בעל מלון ובעל מסעדה, יודעים שכל עניין הכשרות איננו אלא קשקוש גדול בקומקום, שכל כולו נועד לסחיטת כסף לצרכי עסקני הדת של העירייה, הרבנות, וכן משגיחי הכשרות המצויים בכל מפעל ובכל בית־מלון.

אתה יכול לעבוד בשבת, ולהעביד יהודים בשבת, אבל תשלם לבעלי הכיפות — ותהיה כשר. ואתה יכול לגבות בבית המלון או במסעדה שלך כסף בשבת — ועדיין תהיה כשר, אם תשלם. ואורחיך יוכלו לערב בשר בחלב, לאכול טריפות וללגום יין נסך כאוות נפשם — ואם תשלם, עדיין אתה כשר. כל זה הוא בבחינת המפורסמות שאינן צריכות ראיה. כלומר, כל עניין הכשרות איננו אלא כיסוי דקיק למסחטת כספים המפרנסת עדרים־עדרים של צאן טפילים.

או עכשיו בא זבולון המר למסד את העניין, ועוד מציג את זה כשכלול במנגנון. ואיזה שכלול. עד עכשיו נסגרו ענייני הכשרות האפלים של היבואנים ב"הבנות" פרטיות שבינם לבין משגיחי הכשרות שלהם, אבל למפד"ל זה לא היה מספיק. אז זבולון עשה חשבון, שאם יהיה מס ממשלתי, תהיה למפלגה יותר שליטה על זרימת הכסף, ולא רק המשגיחים הפרטיים של היבואנים ייהנו ממסעות המכשר.

ומה אומרים על זה היבואנים? לפי העיתונות, להם לא איכפת. הם יגלגלו את מס הכשרות על ציבור הקונים.

והתעשיינים? אלה, אין מה לדבר, שותקים. שהרי המס החדש, שיגולגל על הציבור, ישתלב יפה במגמה שלהם "להגן" על תוצרת כחול־לבן. כלומר, המס החדש ייקר את היבוא, ויהפוך את הייצור המקומי ליותר אטרקטיבי. אבל אם זה כך, איך יתכן שהיבואנים שותקים — הרי הם הולכים להפסיד מבריחת קוניהם?

היבואנים מאוגדים בלשכת המסחר, ומדי פעם אנו שומעים את קולו של נשיא הלשכה בעניינים שונים. או הנה יש ליבואנים הזדמנות לברר מה מעניין יותר את הנשיא שלהם — בוחריו, או ליתר דיוק המפלגה שלו, שצריכה, בינתיים, את המפד"ל מסיבות ברורות. האם הוא יצעק וירעיש עולמות, או ישתוק כרג שנשחט בשחיטה כשרה?

זבולון המר
עושה חשבון

אם חושבים התעשיינים שמס הכשרות יישאר בתחום היבוא, הם חיים בטעות גדולה מאוד. אולי הם קיבלו מהגורמים המתאימים כל מיני הבטחות, שהם מוגן לעסק. אבל בגילם, הם כבר צריכים לדעת מה שוות הבטחות של פוליטיקאים ישראליים. ברגע שיתברר כי המס עובד יפה על יבוא מוצרים מוגמרים, אפשר להחיל אותו גם על יבוא חומרי גלם לתעשייה. אבל אולי גם לתעשיינים לא איכפת? כי גם הם יגלגלו את המס על הציבור. או למי איכפת? נראה שזבולון יכול להתקדם ולגשת לביצוע עם מס הכשרות שלו, ולטפילים תהיה אורה ושמחה.

19.5.88

הכוכבים רימו אותם

מנהיגים מפורסמים בעבר ובהווה נהגו "להביט בכוכבים" ● יוליוס קיסר התעלם מעצת מגיד העתידות שלו ושילם על כך את המחיר ● היטלר פיטר את האסטרולוג שלו כאשר חזה את תוצאות המלחמה

הגילוי כי ננסי רייגן נועצת באסטרולוגים בין כותלי הבית הלבן איננו אלא הדוגמה האחרונה להגדת עתידות ב"מקומות גבוהים". יוליוס קיסר, וינסטון צ'רצ'יל ואדולף היטלר ראו סיבה לעצמם "להביט בכוכבים" ובתקופה האחרונה ביקשה אינדירה גאנדי הנחיות לצעדיה אצל אסטרולוגים (למרות כזו היתה הנועה הירוחה...).

לפני אלפיים שנה נהג יוליוס קיסר להשתמש באסטרולוגיה לשם תיכנון נצחונותיו הצבאיים והפוליטיים, אך השליט הרומאי התעלם מאזהרת מגיד־העתידות שלו, שאמר לו "היזהר מן האידות של מארס" — ושילם את המחיר: ב־15 במארס של שנת 44 לפני הספירה נרצח.

צ'רצ'יל והיטלר ניהלו "מלחמות כוכבים" משלהם בימי מלחמת העולם השנייה. כאשר נודע למנהיג הבריטי שהיטלר נועץ באסטרולוג, הוא שכר אסטרולוג משלו כדי שיחזה מראש את הצעדים האפשריים של העריץ הגרמני. המלאכה כה צלחה בידו, עד שהיטלר פיטר ב־1944 את האסטרולוג שלו, כאשר הלה חזה את תוצאות המלחמה.

"היטלר השתמש באסטרולוגיה, ואחרים מעוזריו הקרובים אף היו קשורים בה יותר ממנו, ובמיוחד רייכספיהרר היינריך הימלר", אמר ל"רויטר" ההיסטוריון איש בון קארל־דיטריך בארכר. "אך אין זה כה מוזר, כפי שעלול להיראות. משאלי דעת קהל מוכיחים כי 80 אחוזים מבני־האדם מאמינים באסטרולוגיה במידה זו או אחרת".

אך אסטרולוגיה כפוליטיקה — שכרה עלול לצאת בהפסדה, כפי שהתברר באחרונה לחברי האופוזיציה בפרלמנט התאילנדי: לפני חודש ימים הם ביקשו את עזרתו של אסטרולוג כדי להפיל את ראש־הממשלה פרם טינסולאנונדה, והגישו הצעת אי־אמון ב־8 באפריל, בשעה 10.42 לפני הצהריים — רגע שבו אמור היה פרם, לפי חישובי אסטרולוגים, להיות פגיע ביותר. מגידי העתידות אמרו, כי פרם יפול "ללא כל ספק", אך הם לא חזו מראש, כי פרם יפזר את הפרלמנט ובכך ישים קץ להצעת אי־האמון. על חברי הפרלמנט מן האופוזיציה התאילנדית לעשות עתה את כל המאמצים כדי להיבחר מחדש...

בהודו, בה רוב האנשים נועצים באסטרולוגים בטרם יקבלו החלטות חשובות, ולכתר־מלון של חמישה כוכבים בניו־דלהי יש מגידי עתידות משלהם, רוב הפוליטיקאים מכוונים את החלטותיהם לפי עצת אסטרולוגים. לפי הדעה, שהיתה רווחת, התייעצה אינדירה גאנדי, שנרצחה ב־1984, עם אסטרולוגים, אף־כי מעולם לא הודתה בכך. דובר של ראג'יב גאנדי, לעומת זאת, אמר, כי ראש־ממשלת הודו הנוכחי הינו יוצא מכלל זה: "אין הוא נועץ באסטרולוגים ואיננו מאמין בתופעות על־טבעיות".

ידוע, כי נשיא אינדונזיה, סוהארטו, עושה מדיטציה במערות, תוך שימוש בשיטות מסורתיות של המיסטיקה באי יאווה. סוהארטו נטל עימו ב־1975 למערה ביאווה המרכזית את ראש־ממשלת אוסטרליה דאז, גאף ויטלאם, כדי למדוט איתו בצוותא.

האסטרולוגית הגרמנית המנוחה מארגארטה בוכלה — "מאדאם בוכלה" — סיפרה, כי קאנצלר מערב־גרמניה לשעבר, קונראד אדנואר, נמנה עם לקוחותיה. בראיון עם השבועון "שפיגל" ב־1981 אמרה, כי בין לקוחותיה מצויים עדיין כמה פוליטיקאים גרמנים בולטים, אך מיאנה לנקוב בשמם.

ננסי רייגן, שבימים אלה אישרה כי נועצת באסטרולוגים, איננה הרעיה הראשונה של אחד מנשיאי ארה"ב שביקשה עצה ממקור בלתי־מקובל. אשתו של אברהם לינקולן, מארי, ערכה ישיבות ספיריטואליסטיות בבית הלבן ואמרו, כי מדיומים הזהירוה מאוייבים אפשריים של בעלה בממשלה. באורח מוזר התייחסה — אף־כי האמינה באסטרולוגיה — בביטול לסיוטי הלילה של לינקולן על מותו ואמרה "אני שמחה כי אינני מאמינה בחלומות, שאם לא כן הייתי חיה בפחד מעתה ואילך"...

בראשית המאה שלנו קיבלו נשותיהם של הנשיאים וודרו וילסון ווארן הארדינג מדיומים בבית הלבן.

הנשיא רייגן עצמו מכחיש, כידוע, כי האסטרולוגיה השפיעה אי־פעם על מדיניותו ועל החלטותיו. ואין כל סימן לכך שהפארטנר שלו לוועידת הפיסגה הקרובה, מיכאיל גורבאצ'וב, מאמין באסטרולוגים או במגידי עתידות...

("רויטר")

מולי קצורין עדיין לא נרגע מהזכייה בגביע

הגליל — מעל ומעבר לכל מה שתוכנן

התיאום בין השחקנים חיפה על הסגל המצומצם ★ רכז זר (פרימן) ושחקן ציר ישראלי (פליישר) – הוכיחו עצמם ★ הגליל לא ינוח על זרי־דפנה גם בעונה הבאה

מולי קצורין, מאמן הפועל הגליל־העליון (במרכז), עוקב אחרי משחק חניכיו. משמאל: ישע כהן, יו"ר הקבוצה. מימין: אריק מנקין, עוזר המאמן (תצלום: עוזי קרן)

יצחק ויסהוף

בשעתחילה עונת הכדורסל 88—1987 שמחו בגליל־העליון על שהצליחו להעמיד קבוצה שתוכל להתמודד בכבוד עם אריות הכדורסל הישראלי, ולתפוס מקום במרכז הטבלה.

עזיבתם של ארז חזן, שמואל זיסמן ודן סמית (עזב לארה"ב) לא הותירה רבים בגליל אופטימיים, והמאמן החדש שהוחתם, מולי קצורין, הצהיר כי המקום הריאלי של הקבוצה יהיה 6—7, כאשר המטרה היא להצליח כמה שיותר במפעל האירופי למחזיקות גביע, שהקבוצה השתתפה בו, לראשונה בתולדותיה.

כיום, לאחר הזכייה בגביע־המדינה בכדורסל, יכול מולי קצורין לטפוח לשחקניו, וגם לעצמו, על השכם, על העונה המצויינת. "במשך העונה התגבשנו; עשינו זאת מהר; הגענו להישגים מעבר למטרות שהצבנו לעצמנו. ייתכן שהיו שאיפות נסתרות, אך בסך־הכל עשינו מעל ומעבר למתוכנן" — אומר מולי קצורין.

הדבק פעל היטב

— מה היו הגורמים להצלחה?

● קצורין: כנראה שהדבק בין השחקנים פעל היטב ובמהירות. השיטה שאימצנו התאימה. הבאנו רכז זר (פרימן), צירפנו שחקן ישראלי גבוה (פליישר) וזה הוכיח את עצמו. אמנם היו בעיות באימונים ובמשחקים עם הסגל המצומצם, בעיות עם עבירות, אך שחקנים כנרב הנפלד ועופר פליישר, שיחקו בבטחון וידעו כי יהיו על המגרש גם אם יטעו.

— איזו שיטת משחק איפיינה אתכם?

● קצורין: שיחקנו בהגנה תוקפנית, אך למרות זאת היינו הקבוצה שביצעה את מספר העבירות הקטן ביותר. למדנו לחיות עם זה בעבודת צוות כאשר השחקנים ידעו תמיד לפרגן לחבר שהלך לו במשחק. לעתים היה זה ליק, הנפלד או פרימן. תמיד שיחקנו אחד בשביל השני.

— מהיכן היתה לך האמונה בכוחם של הנפלד ופליישר?

● קצורין: לפני שנה היה נרב הנפלד שחקן נערים. הוא שיחק אמנם גם בקבוצה הבוגרת, אך לא כשחקן חמישיה ולא את מספר הדקות שהיו לו העונה. פליישר כלל לא שיחק. הכרתי את השניים. פליישר אימנתי בבית־ספר בליך בגבעתיים, ואת הנפלד אימנתי בנבחרת הקדטים. ראיתי שיש להם פוטנציאל, והאמנתי בהם. לא התאכזבתי. הבטחון שקיבלו עשו את שלהם.

— האם לא חששת מרכז זר?

● קצורין: עובדתית ניתן לראות כי לכל קבוצות הליגה, לבד מאליצור נתניה, לא היתה תשובה כיצד ניתן לשתק את ויין פרימן. רק קארל נברסון ידע להסתדר עמו. ההבדל בין פרימן לבין רכזים אחרים בארץ היה רב, וזה העניק לנו יתרון. יתכן שלא הכירו אותו, ועובדה זו סייעה לנו.

להשאיר הצוות הקיים

— האם היוו שחקני החוץ שלכם את הכוח ממנו שאבה הקבוצה את האנרגיות שלה?

● קצורין: אין זה סוד שהכוח של הגליל היה בשחקני החוץ. כאשר לוקחים שחקן זר, כשחקן חוץ, והוא משחק נגד שני זרים בכל קבוצה הפועלים מתחת לסל, אתה צריך ישראלי גבוה שימלא לך את תפקיד הציר. לנו היתה שלישיית חוץ מעולה (ליק, הנפלד ופרימן), עובדה ששיחררה את הלחץ משחקני הפנים. מירב מאמצי היריבות שלנו היה לשחק את שחקני החוץ.

— האם בעונה הבאה יכולות קבוצות ללמוד מטנט זה?

● קצורין: קבוצות יכולות לנקוט באותה דרך, אך לא לכל קבוצה שחקן ישראלי גבוה ברמה של פליישר. אני בעד החיקוי.

— האם המטרה כיום היא לשמור על הקיים או להתקדם?

● קצורין: נעשה כל מאמץ לשמור על ההישגים שקצרנו. המגמה … את הצוות הקיים. אנו מרוצים מהחמישייה שלנו, אבל עובדה …נע מאתנו להביא שחקנים טובים שירצו לבוא ולשחק בגליל. …ל שנה הליגה מתחזקת והרמה עולה, אפשר שבעונה …יפסיק מה שיש לכם?

…יין: נכון, העונה הגיעו לליגה זרים ברמה גבוהה ביותר. …סן ופרימן שיפרו את האיכות. הפער בין הקבוצות … ראייה קבוצה שנשרה, כמו בית"ר ת"א, גברה על הפועל … והפועל חולון, שסיימו בצמרת. היה עניין, הקהל בא …־סל היתה מרתקת. ברור שלא ננוח על זרי־הדפנה ונכין לבאות.

… התאורה בגליל, רחוק מאורות המרכז, השפיעה …

…יין: מבחינת כדורסל אנו משקיעים בגליל את אותו משחק … במרכז הארץ, אבל יש לנו יתרון שיכולים לעבור בשקט. "פיסס" מגיע לעתונות וזה יתרון עצום.

— מה היתה תרומת ההנהלה?

● קצורין: אצלנו, כאשר מדברים על הנהלות, משכחים את מכבי … אביב, אך גם בגליל יש הנהלה המתפקדת היטב ובזכותה הגענו … הישגים גדולים. שחקנים מקבלים כל מה שצריכים, ואף למעלה … במצב זה הראש פנוי למשחק וזו תרומה עצומה, שלא תסולא …

— לסיום, מה החמישייה שלך?

● קצורין: וויין פרימן, ויל סימס, לינטון טאונס, קווין מאגי … אן מרסר.

על שלוש נבחרות שגילו יכולת באליפויות בין־לאומיות

קאטנזרו – בואנוס־איירס – פורטו

נבחרת הנשים בכדורסל כמעט שעלתה לדרג א' באירופה בעוד שהגברים ירדו לדרג ב'... ★ נבחרת הנוער בכדורגל חזרה מארגנטינה עם מאזן חיובי אך החמיצה הזדמנות לעלות לשלב השני ★ נבחרת הנוער בכדורעף הוכיחה כי עבודה מסורה משתלמת

ישראל פז

קבוצות ונבחרות ישראליות רבות הופיעו בשבועיים האחרונים באירועים בין־לאומיים. לא כולן הצליחו אבל המאזן בכללו די מכובד. אגב, לא כל ראשי המשלחות אוהבים לדווח על מה שקורה. יש כאלו הסבורים שאם ישאו בשלונות מתחת לשטיח יצילו את העניינים שלהם. לדעתי, הם לא רק מחטיאים את המטרה אלא מוסיפים חטא־על־פשע.

הנהירה לחוץ־לארץ היא רבה. אינני סבור שיש כבר מישהו שיכול להקיף את כל המשלחות שסיירו לאחרונה מחוץ לגבולות הארץ. מעניין רק לדעת אם ההתאחדויות או האיגודים שלהם מקבלים דיווח עדכני ומהימן. אחד האישים הבולטים בהתאחדות לספורט אמר לי לפני כמה שבועות: "תאמין לי, אני כבר לא יודע מה קורה"...

ישנם ענפים שכושלים בפעילות בארץ, אך נהנים מההופעות בחו"ל. התוצאות "לא חשובות". הייתי מציע שמישהו יתחיל להתחקות ברצינות אחרי הנסיעות הקיקיוניות. לא מוכרחים להשתתף בכל אירוע בין־לאומי, גם מחייב. עבר הזמן שישראל היתה חייבת להופיע, לדעתי, כשלונות לא רק שאינם מוסיפים לתדמית שלנו אלא שגורמים נזק. הכרח לקבוע שנבחרת או קבוצה שרמתה גרועה תשב בבית ותלמד לשחק גם הכסף של הטוטו אינו צומח על העצים. יש לנצל אותו לצרכים פרודוקטיביים יותר.

תאמינו לי שאני יודע על מה שאני מדבר.

הפעם ברצוני לבחון שלוש הופעות, בשלושה ענפי כדור, שלדעתי הבליטו פוטנציאל שיש לנו בארץ. הכוונה להופעת נבחרת נשים של ישראל בכדורסל באליפות אירופה, דרגה ב', בקאטנזרו, איטליה; במשחקי נבחרת הנוער שלנו בכדורגל בבואנוס־איירס, במוקדמות אליפות העולם ובהצלחת נבחרת הנוער בכדורעף, שעלתה — כמו נבחרות הנוער בכדורסל — לגמר אליפויות אירופה.

פריצת־דרך נשית

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל נכנסה להיסטוריה כראשונה שהופיעה באליפות אירופה, עוד ב־1950 בבודפשט. אחר־כך באה "נפילה" רצינית במשחקי הנשים ועד לתחילת שנות ה־80 ערכו כדורסלניות ישראל 30 משחקים בין־ארציים בלבד תמיד נמצאו באיגוד הכדורסל כאלו שטענו שלא כדאי להשקיע בכדורסל הנשי. הפתיעה אותי גם הגישה האדישה של הכדורסלניות והעסקניות עצמן. הן השלימו כאילו עם רוע־הגזירה.

בשנים האחרונות חל מהפך. נבחרות הנשים והנערות החלו להופיע, ובהצלחה, בזירה הבין־לאומית. באשטנבורג עלו הכדורסלניות הישראליות לדרגה ב' ובטורניר האחרון, בקאטנזרו, כמעט שעלו לדרג א'. תארו, איזה מצב אבסורדי יכול היה להתהוות: הגברים ירדו לדרג ב' ואילו הנשים עלו לדרג א'...

בקאטנזרו הוכיחה נבחרת הנשים שהיא מסוגלת ללחום. בצד תבוסות לנבחרות חזקות כמו איטליה (95:41) והולנד (82:53) ידעה הנבחרת הישראלית לקצור גם כמה הישגים ראויים לשמם. בפעם הראשונה שנבחרת הנשים ניצחה נבחרת מזרח־אירופית, את פולין (69:76). ישראל התמודדה בשוויון כוחות עם רומניה (64:59), ואף ניצחה את שבדיה (68:69).

מסתבר שמשהו קרה לכדורסל הנשי שלנו. יש לנו כדורסלניות טובות שצמחו ב"חממה" הקטנה שלנו. העובדה שנותרנו בדרג ב' ולא חזרנו לדרג ג' מוכיחה על התקדמות. אסור, כמובן, להיות אופטימיים מדי אבל בכל זאת ישנה תזוזה קדימה.

סעודיה לא תסבול מישראל...

לפני נסיעת נבחרת הנוער שלנו לטורניר הקדם־עולמי בכדורגל בארגנטינה טיפחו אצלנו תקוות גדולות. טענו אפילו שלישראל יש סיכוי להגיע ל...סעודיה, שם ייערכו משחקי־הגמר... בכנס... לגמר... שנם...

אילו היינו משיגים את הכרטיס לשם, היינו נשארים בבית. אולי מקימים צעקה בין־לאומית, אבל זו היתה מתנפצת בחדרי־חדרים של ההתאחדות הבין־לאומית בכדורגל, ששיגרה את נבחרת ישראל הרחק מהבית, לדרום־אמריקה, בתקוה שתיכשל.

נבחרת ישראל חזרה מבואנוס־איירס עם שלושה נצחונות (פאראגוואי — 0:1; ונצואלה — 0:1 וצ'ילה — 0:3), לעומת שני הפסדים לארגנטינה (2:0) ולפרו (2:1). לא עלינו, עם ארגנטינה, לשלב השני, רק בגלל יחס נחות בשערים לגבי פאראגוואי. חבל. אומרים שאילו היו הכדורגלנים הישראלים רציניים במשחק עם פרו היינו עדיין כיום בדרום־אמריקה... במשחק זה הובלנו 0:1, אך מעדנו בגלל חוסר ריכוז והיעדר רצינות מספיקה.

היתה זו הפעם הראשונה שנבחרת הנוער שלנו חזרה מהיבשת האמריקנית עם מאזן חיובי, למרות שלא עלתה שלב נוסף.

רמת הנבחרות הישראליות — גם לאומית וגם נוער — נפגעת קשות בגלל חוסר יבשת קבועה ומשחקים רשמיים במסגרות השונות. תמיד זורקים לנו "עצם". תלונות? ממי דורשים זאת, מפיפ"א החוששת מהצל של עצמה ומוכנה להקריב נבחרות כמו שלנו על מזבח הרצון לשמור על שלום־בית?

נבחרת הנוער, כמו גם הנבחרות האחרות, חייבת להמשיך לתפקד. על ההתאחדות לכדורגל להשיג עבורה אתגרים, במסגרת טורנירים בין־לאומיים. רק פעילות רצופה, כמו בעבר באסיה, תסייע לנו להתעלות.

השאלה הנוספת היא כמה כדורגלנים מוכשרים יש בנבחרת זו, שיוכלו ללבוש בעתיד בהצלחה את חולצת הנבחרת הלאומית. למעשה זו המטרה של כל הנבחרות הצעירות.

מכל מקום, אי עליית הישראלים לשלב השני איננה כבחינת כשלון. זו אולי אי־הצלחה, שהרי ההצלחה נמדדת בהשגת המטרה ובבואנוס־איירס נעצרו הישראלים על הסף.

קרן־אור באפילה

נבחרת אחת שכן עלתה היא נבחרת הנוער בכדורעף. אחרי שנים רבות הצליחה ישראל לעלות לגמר אליפות אירופה. נבחרת־העתיד שלנו זכתה בפורטו, פורטוגל, בשני נצחונות מרשימים, על הנבחרת המארחת של פורטוגל — 0:3, ועל נבחרתה החזקה של ספרד — 2:3. היא נוצחה רק על־ידי ברית־המועצות — 3:0.

אל נשכח שהנבחרת הלאומית שלנו מעדה בחודש שעבר בטורניר־תל־אביב בשבדיה, נגד פורטוגל — 3:0, ואשר לספרד, אנו כלל לא מסוגלים להתקרב אליה.

כיצד זה הגיעה נבחרת הנוער לרמה טובה? ראשית, נראה לי שיש לנו כדורעפנים צעירים טובים שחלק מהם מככב כבר בקבוצות הליגה הלאומית. אולם העיקר הטיפוח הרצוף, במשך זמן רב, של נבחרת זו, היכולה להוות דוגמא שכאשר משקיעים ניתן לקטוף את הפירות.

הנבחרת הלאומית כשלה בטורניר־האביב בשבדיה. היא דורגה אי־שם במקומות האחרונים. למעשה הצליחה לנצח רק נבחרת לאומית אחת, את שוייץ (0:3). שאר הנצחונות היו על נבחרות משנה, כמו אלו של שבדיה וצרפת.

נבחרות שדורגו במקומות הראשונים בטורניר בשבדיה נוצחו בעבר, וכמה מהן רק בקלות, על־ידי נבחרת ישראל. כיצד התקדמו כל־כך ואנו נסוגנו בצורה מדאיגה? התשובה, כמובן, בגישה. בארצות סקנדינביה, כמו גם במדינות אחרות, הפכו את הכדורעף למקצועני. התוצאה? זינוק קדימה אצלנו אנו ממשיכים בשיטות מיושנות ומשלמים ביוקר על המחדלים המקצועיים.

נבחרת הנוער הוכיחה כי אפשר גם אחרת. השאלה, מה נעשה בעתיד עם נבחרת זו. אם שחקניה יסתגלו למציאות הישראלית לא נצליח להפיק ממנה את המירב, ושוב נטען כי אירופה "ברחה" לנו. לכן יש לשאוף לשינוי שיטות העבודה. רק גישה חדשנית תוציא אותנו מהקדרות בה נמצא הכדורעף.

לנדל וגראף ינסו לשמור על הכתר הצרפתי

הנקודה הישראלית ברולאן־גארוס

שבח בן־גבריאל

האליפות הפתוחה של צרפת בטניס, השנייה בחשיבותה ב"ספורט הלבן", אחרי וימבלדון, תפתח ביום שני על משטחי־החומר ברולאן־גארוס בפאריס. ההגרלה תתקיים ביום שישי ואת הפתקים יוציא הכדורגלן הצרפתי הנודע, מישל פלאטיני.

לנו, הישראלים, יש עניין רב באליפות החשובה, שכן שלושה מנציגינו יטלו בה חלק. עמוס מנסדורף עשה השנה היסטוריה ברולאן־גארוס, כשנבחר בעשירייה השנייה בטבלה העולמית וכתוצאה מכך לא ייאלץ להיפגש בסיבוב הראשון עם אחד הגדולים. באמצע השבוע דורג ע"י האיי.טי.פי. במקום ה־22 בעולם.

שני האחרים, רביב וידנפלד ועמית נאור, יאבקו קודם לכן בתחרויות המבחן כדי לנסות להעפיל לסיבוב הראשון.

המשטח נגד מנסדורף

אשתקד איכזבו מנסדורף וגלעד בלום ברולאן־גארוס, כש"עפו" כבר בסיבוב הראשון. מנסדורף הפסיד לענק הצ'כי מילאן שרייבר, לאחר מאבק מרתק — 5:7, 7:6, 6:7, 6:3 ובלום נכנע בקלות לארגנטיני יונניס — 6:1, 6:1, 6:3.

עד כה זכה רק ישראלי אחד למחמאות באירוע זה שלמה גליקשטיין, שהצליח עם חברו השבדי סימונסון להופיע בגמר הזוגות (הם נוצחו).

מנסדורף הצליח מאז תבוסתו ברולאן־גארוס לזקוף לזכותו כמה הישגים מרשימים. הוא גבר על ג'ימי קונורס שלוש פעמים, ובאחרונה ניצח גם את בוריס בקר, אבל עמוס אינו מיטיב לשחק על משטחי־חומר. עבורו המשטח איטי מדי, בעוד שמשטח כזה התאים בעבר לגליקשטיין, שניצח לפני כמה שנים במונטה־קרלו את איוואן לנדל.

לנדל ינסה לחגוג

לנדל, בן ה־28, יליד אוסטרבה שבצ'כוסלובקיה, העומד לקבל בקרוב את הנתינות האמריקנית, ינסה לחגוג פעם נוספת על תוארו ברולאן־גארוס. אשתקד נאבק קשה עם השבדי מאטס וילאנדר בטרם גבר עליו בארבע מערכות.

עד כה זכה לנדל שלוש פעמים באליפות צרפת, ברולאן־גארוס.

איוון לנדל
הגנה על התואר

כשהמאבק הגדול והקשה שלו היה נגד ג'ון מקנרו ב־1984, כשהפך כדור־סיום לנצחון בחמש מערכות. כעבור שנה הפסיד לנדל את הכתר לידידו המושבע, וילאנדר, שאימץ את שיטת סגנונו של מקנרו: התקרבות לרשת והנחתת "יעף" קטלנית.

לנדל גמל לשבדי, כשנטל את הכתר הצרפתי בשנתיים האחרונות ב־1986 וב־1987. השאלה הגדולה היא, האם יצליח לחזור על מבצעיו בעבר, וזאת, לאחר משחקיו הבלתי־יציבים מאז זכייתו לפני שנה בפאריס. הוא נוטרל כמה פעמים בגלל פציעה ברגלו, ולאחרונה אף נעצר במשך חודשיים.

שובו למשחקים לא היתה סוגה־בשושנים. לנדל נאלץ לעמול קשה אפילו מול טניסאים נחותי־דרגה. בגמר אליפות איטליה ברומא, בתחילת השבוע, נאבק ארבע שעות ו־41 דקות, בטרם ניצח בגמר את הכוכב העולה מארגנטינה, גיירמו פרז־רולדאן, בן ה־18.

לנדל אוהב את משטח החומר. תוך חודש נטל שני תארים על משטחים כאלה. אגב, כל טניסאי דרום־אמריקה מומחים למשטחי־חומר. שם לא קיים כלל משטחי־דשא, ואילו המשחקים באולמות מתקיימים לעתים רחוקות מאוד.

הגל החדש

פרשנים סבורים שהדור הצעיר ישמיע את קולו ברולאן־גארוס, ובעיקר: טניסאים מארגנטינה וכן אנדרה אגאסי מארה"ב ורונאלד אג'נור מהאיטי.

אצל הנשים אין שינוי משמעותי. הטניסאית הצעירה והעולה, שטפי גראף ממערב־גרמניה, נמצאת בכושר מצויין ומסוגלת בהחלט לשמור על תוארה מאשתקד, כשניצחה בגמר את מרטינה נאוורטילובה, שאינה כל־כך יציבה השנה, בעוד שכריס אוורט, בת ה־33, המבוגרת שבחבורה, גילתה לאחרונה שטרם נס ליחה.

אגב, אוורט זכתה ברולאן־גארוס שבע פעמים, ובאחרונה עשתה זאת ב־1986. מרטינה נטלה את הכתר הצרפתי שלוש פעמים. האחרונה ב־1985. הרביעית בחבורה היוקרתית, הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני, כבת 18, שהפסידה אשתקד לגראף בחצי־הגמר, עשויה להיות גורם חשוב במאבק על התואר.

ראש כבש שער הנצחון

שאר־העולם נגד אירלנד 1:2

חלוץ נבחרת וולס וקבוצת יובנטוס, איאן ראש, כבש את שער הנצחון לזכות נבחרת "שאר העולם" במשחק הגיגי בדאבלין נגד אירלנד — 1:2.

היה זה השער השלישי של ראש תוך 24 שעות. קודם־לכן הבקיע צמד במשחק הנצחון, במדי ליברפול, נגד נבחרת אנגליה — 2:3.

המשחק בדאבלין הוקדש לחלוץ האירי הבלתי־נשכח …

סקוטלנד — קולומביה 0:0

נבחרות הכדורגל של סקוטלנד וקולומביה נפרדו בתיקו אפס, במשחק על גביע סר סטנלי ראוס, נשיא פיפ"א לשעבר, שנערך בגלאזגו.

המשחק השני יהיה בשבת בוומבלי, בין אנגליה וסקוטלנד. הסקוטים … להמנע …

מה • מתי • היכן

טלוויזיה

(ב) בתוכניות מיוחדות לקיוי שמיעה. 08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות, וזאת התורה (ב). 08.40 ראשית וקריאה. בלי סודיות: ביניים חולם. 09.00 ארץ מולדת, עיר קמה מן החולות (ב). 09.20 מדעי הטבע (ו' ט') 1) הגוון, אנרגיה מן השמש. 2) כיצד נושמים בעלי חיים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 בבית של פיטסוק. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת (ו' ח') רין (אל) לג'ורדן. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע (על יסודי) 21 יום בחיי ביצה. 12.25 אנגלית ס'. 13.00 הסטוריה, מתולדות ישראל: אנגליה הולכת לאו"מ. 13.30 מוסיקה, צלילים צעירים. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 בלי סודות, תלום ג. 14.25 קשר משפחתי (ב). 15.05 רחוב סומסום. 15.35 יוצא מן הכלל. לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון. משרד 110 הרגש המשלים. 15.50 כוכב לכת: ארץ (פרק 4). 17.00 ערב חדש, מנחה: דן מרגלית. 17.30 תגמונים, הפרק: בעיות של בועות. 18.00 פומיקי, פרק רביעי: רוח רפאים בטירה. 18.25 הגיע זמן לשון. אבשלום קור על „העטשי... לבריאות"! 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 מגוון לאמנות (ערבית). 19.00 מפגש (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.30 נקודת חן, סדרת טיולים עם אורי דביר. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 בית דין לילי, שם הפרק משוגעים על האורי. 22.00 סרט תעודה, „ילדי מרקס וילדי קוקה קולה". בשנת 1968 התמרדו צעירים בארה"ב נגד המלחמה, הזוטרנות, המורים ונגד „תקופה של אבא" כסיו. בשנת 1966 החלו המהפכה התרבותית, נגד מתנגדיו של מאו. בגרמניה התקוממו סטודנטים נגד הממסד, והאוניברסיטאות בצ'כוסלובקיה פרח „אביב פראג", בפריז התחוללה „מהפכת מאי 68", וסרט מתאר את ההפגנות בצרפת ובצ'כוסלובקיה. 23.55 מטלוק, שם הפרק: השוטר. 23.45 פסוקו של מקום: מבט אל בית-לחם, וחדשות.

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן. 19.00 תופשים אמריקה. 19.50 בקרוב בערוץ 2. 20.00 דגש חוקי: כוח גרעיני, בצרפת זה פועל. 21.00 להיטים בשרשרת. 21.30 להיטים ברצף: משוט אורום, טיפני, ג'ורג' הריסון.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר — משירי גבריאלה אלישע. 12.00 מן הסרטית. 13.05 בהאזנה נינוחה — הנדל: קונצ'רטו גרוסו בסי במול מג'ור אופוס 6 מס. 7 (התזמורת הקמרית של רדיו מערב גרמניה בנצוח פאול אנגרה) מוצרט: קונצ'רטו מס. 22 במי במול מג'ור לפסנתר ותזמורת ק. 482 (מ. פראיה התזמורת הקמרית האנגלית) ק. קרויצר: טריו לשתי קלרניתות ויולה (שטדלר, א. שמידט, ה. יאפ) ברהמס: סימפוניה מס. 3 בפה מג'ור אופוס 90 (תזמורת הקונצרטחבאו מאמסטרדם / בייטינג). 15.00 מפגשים מוסיקליים. ריווחים, ראיונות סקירות. 16.00 אתנחתא — מיכל טלי מסנתרת י. הידן: סונטה מס' 60 בדו מג'ור הדמינן 6 וריאציות על קונטרדנס של בטהובן (1981) ס. פרוקופייב: סונטה מס. 4 בדו מינור, אופ' 29. ג. פורה: אמפרומפטו בלה במול מג'ור, אופ' 34 ס. ליסט: טרנטלה מתוך ונציה ונאפולי. 17.30 קשת של צלילים. מיצירות: טוקטלי, ויואלר ומוצארט. 18.00 אתנולוגיה בצלילי מוסיקה סולנית וקאמרית בתקופת הבארוק המאוחר. 19.05 פסטיבל ישראל ירושלים, שידור חי מכנסיית דורמיציון — באך: מתאוס פסיון גני דהדמיו: טנור (המספר) / מקס ואן אגמונד: בס (ישו) / קלרון מקפדן: סופרן / אולה גרונוולד: אלט / מגר קוי: באס / מקהלת זמרי באך מגרמניה / קבוצה מתוך מקהלת הנערים מטלץ / סולני הבארוק מאירופה / נורברט דיכלו: עוגב / מנצח: גרהארד וינברג. 23.00 דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות — מנגלברג (תכנית מס. 4): צ'ייקובסקי: פתיחה פנטסיה רומאו ויוליה ברהמס: סימפוניה מס. 3.

רשת א'

07.30 „רדיקל" תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 „תוגה" עם בני הנדל. 09.05 „מלודיה" — שירות מידע למאזינים. 10.05 „שלכם בברכה" משדר מיכה בשידור חי. 11.05 „מנינו בוקר" מגיש גדעון הוד. 12.05 „מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותוכניות בצרפתית. 13.30 חדשות ותוכניות באנגלית. 14.05 „בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער ובו תסכיתים, ספורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים. 15.30 „האוניברסיטה המשודרת" „מעבר מהרומן של המאה ה-19 לרומן של המאה ה-20": „חור" (חלק ראשון) ד"ר נורית גרץ. 16.05 „ארץ לא נודעת". 17.10 „צבעי הקשת" „שירי עדות". 18.05 „מינחת ערב" משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „יש לי חלום" עורך ומנחה יובב כץ עם הפסיכולוגים אמנון ברזיני ועמי פרגרוסר.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „עושים עניין". 09.05 „ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" עם עמיקם רוזמן. 12.05 „אלף-אלף בבית" עם חיים קינן. 13.05 „בחצי היום" חדשות ופזמונים. 14.05 „לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת צחוק" הווי והומור. 15.05 „שירים ושערים". 16.05 „יומן כלכלה". 17.05 „רגעי קסם". 17.55 „קראתי ספר" קוראים ממליצים. 18.05 „ורקוד" עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 חיים בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 „שורשים": שבועון לעניני פולקלור ועדות: על רחוב דוד המלך ועל מה שיש בו. 22.05 „הלילה חמישי" עם אלעזר שטורם. 00.15 „לואתו בחלום" שירים לסיומו של יום.

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת. על חמישה ספרי אמונה קריאת שמע מרצה: פרופ' ישעיהו לייבוביץ. 06.30 „מקתים עיר". 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 „בוקר טוב ישראל". 09.05 „אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" שירים עבריים. 11.05 „נכון לעכשיו" עורך ומגיש: ירון וילנסקי. 13.05 „דו רה יומי" עם דובי לנץ ודני קרמל. 13.55 „40 לאחור" סיפור היום בתש"ח. עורך ומגיש: דודו דיין. 14.05 „מגישה יומית" עם אורלי יניב. 15.05 „שירים לתנ"ך" עם ארז טל. 16.05 יומן פסטיבל ישראל 88 מוסף יומי מיוחד. 16.15 „ארבע אחר הצהריים". 16.54 „באופן מילולי" פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" עם רן שילוח, יעל דן וגוני סכיר. 18.05 „שעה קלה על כלכלה" עם שמואל גוטשתן ואברהם טל. 18.45 „חמש עשרה קטנות". 00.05 „ציפורי לילה" עם רמי קינן. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 1 — 19.05 „יער משורר" מגאזין גל"צ לעניני צבא ובטחון (ש"ח). 19.05 פינה חמה לחיילים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „כוכב הערב" יהודה פוליקר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת על חמישה ספרי אמונה קריאת שמע מרצה: פרופ' ישעיהו לייבוביץ. 22.05 „על הדבר ועל הביפאק". 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה" עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת הצות" עם ד"ר אורי רם סוציאולוג ומרצה לתאטרון. שידורי צה"ל 2 — 19.05 „שליפה מהמותן". 20.05 „צר"פ" — עם אברי גלעד. 21.58 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'אז חוזר" עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר" להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" שירים עבריים. 09.05 „גימלים" עם מיכל שמואלי. 10.05 „דברים טובים" עם שמידה אימבר. 11.05 „שבעים מי יודע". 12.05 „אהבה יומיד מיה" עם יוסי סיאס. 13.05 „רק בימי חול" עם מנחם פרי. 14.05 „לי ולך" שיר וברכה. 15.05 „חרש, חריש ומחורש" עם שוש עטרי. 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 „קולינר" שבועון מוס. 20.05 „קו ההתחלה" תקליטי שורדים ראשונים. 21.05 „מעט רוק". 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: בלש צמר 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן-יהודה: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות 6.00, 9.00
גורדון: מאבק לגבורות 7.00, 9.30
דקל: משורדים חדשות 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: נשואה לשניים 7.45
סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 5, 7.15, 9.30
לימור: נשואה לשניים 4.30, 7.15, 9.30
מילת 1: עדות במבוך 7.25, 9.40
מילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
מילת 3: מוכת ירח 7.15, 9.30
פאר: מועדון לגברים 5, 7.30, 9.30
פאריס: ליידי איב 7.15, 9.30
רב-חן:
חן 1: וול סטריט 5, 7.30, 9.50
חן 2: אימפריית השמש 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר 6.40, 9.45
חן 4: מעקב צמוד 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: זר שומר עלי 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: חנה מגש 4.30, 7.00, 9.30
תל-אביב: ברדוק 5, 7.15, 9.30
תכלת: הקיסר האחרון 6.30, 9.35
לב:
לב 1: ועשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המבצר הנסתר 2, 5, 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.00

רמת-גן

אואזיס: שאלה של שפיות 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב-גן:
גן 1: מעקב צמוד 5, 7.20, 9.40
גן 2: ז'אן דה פלורט 6, 9
גן 3: וול סטריט 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: נשואה לשניים 9.30
אורנע: עיניים שחורות 9.15
רון: משורדים חדשות 9.00
בית אגרון:
בחורה לעתיד 16.00
שנעון בחלל 18.00
שרותים אישיים 20.00
נשק קטלני 22.00
אקספרס של חצות 24.00
כפיר: מוכת ירח 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: וול סטריט 8.30
מיטשל: חנה מגש 9.15
סמדר: ועשה בכפר 9.15
תבירה: סגור לרגל שיפוצים

עדן: ברדוק 9.00
תיאטרון ירושלים:
להתראות ילדים 18.45, 21.45

חיפה

אורה: פסיכיאטר ליום 5, 7.00
חן: תרגיל בחיזור 4.30, 7.00
עצמון 1: ברדוק 4.30, 7.00
עצמון 2: חיזור גורלי 4.30, 7.00
עצמון 3: חנה מגש 6.00
רון: מוכת ירח 4, 6.30
רב-אור:
רב-אור 1: זר שומר עלי 6.45
רב-אור 2: הקיסר האחרון 6.00
רב-אור 3: שאלה של שפיות 6.50
אורליה: עשבי פרא 5, 7.00
קרן אור המודרנית:
זאב ברלת 4.30, 7.00
פאר: וול סטריט 5.00, 7.30

נתניה

שרון: מאנון 5, 7

חולון

סביון: ברדוק 5, 7.15
מגדלור: וול סטריט 7.00
ארמון: יומיו של החטא 5, 7.30

בת-ים

עצמאות: ברדוק 5, 7.15

הרצליה

היכלי: סגור 7.15

פתח-תקוה

היכל 1: חנה מגש 6.00
היכל 2: ברדוק 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 6.15

עפולה

מיפתרון: החולמים

ראשון-לציון

רון 1: חנה מגש 7.00, 9.40
רון 2: מוכת ירח 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 19.5
מעגל הקיר הקווקזי: 20.30
מורלה אפרת — בת' חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ח' 19.5 בשעה 20.30
קידוש
בשעה 23.00
„מועדון הווידיאו בצוותא"
בהנחיית יואב קוטנר:
„ראשים מדברים"

שרותים • עזרה • תחבורה

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד „הזהב" לרפואת שיניים בע"מ:
תל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בשעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומת א', טל': 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-52432 בימים א'-ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — [illegible]8410
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר-סבא — טל' 052-913999
ער"ן באר-שבע — טל' 418111
סילוק מטורדי:
מוקד עת"א למקרים דחופים

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — בני-ברק, גבעתיים — [illegible] 101, טל' 022 [illegible]
טלפון 065-93334, סב[illegible] 04-931401, נהריה — [illegible] ים — טל' 5511111, 057-74767 שת"ל בגוש

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — נשים, כירורגיה, אורטופדיה
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים
בקור חולים — פנימית, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02-243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי — 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ד' — טל. 252752.
„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
מור — הכיבוד רייק 20

חולון
אורון — הופיין 52, עין יהב 2

ירושלים
קופ"ח — בן סירא 2

נתניה
תרופה — הרצל 2

פתח-תקוה
גמ"א — העץ חיים 6

רמת-גן
רמת-יצחק — שד' ירושלים 96

תל-אביב
שלמה המלך — שלמה המלך 78
סופרפארם — איינשטיין 40

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ה': 7.00

מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 0.40, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע [illegible] חג בלבד.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומי הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1212/23". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6397 בשלמות רחובות: פינס, סלנט, הרב עמיאל, שבזי, קטרוני, אורלנסקי, קלישר, חפץ חיים, ביאליק. עיקרי הוראות שינוי התכנית: הרחבת דרכים וביטולן, ייעוד שטחים לצרכי ציבור, הוראות בדבר איחוד חלוקות, קביעת שטח לאיחוד וחלוקה עפ"י סימן ד' לחוק, קביעת שטח לתכנון משותף, קביעת הוראות בניה.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2889 התשמ"ג, ובעתון בוקר הצופה מתאריך 17.2.83 ובעתון ערב 'מעריב' מתאריך 10.2.83 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 16.2.83 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
א. זהבי, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

סבג מאיר הגיש בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' א"19046 לבנות תוספת בקומת קרקע בבנין שתי קומות ללא קומת עמודים מפולשת ברח' קלישר 18 גוש 6192 חלקה 746 באזור מג ב. 1) העברת אחוזי בניה מקומה לקומה עד 6%. 2) הזזת קוי בנין צדדים בצד מערב ב-35 ס"מ דהיינו בניה בקו בנין צדדי (3,15) מ' במקום (3,5) מ' המותר. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105ב החלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני-ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק

עיריית צפת
הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת
רח' ירושלים 7 צפת, ת"ד 1059
טלפון: 06-930161/4
הודעה לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה על-ידי רוזנברג חיים ואביבה בקשה להקלה בגוש 13074, חלקה 10 א', ברחוב הרצל 10 א', שיכון עממי, בצפת, שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין, נושא הבקשה מפורטת דרום ג/3790.
מהות ההקלה הגבהת גג רעפים בגובה 2.20 מ' מעל גג בית קיים הנבע מהמפתח הגדול והמכוסת, כמו כן סגירת חלל הגג.
ניתן לעיין בבקשה, ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעונין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.
א. שוורץ — יו"ר הוועדה
ועדת המשנה לתכנון ולבניה, צפת

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון לציון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/1/10/ב/5". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5036 חלקה ארעית 39 וקטע דרך מספר ארעי 139. עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי קו בנין.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3447 תשמ"ז עמ' 1546 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 10.3.87 ובעתון ערב חדשות מתאריך 10.3.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 10.3.87. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 25.2.1988

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 (להלן: החוק)
88/106

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר כהן נחמה וכהן יהושע הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת ההקלה בנכס גוש 141 חלקה 1 ברחוב שכ' בית וגן בירושלים דהיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 1.19% 9.0 מ' מעל 75% המותרים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00-14.00.
אברהם כחילה,
מ"מ ראש העיר,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146-150 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 10% לקו בנין צדדי בבנין על חלקה 294 בגוש 3701 רח' רמב"ם רחובות, כך שקו הבנין הצדדי בבנין יגיע לסה"כ של 3.60 מ' במקום 4.0 המותרים.
כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.
יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

הזמנה לנושים
בהתאם לסעיף 99
לחוק הירושה
תשכ"ה-1965

הנני מוסרת בזה הודעה לכל נושי המנוח טומס פישל ז"ל מרמת פולג, כיכר 4, נתניה, להגיש את דרישותיהם כלפי עזבון המנוח.
את הדרישות יש להמציא למשרד עו"ד ע. סטופ מרחוב סמילנסקי 28/1, נתניה, מיקוד 42432, לא יאוחר מ-60 יום מפרסום הודעה זו.
ירדנה פישל

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
הוד השרון, דרך רמתיים 38, טל' 052-21178
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לחלוקת חלקה ברחוב הרצל, מגדיאל, הוד-השרון, בגוש 6412, חלקה 31, על-ידי עו"ד גולדברג יורם בשם הבעלים, והמהווה חריגה, היינו: שטח חלקה מינימלית אחת יהיה 1923 מ"ר במקום 2000 מ"ר הנדרשים לפי תכנית תג"מ/329.
כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכניה במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
צ. הדות — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
תאריך: 19.5.88

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה. גוש 6320 חלקה 108 רח' שבט יששכר 19, דרושני רוד 45.65% בניה בקומה במקום 40%. גוש 6390 חלקה 227 רח' ינוש קורצ'ק 6, משולם בני 28.95% בניה בקומה במקום 27.5%. גוש 4042 חלקה 152 רח' חברון 7, מולאיוף ראובן 30.48% בניה בקומה, מרווח אחורי 5,5 מ' ומרווח צדדי 3.75 מ' במקום 27.5% בניה מרווח אחורי 6 מ' ומרווח צדדי 4 מ'. גוש 6390 חלקה 227 רח' שפרינצק 53, הורד יעל 28.79% בניה בקומה במקום 27.5%. גוש 6388 חלקה 325 רח' טוסקניני 9, יוכל רפי 36% בניה בקומה במקום 30%.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. חבורי,
יו"ר ועדה המקומית
לתכנון ולבניה פ"ת

עיסקת חבילה או אובדן היציבות

אחד הכללים הידועים בחיי היום-יום הוא — מי שלא עושה דבר, לא יכול לטעות. בכלכלה, בעיקר בכלכלה בלתי יציבה, כלל זה אינו תופס. אולם משום-מה, נראה שיש מי שסבור בצמרת האוצר, ואולי גם בקומות העליונות בבניין המפואר של בנק ישראל, שכאן אצלנו ירשמו פטנט חדש גם בעניין הזה: מי שלא יעשה דבר — לא יטעה. לפחות לא, כתקוות שר האוצר, עד [illegible] רות.

אין ספק שבימים כתיקונם היה צורך לבצע כמה וכמה צעדים ומעשים בכלכלה הישראלית — ודווקא עכשיו. איננו יציב עדיין, האינפלציה שוב מאיימת להתפרץ, הצמיחה נעצרה כנראה, פה ושם יש ניצני מיתון לא סימפטי, ענפי הבנייה, התעשייה והחקלאות מגו[illegible] מאי-השקט בשטחים. העסק בהחלט לא רגוע ושליו, כפי שיש המנסים לתאר אותו גם עכשיו.

הנה מה שעומד על הפרק כעת, ומשום-מה לא זז. כנראה שעד לבחירות גם לא יזוזו הרבה ממנו:

● עיסקת חבילה: באוצר אין רוצים היום בעיסקה כזאת. בעיקר מתנגד השר משה נסים לשילובן של פיחות בעיסקה כזאת. תביעת התעשיינים היא חד-משמעית: יש לבצע פיחות לפחות בן 10 אחוזים, כדי להשיב לאיתנה את רווחיות היצוא. הצעד הגיוני לכל הדעות, לאחר שהאינפלציה בישראל ממשיכה מאז הפיחות הקודם, ב-12 בינואר 87, להיות גבוהה פי ארבעה מאשר ברוב מדינות המערב, שעימן אנו מקיימים מסחר.

● מו"מ השכר תקוע גם הוא. כך גם השינוי המוצע בהסכם [illegible]ספת היוקר. למעשה, אלה יכולים להיכלל בעיסקת חבילה [illegible]לת, אך באין רצון לקיים כזאת באוצר — נותר המו"מ לקביעת [illegible]רו של השכיר בישראל כדבר היחיד כמעט שאפשר אולי לצפות [illegible] עשה ניסיון לסיימו טרם הבחירות. המצב כרגע: ממתינים לדו"ח [illegible]ת זוסמן, נראה אפילו שאין כמוהם שם כל-כך לסיים את המו"מ מהר מדי. כל זמן שאין חתימה — אין תוספות שכר, אין תביעות נוספות במשק השוואות שכר, ובכלל האם לא נוח יותר להעניק כמה תוספות נאות דווקא חודש לפני הבחירות?

ובעניין תוספת היוקר: כאשר המדד רץ פתאום בקצב של 2.7 אחוזים, מי זה יעז לקיים מו"מ רציני על שינוי הסכם שיטת תשלום תוספת היוקר בעת הזאת?

● הרפורמה במס: זוכרים משהו שקוראים לו דו"ח ועדת ששינסקי? כן, היה פעם, עד לפני חודשיים, דבר כזה. אפשר לשכוח ממנו בינתיים, אם לא לתמיד. באוצר לא זוכרים אפילו באיזו מגירה הניחו אותו.

● דו"ח פירסט בוסטון: מי שסבר כי 75 אחוז מהחברות הממשלתיות אכן יימכרו בקרוב מאוד, חלקן כבר השנה, בא כנראה מכוכב אחר. שאלה: מיהו השר שיסכים חודשיים-שלושה לפני הבחירות להעמיד למכירת חברה שהוא ממנה בה חלק נכבד מחברי הדירקטוריון? וכי מה יוכל להבטיח לנאמניו, כדי שייטיבו עימו לפני הבחירות וגם מיד לאחריהן?

והרשימה עוד ארוכה, ארוכה מאוד. כלל לא ברור כעת מתי יועלו מחירי המים, התחבורה הציבורית ומוצרי החלב (שלב ב'), אחרי שללא עלייתם זינק המדד ב-2.7 אחוזים ועוד עלייה נכבדה לפנינו במדד מאי. אולי גם כאן תוסר המעש יושיע?

שר האוצר נחשב כאדם נבון מאוד. ברור לו, שלהחזיק לאורך זמן את המשק במצב של אי-עשייה, זה עסק ביש. אי-אפשר, לאורך זמן, לא לבצע פיתוח, לא לסיים את מו"מ השכר, לא לבצע את השלב המכריע ברפורמה במס, לא למכור חברות ממשלתיות, לא לבטל באופן הדרגתי את הסובסידיות ועוד ועוד לא ולא. והיכן הכון?

כן, זהו עסק ביש. בלי עיסקת חבילה, למשל, לא נראה שניתן יהיה לשמור לאורך זמן את יציבות המשק. עכשיו, חמישה חודשים לפני הבחירות, אולי אפשר עוד לעשות משהו. 60-30 יום לפני הבחירות — הכל יהיה אבוד. מישהו מוכן להאמין שאו יוזה לנסים או לקיסר ראש למשא-ומתן בענייני שכר?

גל אגם

משק עולמי

יוגוסלביה — הצנע של היום „שלמחרת"

היוגוסלבים קראו לו „היום שלמחרת" והתכוונו לתקופת צנע חדשה האמורה היתה לבוא בתום הקפאת המחירים, ב-15 במאי. לבד מביטול הפיקוח על מחירי 46 אחוז מן הסחורות והחותר להעלות את מחיריהם של עוד 14 אחוז מהמוצרים, תוך הודעה של 30 יום מראש, תנקוט הממשלה גם צעדים לבלימת עליית השכר והרחצאות הציבוריות ולצימצום האשראי.

ביוגוסלביה, בה שיעור האינפלציה מגיע כבר עתה ליותר מ-150 אחוז, חוששים לאשר עלול לקרות עם הסרת הפיקוח על המחירים, הגם שבעבר נהגו לזלזל בו. כלי התקשורת הרשמיים מדווחים על אלפים הצובאים על החנויות ברחבי הארץ, ומרוקנים את המדפים בטרם יעלו המחירים עוד יותר. מבוקשים במיוחד מקלטי טלוויזיה ומכונות כביסה.

הצבעת אי-אמון

ה-15 במאי היה גם יום מבחן מיוחד לראש הממשלה בראנקו מיקוליץ', אדריכל תוכנית הצנע, שהתקבלה כתנאי לסיוע מקרן המטבע הבינלאומית. באותו יום אושרה על-ידי הפרלמנט — תרף הצעת אי-האמון הראשונה בפרלמנט קומוניסטי כלשהו, שעם זאת לא נערכה עליה הצבעה — המחצית השנייה של כהונתו בת ארבע השנים. על מדיניותו הכלכלית של מיקוליץ' נמתחת ביקורת חריפה בתקשורת ומצד פקידי החבלים השונים והאיגודים המקצועיים. ממשלת החבל העשיר ביותר של יוגוסלביה, סלובניה, דרשה את התפטרותו והיא היתה זו שיזמה את הצעת אי-האמון, בה הואשם ראש הממשלה במצב הכלכלי הקשה השורר ביוגוסלביה זה שנתיים. גם הפרלמנט האזורי של קרואטיה החליט להגיש הצעת אי-אמון.

שר האוצר סוטונאר ריקאנוביץ' אמר בכינוס של אנשי עסקים בתחילת החודש: „מכלול הצעדים הכלכליים יכאיב לרבים, אך עלינו לגלות עקביות בביצוע, שיהיה רצוף במכשולים ופיתויים. השוק היוגוסלבי ייפתח בפני התחרות זרה, ויהיה זה מירוץ בשוק אשר בו יעשרו אלה שאינם מצליחים", אמר ריקאנוביץ'. לדברי סוכנות הידיעות הממלכתית, ייפגעו מן הצעדים באופן הקשה ביותר בעלי ההכנסות הנמוכות.

אשתקד היו ביוגוסלביה אלפי שביתות במחאה על השכר הנמוך, לאחר שהממשלה ניסתה לאכוף הקפאת שכר חלקית. במקדוניה יצאו העובדים לרחובות, בהפגנות מחאה הראשונות בסוגן ביוגוסלביה שלאחר המלחמה.

הסתדרות העובדים הרשמית, קסו"ץ, תקפה את מדיניותה הכלכלית של הממשלה בשנתיים האחרונות ואת מה שהיא רואה כהעדר צעדים להגנה על העובדים בתוכנית החדשה. קסו"ץ, המייצגת את מרבית 6.6 מיליוני העובדים, תבעה באחרונה חוקים שיבטיחו שכר מינימום של לא פחות מ-80 אחוז מן השכר הממוצע לעובדי המפעלים המפסידים. כן תבעה לשלם למפוטרים דמי אבטלה בשיעור 65 אחוז לפחות מהשכר הממוצע, והכשרה להסבה מקצועית. ביוגוסלביה יש יותר ממיליון מובטלים.

הרפורמות שבדרך

הממשלה חותרת לעוד רפורמות, אך המאמץ העיקרי נעשה לטעון יותר התאמה של המשק היוגוסלבי לדרישות השוק.

מיקוליץ' מינה השנה ועדת רפורמה, המורכבת מכלכלני צמרת, עליה הוטל לשקול צמצום התכנון המרכזי, הרחבת מיגזר העסקים הפרטיים הקטנים וליברליזציה לגבי השקעות זרות. לדברי פקידים, חלק מן הרפורמות, שיעניקו לעסקים יותר אוטונומיה ואחריות על רווח-והפסד, עמדו להתפרסם זמן קצר אחרי ה-15 במאי. רפורמות אחרות יבוצעו מאוחר יותר, מאחר שהן תלויות בתיקונים בחוקה, האמורים להתקבל עד סוף 1988.

פיטר האמפרי, רויטר

פסיפס חקלאי

העופות מתו, החקלאים סובלים

מבדיקת נתוני הביניים של הנזקים שגרם השרב האחרון מתברר שעיקר הפגיעה היא בלולים. לדברי מרדכי אלאב, ראש מחלקת התכנון במועצת הלול, ביומיים האחרונים התקבלו במועצה 30 אלף הודעות על נזקים, המסתכמים במיליוני ש"ח.

לפי הידוע עד כה, תמותת המטילות נאמדת ב-8,000 ראש. פגיעה קשה מאד: אורך חייה של מטילה הוא שנתיים ומדובר בנזק מצטבר שקשה לאמוד. כך גם לגבי להקות ה[illegible], בהן הגיעה התמותה ל-4,000 תרנגולות. חידוש להקת רבייה אורך 8 [illegible] עד כה דווח על 6,000 מקרי תמותה [illegible] על תמותת 10,000 פטימים. הנזק [illegible] יש רב מאד, אם כי בהודיים ופטימים [illegible] חידוש להקות אינו מסובך.

לקרן לביטוח נזקי טבע הגיעו אלפי הודעות על פגיעות במטעי אבוקדו ונשירים. בקרן מרגישים, כי אין כיסוי לנזקי לפגיעה במטעי האבוקדו, המבוטח על נזק איכותי בלבד ולא על נשירת חנטים. השרב הביא לנשירת חנטים. ממטעי הנשירים הגיעו 700 הודעות. מהודעות על תמותה בבריכות הדגים עולה, שהפגיעה לא היתה קשה.

משחטות, פרק באידיאולוגיה

יש בארץ 15 משחטות, בשנת 1987 שחטו בהן 104 אלף טונות של פטימים ו-38 אלף טונות הודיים — מסר שאול זוהרי, יו"ר ארגון המשחטות, שהדגיש כי 13 משחטות הן אזוריות וקשורות ישירות או בעקיפין ל„תנובה".

לדבריו, המשחטות האזוריות, אינן מקריות. לפני מספר שנים היתה אידאולוגיה אזורית. כלומר, כל איזור צריך לספק את השירותים לישובים הכלולים בו, וישנם אזורים שבהם קיים ארגון אזורי של קיבוצים, ובמקביל לו ארגון אזור של מושבים. מבחינה לאומית-כלכלית קובע זוהרי, לא היתה שום הצדקה לתפישה הזאת, אבל כידוע לכל דבר אפשר לתת הסברים „צודקים", בעיקר כשמדובר בכלכלה ובהצדקות „קש". בשנים טובות בזבזו סכומי-עתק ובין היתר בנו משחטות.

מיכסות מועצת הלול 1988/89
(באלפי טונות)

	פטימים	אחוז	הודיים	אחוז	ביצי מאכל (מיליון יח')	אחוז
קיבוצים	64,450	39.6	15,908	31.0	71	4.6
מ. שיתופי	7,283	4.5	2,492	4.9	10	0.7
מושבים	82,991	51.0	31,831	62.0	1,284	83.8
אחרים	8,156	5.0	1,092	2.1	166	10.8
סה"כ	162,880	100.0	51,328	100.0	1,531	100.0

הדוגמה הטובה ביותר היא לדבריו משחטות „עוף קור" ו„עוף הנגב" שנבנו בדרום, בתחום המועצה האזורית שער הנגב. משחטת „עוף קור", השייכת לקיבוצי הדרום, נמצאת בסביבת אופקים. כושר השחיטה שלה כ-10 אלפים טונות. במקום לפתחה ולהגדיל את כושר השחיטה, הגדיל ארגון קניות הדרום של המושבים לבנות משחטה נוספת, „עוף הנגב", 18 ק"מ דרומית ל„עוף קור". ל„עוף הנגב" כושר שחיטה של 16 אלף טונות. בימים הטובים שחטו בה 6,000 טונות; עכשיו היא רוממת בגלל משיכת-רגל. למה שתי משחטות באותו איזור? שואל זוהרי, ותשובה —

„ככה, זהו זה".

וסיפור דומה באותו איזור, קצת צפונה. בקרית מלאכי בנו משחטה רק למושבים, בשם „הוד אווז". האבסורד הוא, שלאותם מושבים שהשקיעו כסף ב„הוד אווז" יש מניות במשחטה קיימת „מעוף". למה? היה כסף זול; אז השקיעו 3 מיליון דולר על כלום בגלל אמביציות. „הוד אווז" פשטה את הרגל. העובדים, כ-120 מהם מקרית מלאכי, פוטרו ועוסקים מראשית שבוע זה בהבערת צמיגים ובשיבוש התחבורה.

וזה עוד לא הכל. עוד משחטה — „עוף ירושלים", שנבנתה בשנת 1984 בהשקעה של 20 מיליון דולר. חדישה, מודרנית, עם כושר שחיטה של 2,000 טונות, שחטה לפני שנה רק 1200. משותפת למושבים ולקיבוצים באיזור פרוזדור ירושלים. המשחטה עובדת בקושי, כי המושבים ברוב ממנה ומספקים עופות למשחטות פרטיות.

„הוד חפר" בעמק חפר היא משחטה משולבת קיבוצית-מושבית, עם פוטנציאל שחיטה של 11 אלף טונות פטימים ו-10,000 טונות הודיים. בגלל קשיים ניהוליים נקלעה „הוד חפר" לבעיות קשות. במקרה זה, לדברי זוהרי, יש הצדקה לקיום המשחטה.

משחטת „מילועוף", בגליל המערבי, כושר שחיטה של 17 אלף טונות (רק קיבוצים). זוהרי מציין, כי הגליל המערבי הוא איזור בעל מיכסות הייצור הקטנות ביותר. הנימוק להקמת המשחטה — יצוא חלקי עוף. לדברי זוהרי, נושא היצוא לא נבדק כראוי. הוא אינו רוצה לפרט יותר מעבר לאמירה זו, והראיה — היצוא קטן. „מילועוף" הלכה לשוק המקומי, ומפסידה. פיתרון לא נראה בעין.

בבעלות משחטת „עוף טוב" שבעמק בית שאן גם מפעל למוצרי בשר. כושר השחיטה שלה 10,000 טונות פטימים, 7,000 טונות הודיים. מתנהלת כמו שצריך והיא רווחית. כנ"ל „עוף הגליל", עם כושר ייצור דומה, כולה קיבוצית. עכשיו הצטרפו אליה גם מושבים, לאחר שמשחטת „עוף מירון" פשטה את הרגל.

יש עוצמה — על הנייר, טוען זוהרי. כדי להפוך אותה לעוצמה של ממש צריכה „תנובה" להפוך למובילה, כמו בענף החלב. „תנובה" צריכה להחליט לאן היא הולכת — האם היא הארגון המשווק את תוצרת הישובים החקלאיים המאורגנים בהסתדרות העובדים, או שהיא הופכת לסוחר מן המניין. סוחר גדול מאוד, אבל סוחר עם כל המשמעויות הכרוכות בכך. הגיע הזמן ש„תנובה" תכריע. גורל ענף הלול, כולל המשחטות, הוא בסימן שאלה גדול.

חיים מרגלית

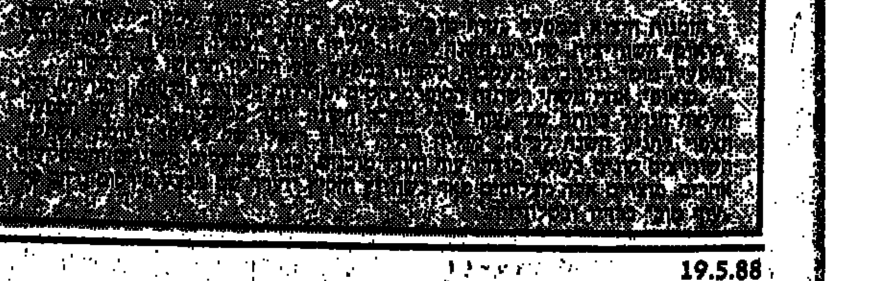

מבזקים כלכליים

מסתייגים משיתוף עובדים בניהול

■ בישראל קיימת הסתייגות משיתוף עובדים בניהול במידה גדולה בהרבה מזו שבמדינות מתועשות מפותחות, והנפגע העיקרי מכך הוא פריון העבודה — אמרה רעיה רטיג, יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות, בהופיעה לפני נציגי עובדים בהנהלות בבית ברל. לדבריה, שיתוף העובדים בניהול מגביר את תחושת האחריות של העובדים, ודאגתם לכך שפריון העבודה אכן יגדל ויימנע הבזבוז.

רטיג ציינה, שרוב הנהלות המפעלים בארץ רואות את הניהול כזכות, במקום לראותה כחובה. נסיון העבר הקרוב מלמד, שמנהלים שנחשבו כגאונים היו הגורמים העיקריים להתמוטטות מפעלים שניהלו. במדינות כמו יפאן יש הסתייגות, בעת מכרזים על ניהול, מבחירת „גאונים" או מוכשרים מעל למידה לתפקידי ניהול, כיוון שאנשים כאלה אינם מוכנים להתייעץ ולבדוק, והם סומכים אך ורק על עצמם.

ישיבה ראשונה

■ המועצה הציבורית ליד המוקד למשקיעים, שהוקמה ע"י השרים גד יעקבי ואריאל שרון, ובראשה עומד אברהם פרידמן, שכיהן בעבר כיו"ר הבנק לפיתוח התעשייה וכמנכ"ל „כלל" — התכנסה היום לישיבתה הראשונה, בהשתתפות שר הכלכלה והתקשורת.

במועצה חברים נציגים בכירים של מוסדות ציבוריים ומשרדים ממשלתיים הקשורים בתהליך ההשקעות בישראל, ביניהם מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון משה דברת, מנכ"ל משרד העבודה והרווחה יהושע רווידוביץ, נציג התאחדות התעשיינים אורי מנשה, נציג התאחדות בתי המלון שמואל פרומן, מנכ"ל כוח המשימה הכלכלי אהוד גרא, נשיא איגוד לשכות המסחר דן גילרמן, המפקח על המט"ח בבנק ישראל אהוד חצרוני, נציג חברת העובדים בן הבינוביץ ונציג לשכת המסחר ישראל-אמריקה יהושע מאור.

תיעוש מתוחכם במיגזר הדרוזי

■ במגזר הדרוזי קיימת תשתית של כוח אדם טכני ואקדמי לתעשיות עתירות ידע כמו פלסטיק, כימיה ועוד — קובע איש העסקים היפעת כרוזי מדליית אל-כרמל. לדעתו מהות תעשיות אלה פיתרון כלכלי הולם ליישובי המגזר הדרוזי, הסובלים ממחסור במקורות תעסוקה לצעירים המשתחררים מצה"ל ולמסיימי לימודים אקדמיים. כדי להשתלב בתעשייה ביישובים הדרוזיים יהיה על חלק מבוגרי מדעי הרוח לעשות הסבה מקצועית, למקצועות טכניים.

קשר ישיר לחדר העסקות

■ בנק לאומי מנהיג שירות חדש [illegible] — קשר ישיר עם חדר העסקות [illegible]

הכנסות שיא ל„אינטל"

■ חברת „אינטל" דיווחה על הכנסות שיא ברבעון הראשון '88 עליית של 61% לעומת התקופה המקבילה אשתקד — 656 מיליון לעומת 395 מיליון דולר. ההכנסה הנקיה גדלה והגיעה ל-94 מיליון דולר, שהם 0.54 דולרים למניה, לעומת 26 מיליון דולר או 0.14 דולרים למניה ברבעון הראשון של 87. „אינטל" מייצרת רכיבי מיקרו-מחשבים, כרטיסים ומערכות.

מיחשוב המינהל

■ לדברי מנהל מינהל מקרקעי ישראל, עו"ד משה ליפקה, אין מחסור בקרקע זמינה לבנייה. בדבריו בכינוס של מנהלי המינהל מיום יסודו קרא ליפקה לשנות באופן יסודי את מדיניות מכירת קרקעות המדינה, כדי להבטיח את ניהול קרקעות המדינה בהתאם לצרכים הלאומיים מחד, ולפשט הליכים ביורוקרטיים, מאידך, ועוד מסר, כי המינהל השלים הקמת מערכת מיחשוב, המפקחת על כל פעולותיו, בהשקעה של למעלה מ-12 מיליון דולר. המערכת החדשה מפקחת על 738 אלף תיקים, 339 אלף חשבונות ו-75 אלף עסקות. רשומים בה נתוני 630 אלף חלקות קרקע, כולל חבורות שלא נרשמו מבקשי המקרקעין, פיצויים ששולמו בגין הפקעות ושינויים שחלו בבעלויות מאז קום המדינה. כן עוקבת המערכת אחר ביצוע החלטות מוסדות המינהל.

ערך לוי מורב

מידע מחשיד

בימים של קרע בחברה הישראלית מאמר חד־משמעי, המזדהה עם הנחות העקירה של הערבים ממקומותיהם, משמש דלק לאש הסובבת אותנו ■ בעקבות „ככה זה התחיל" לישראל שמיר

אנו עוקבים בדאגה עמוקה אחר אי־שביעות הרצון המתרחבת והולכת בקרב קהל הקוראים הקבוע והנאמן של העיתון. גם בהיותנו נאמנים לקוראנו ולשליחותו, נראה לנו כי אם תמשיכו לפרסם דברים מסוג המאמר של ישראל שמיר („על המשמר", 13.5.88) — המכתים את תולדות המאבק על תקומתנו בימי מלחמת העצמאות — לא יצליחו כל המאמצים ולהמשיך לראות בו את עיתונה של התנועה.

אין אנו באים לשפוט את ספרו של ד"ר בני מוריס על בעיית הפליטים הפלשתינים. הספר טרם הופיע בעברית, ואין להבין מדוע הזדרז „על המשמר" לפרסם מאמר, שבו מופיעים קטעים פרובוקטיביים ביותר, דווקא בימים שבהם אנו מודעזעים יום־יום ממה שמתרחש סביבנו.

יתר על כן ישראל שמיר מאשר למעשה ומורהלה, כבר בקטע הפותח את מאמרו, עם הנחותיו של ד"ר מוריס בדבר „העקירה" של הערבים ממקומותיהם, באומרו: „עקירת הפלשתינים ממולדתם מתוארת באובייקטיביות מדעית ביבושה, בלי מילים בוטות אך גם בלי כחל ושרק". ישראל שמיר כבר פסק. כל אשר כתב וציטט אחר־כך, בא רק לאשר כי זו האמת האובייקטיבית. שמיר אינו משתמש ולו פעם אחת במילים „בריחה", „יציאה", אלא, לאורך כל המאמר „עקירה", „גירוש", „פינוי בכוח".

החברה הישראלית שקועה בקרע מסוכן ביותר בכל תחומי החיים. המאמר הכביכול אובייקטיבי מבחינה היסטורית זורק לחלל האוויר מידע מלא אבק־שריפה, המחשיד חוגים שונים בחוגים המדינית ולוחמים בחזיתות מלחמת העצמאות, במעשים הגובלים באכזריות ובהתעלמות מרגשי־אנוש והומניות. האם ישראל שמיר היה מודע לכך שמאמרו זה — בימים אלה דווקא — משמש דלק לאש הסובבת אותנו? מה הניע אותו לפרסם דברים, מבלי לבדוק ומבלי להביא את תגובתם של אנשים וגורמים מוסמכים לתולדות הימים ההם?

הקטעים שישראל שמיר בחר לפרסם במאמרו יכולים להיכלל בפרסומי האופנה על הרס מיתוסים, המהלכת עתה בשולי החברה הישראלית. הוא כותב בעצמו: „המיתוס הראשון שנהרס הוא המיתוס של „מעטים מול רבים". כמעט כמו הכחשת השואה. לא שש מדינות ערב יצאו למלחמה נגדנו, קמו להרוס את עצמאותנו בטרם היוולדה, אלא אנו היינו „הרבים נגד מעטים". ועוד הוא כותב, שדווקא כל שנכתב כי היה „פינוי לפי פקודה ערבית" אינו אלא „מיתוס נפוץ".

מותר לנו גם להציג את השאלה, האם המערכת מכירה באחריותה למאמר כוזה מה הוא שיקול הדעת לפרסמו? וגם ללא הסתייגותו אין לנו אלא להביע את חרדתנו, כי פרסומם של מאמרים כאלה מקומם חוגים רבים מקוראי העיתון, רבים יותר מכפי שיטולים לשער במערכת. לחרדה זו מצאנו לנכון לתת ביטוי בשורות המעטות הנ"ל.

שמעון אבידן
אהרון אפרת
שלום חולבסקי

כך זה לא התחיל

הניסיון לומר שמדינת ישראל לבדה גרמה לבעיית הפליטים מעוות את המציאות. אצטלה מדעית אינה מחפה על אי־הסתמכות על מקורות

משה ציזיק

לאורך עמוד ושני טורים מרסמת יעל לוטן, עורכת חדף לספרות, את סקירתו של ישראל שמיר („על המשמר" 13.5.88), על ספרו של בני מוריס („על תולדות המדינה ובעיית הפליטים" — באנגלית). המשפטים המוקדים של הסוקר את תוכנו של הספר, הוא „עקירת הפלשתינים ממולדתם, מתוארת באובייקטיביות מדעית, ביבושה, בלי מלים בוטות, אך גם בלי כחל ושרק". אך כשאתה מתעמק בסקירה על הספר „המודעי", אתה נבכה לדעת, כי לפנינו ספר רווי שנאה לישראל ולציונות; ספר שעולימי מקרי — המתייחס אליו באהדה ובהבנה — הוא כולו, או רובו המכריע, שקר וכזב.

ישראל שמיר כותב בלי מרכאות, כי המיתוס הראשון הנהרס בספר הוא זה של „מעטים מול רבים". לכאורה, כי הישוב לא היה קטן, הוא לא עמד מול צבאות של מדינות ערב, שפלשו למדינה שזה עתה הוכרזו על הקמתה, הוא התגרה ביישובים הערביים השלווים, „שלא שש לעימות". על מנת להוכיח את המודעיות... של הספר מביאים לפנינו עובדה, כי בכפר אל־חלסה, שעל תורבותיו הוקמה קרית־שמונה, היו רק 40 אנשי משמר ולכל אחד 60 כדורים. לעומת זאת, מונה המחבר ומצטט הסוקר את מספר כלי הנשק שהיו ברשות ההגנה באותה התקופה בארץ כולה. וכבן — לא סך־הכל הנשק שהיה בידי ערביי ארץ־ישראל וארצות ערב הפולשות מכל צד לגבולות הארץ, כי אם השוואה בין אל־חלסה, הכפר המסכן... לעומת העוצמה של הישוב.

מי פתח במלחמה?

לפי ספרו של מוריס עולה, כי „ההסכמה של היישוב לחלוקה היתה פתות מתמימה". המקור המדעי הוא מקור כרימוי, של אלה שעשו הכל כדי שהמדינה לא תקום, אלא שסייעו למדינות ערב לפלוש, ופעלו כמיטב כוחם ויכולתם להחליש את כוחנו ההגנתי, עוד בהיותם השולטים בארץ־ישראל. אלה הם בעלי סמכא המעידים, „כי ההתפרעויות הספונטאניות והלא מאורגנות של הערבים היו מסתיימות, אלמלא הסלימו היהודים את המצב ופנו לנשק חם" (שם).

לפי דעת המחבר, המופתי הירושלמי לא רצה בעיות. „הוא פנה לתושבי מסמיה שישמרו על השקט". ממש יונה צחורה אותו מופתי, שעוד בפרעות תרפ"ט (1929) גרם למותם של 138 יהודים וקרוב ל־350 פצועים; אותו מופתי, שניהל את מאורעות תרצ"ו ובמשך שלוש שנים נפלו יותר 2000 קרבנות של יהודים, ופי שניים פצועים; אותו מופתי, אשר התחבר עם היטלר וניהל פעולות לטובת השמדת העם היהודי. ישראל שמיר מספר (ללא כל הסתייגות), כי מעשי ההגנה היו עם הקמת המדינה מוגזמים, משום שהיו כדבריו גורמים בישוב, שהעדיפו מלחמה וגירוש. „בתקשה להוכיח שלא היינו תוקפנים" — מצוטט פלמון ורגין, כאשר מקור הציטוט הוא הספר עצמו.

הגירושים ובעיית הפליטים

הסוקר את ספרו של מוריס מציין, כי הספר הוא „התיאור המפורט ביותר של האסון הפלשתיני", משום שאינו מסתפק בדברים כלליים, אלא מטפל בכל כפר וכפר, מתוך 370 כפרים שהיו ואינם. על מנת לברוק את אמיתות הנחותיו של ישראל שמיר, יש צורך לא רק לעיון בספר, אלא גם, לחקור את הנושא על כל פרטיו. לדעת המחבר, „הפינוי לפי פקודה ערבית" אינו אלא מיתוס נפוץ. לא מקובל עליו התיאור, שלפיו עזבו הערבים את ישוביהם בעקבות „פקודת מנהיגיהם".

גם אנו יודעים, כי לא בכל המקרים העזיבה היתה תוצאת פקודת המנהיגים, וכי היו גם גירושים. אולם השאלה היא של פרופורציה והנאמנות לעובדות. אמנם המחבר מודה, כי „ההנהגה הפלשתינית אשמה במחדל שלא התריעה נגד הבריחה מתחילתה". כן אנו קוראים, כי המופתי קיווה שמימדי הבריחה ידרבנו את מנהיגי ערב לפעולה כך או אחרת.

אולם הקו הדומיננטי של הספר הוא, כי החל מאפריל 1948 החלה ההנהגה הציונית להפעיל את תכנית ד', לפיה „יש לכבוד ולתפוס לתמיד, לישב או להחריב כפרים וערים ערביים... תושביהם יגורשו מהמדינה". כלומר, עוד לפני החברה במדינה נקבעה, לפי מחברנו, מדיניות זו. המסמך המדעי היחידי לקביעה זו היא ההסתמכות על המחבר עצמו, ישראל שמיר, המתייחס לספר כאל ספר מדעי אינגנו שם לב לכך, כי בכל הקביעות של המחבר אין שום הסתמכות על מקורות.

חסר עושה איתנו ישראל שמיר, כאשר הוא מספר בשם המחבר, שהוא מציג את עמדות מפ"ם, שהתנגדה לגירוש ולטראנספאר, וקראה לערבים להישאר. לגבי הפליטים, מפ"ם קראה לממשלה להצהיר, כי בבוא השלום הם יחזרו לחיי שלווה כבור ותעלת... רכוש השבים יוחזר להם". אך אי־אפשר אפילו למפ"ם לחלוק יותר מדי כבוד, ועל כן כתוב, כי „מפ"ם לא עשתה מאומה על מנת לממש את כוונותיה — היא לא פרשה אז מן הממשלה, לא התקוממה, היא קיבלה את דין התנועה הציונית", קבע ישראל שמיר בצטטו את המחבר, זאת, בלי שהוא עצמו, הסוקר את הספר, יבדוק האמנם היתה זו המציאות. יתר על כן, לפי המחבר קיבוצי „השומר הצעיר" (וגם „אחדות העבודה") רצו בארמות ויהי מהו לכן טבעה מפ"ם את המושג „אדמות מיותרות", היינו „אדמות שאותן ניתן להפקיע, מבלי לפגוע באפשרות השיבה. כך הוקמו 32 ישובים על האדמות הערביות באוגוסט 1948 בתמיכת מפ"ם.

אם כן, לפנינו נסיון נואש, לתאר את המציאות בצורה מעוותת, כאשר מחבר הספר עושה מאמץ עילאי להוכיח כיצד הציונות, מדינת ישראל בראשית דרכה, היא־היא בלבד גרמה ליצירת בעיית הפליטים; היא האשמה במלחמת עצמאותו; היא אחראית לכך שההנהגה הערבית לא קיבלה את תוכנית החלוקה; על מצפונה רובצת אותה מציאות של מחנות הפליטים. לא מסופר לנו כיצד המלך חוסיין, בשלטונו הירדני על השטחים, ניסה לפתור את בעיות מצוקתם של הערבים, מה עשו ארצות ערב העשירות על־מנת לפתור את בעייתם, מה היה מקומם של הבריטים בליבוי השנאה בין ערבים ויהודים; ועיקר — מה היה משקלם של מנהיגי הערבים, ובראשם המופתי ואחר כך יורשיו, במצבם האומלל של הערבים לאחר מלחמת העצמאות שכפו על היהודים. לעומת זאת, מתוארת ההנהגה הערבית כשוחרת־שלום, כמותקפת, כל זאת באיצטלה של ספר מדעי, המובא בהרחבה על דפי הספרות של עתון „על המשמר".

> **עורכת המוסף הספרותי מגיבה:**
> ספרו של ד"ר בני מוריס מעורר תגובות רבות ומגוונות. מאמרו של ישראל שמיר התייחס לחלקים מסויימים מן הספר. בעתיד הקרוב נפרסם ראיון עם בני מוריס ובו ישיב על כמה מן התגובות על ספרו.
> **יעל לוטן**

מפגשים מן הסוג

(המשך מעמוד 7)

המפגשים שהתקיימו לאחרונה הן עם שמעון פרס והן עם נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, היו גם הם, כמו המפגשים על אפגניסטאן, בתיאום מלא עם ארה"ב. אנשים במסלייתו של שר החוץ דאגו לערוך את הנציגים האמריקניים במקום, בכל שלב של השיחות עם הסובייטים, ולאחר כל אחת מהפגישות שהתקיימו הן עם פרס והן עם יועצו המדיני, נמרוד נוביק. גורמים אמריקניים במדריד ידעו לספר, שתוכן הפגישות הועבר לא רק לוושינגטון, אלא גם ישירות למזכיר המדינה ג'ורג' שולץ.

פגישותיו של ברונפמן במוסקווה גם הן ללא ספק צער קרימה בכל הנוגע לקשרים עם יהודים, שכן מעצם העובדה שהוא הגיע יחד עם מזכיר הקונגרס היהודי העולמי, ישראל זינגר, ברור שהסובייטים התייחסו אל ביקורו כאל ביקור של מנהיג יהודי ולא עוד איש עסקים מארה"ב.

יתכן שההתקדמות היא לא בקצב שהיינו רוצים לראות, אך ללא ספק יש תזוזה איטית בעמדה הסובייטית ועניין בהמשך שבירת הקרח. עם זאת קשה להניח, שקצב זה ישתנה במשך השנה הקרובה או לפחות עד לאחר הבחירות בישראל ובארה"ב.

אסירים בכלא המרכזי בגדה. יותר מרחב־מחיה

הידברות בבית־הסוהר

בית־הסוהר המרכזי ביהודה ושומרון שוכן בארבעה ק"מ מהעיר שכם, מצידו הדרומי של ציר הכביש לקלקיליה. הכלא הוקם ב־1984, בתהליך מואץ שארך כשנה. הדבר נועד לפתור את בעיית הצפיפות. זאת, לאור המדיניות המבקשת להכניס את תושבי השטחים למתקני־כליאה באזור מגושבם הקבוע.

המבנה הוקם בראשית שנות השישים, על־ידי שלטונות ירדן, ותוכנן לשמש כבית־זעלים מרכזי של אזור יהודה ושומרון. עם פרוץ מלחמת ששת הימים, נתפס המבנה. תחילה שימש את כוחות צה"ל, ואחר־כך את משרד התקשורת. משנת 1984 העמיד צה"ל את המתקן לרשות שב"ס. השבוע, בפעם הראשונה מאז הועבר המתקן לרשות שירות בתי־הסוהר, אופשר לעיתונאים ולצלמים לערוך סיור בין כותליו, ואף לשוחח עם האסירים.

הכלא המרכזי ביהודה ושומרון הינו אחד ממתקני הכליאה השמורים ביותר במערכת. יש בו כעשרה אגפי כליאה, ובהם אחד המשמש מרכז רפואי מודרני, שבו ניתן טיפול רפואי שוטף. רופא כללי נמצא בו חמישה ימים בשבוע, כן נמצאת במקום מרפאת שיניים מודרנית, ופעמיים בשבוע — רופא. בבית־הסוהר יש חדרי רנטגן וחדרי אשפוז מרווחים. כמו כן, קיימים שם מכבסה מודרנית ומטבח מרכזי מודרני, המופעל בידי האסירים הפליליים ומספק את כלכלת האסירים בכלא.

האסירים תושבי השטחים, הפליליים והבטחוניים, מוחזקים על־ידי שירות בתי־הסוהר בתשעה מתקני כליאה, מהם שישה בשטחים — ביר"ש, ג'נין, שכם, חברון, רמאללה ועזה — וארבעה בישראל. האסירים הבטחוניים, אשר הוצע להם לעסוק בעבודות לטובת הקהילה, על־מנת לזכות בזכויות שאותן מקבלים האסירים העובדים, מסרבים לצאת לעבודה. זאת, בשל חששם, כי כל פעולה או עיסוק בבית־הסוהר יתרום למאמץ הכלכלי של שלטונות מדינת ישראל. לכן, את הכלא מפעילים למעשה האסירים הפליליים.

בבית־הסוהר המרכזי יש גם ספרייה, המכילה כ־3000 ספרים בערבית במקצועות שונים. כל אסיר רשאי, על־פי החלטת השלטונות, לקבל ביקורים פעם בשבועיים. כל יום הוא יוצא לטיול בחצר, למשך שעתיים וחצי. מפקד הכלא, תת־גונדר מוסיף עבאס מסר, כי כל אסיר שחפץ בכך יכול לרכוש טלוויזיה ולהכניסה לחדרו. מאז נכנס לתפקידו הנציב החדש, שאול לוי, ניתן להם לצפות שעות רבות יותר בטלוויזיה. כן מאפשרים השלטונות למשפחות להביא לאסירים ציוד אורחי, כגון גופיות, סדינים ובגדי ספורט. כל זאת, לאחר בדיקה בטחונית. האסירים אף מקבלים עיתונים ללא הגבלה, וברשותם מכשירי רדיו. ספרים שמביאות המשפחות לאסירים מוכנסים לכלא רק לאחר אישורם על־ידי הצנזור.

משמעת פנימית

שינוי רב ניכר במערכת שירות בתי־הסוהר מאז נכנס תת־גונדר שאול לוי לתפקידו. לוי הבין, כי לא ניתן לבטל את מנהיגות האסירים, וכי יש צורך בהידברות בין הסוהרים לאסירים: דבר שאותו ניסה למנוע ככל האפשר נציב שירות בתי־הסוהר לשעבר, דוד מיימון, שיצר מצב של אי־קומוניקציה בין האסירים וסוהריהם, והביא לתסיסה רבה במערכת שירות בתי־הסוהר.

מתברר, כי לאסירים הבטחוניים בבתי הסוהר בארץ יש משמעת פנימית רבה. הם נשמעים לדמות מסתורית כלשהי, שאותה מייצג דובר האסירים, אחד מתוך מנהיגות רחבה יותר, שמונתה על־ידי האסירים כמעט בכל אגף. הנציב אומר, כי „לא ניתן להיות בת־ייענה ולומר שאין מנהיגות. ההכרה במנהיגות יוצרת מצב של קח ותן, והיות שהם מאורגנים וממושמעים הם דואגים לכל. אנחנו דורשים מהם דרישות ופונים אל דובריהם, וכך נוצרת מערכת של זכויות וחובות".

המצב הנוכחי גרם לכך, שאסירים הוחפצים להזדהות בימי הזיכרון ובימי האבל פונים בבקשה להנהלת בתי־הכלא באמצעות דובריהם, ומפרטים בבקשה את כל שבכוונתם לעשות ואף את אשר יושמע בנאומיהם. לאחר אישור השלטונות נערך הטקס, ומסתבר שהאסירים אינם חורגים מן המוסכם. למעשה הדוברים, הם האחראים מבחינת האסירים על הארועים הכלליים המתרחשים בכלא. אך דרכו של כל אסיר להתקבל לראיון עם מנהל הכלא פתוחה בפניו, הן מבחינת האסירים האחרים והן מבחינת סדרי הנהלת הכלא.

שינוי המדיניות הביא לרגיעה יחסית בתסיסה הרבה ששררה בבתי־הכלא. אך השלטונות אינם מוציאים מכלל אפשרות, כי הקערה יכולה להתהפך על פיה. לדברי נציב שרות בתי־הסוהר, הם ערוכים לכל הפתעה במידת האפשר.

אסיר, מבינים אותך!

בישראל, המשופעת בספרים ובמדריכים למיניהם, פורסם לראשונה ספר חינוכי ביותר: „מדריך־מידע לאסיר". זה יצא בינואר השנה על־ידי שירות בתי־הסוהר, ולדבריו הוא מחולק לכל אסיר פלילי.

בדברי ההקדמה למודריך נאמר, כי „על־פי פסק הדין של בית־המשפט, הגעת לבית־הסוהר לריצוי תקופת המאסר שהוטלה עליך. בית־הסוהר, מעצם טיבו, אינו מסגרת נוחה ונעימה. על־כן אנו מבינים את הרגשתך ואת הרדתך למצב החדש בו הינך מצוי, אינך יודע מה מצפה לך, כיצד התייחסו אליך האסירים, הסגל, המשפחה והחברים בחוץ. מדריך־מידע זה, המתפרסם לראשונה, בא לסייע להסביר לך לאיזו מסגרת הגעת, מהם התהליכים אותם תעבור, מה מצפים ממך, מהן זכויותיך וחובותיך".

בספר נושאים העוסקים במבנה הכללי של שירות בתי הסוהר, בתהליכי איחסון ומיון בוועדות, הקבוצות בשירות בתי־הסוהר, בצווי אישפוז לצורך גמילה מסמים, בתיקים פתוחים, בהגשת עירעור, חישוב תקופת המאסר, מאסר על תנאי, מעצר בשל אי־תשלום קנס ועוד.

בעניין קשר עם עורך־דין נאמר במדריך: „כל אסיר זכאי להיפגש עם עורך־דין לצורך טיפול בענייניו המשפטיים. לשם הזמנת עורך־דין, עליך לפנות למנהל בית־הסוהר באמצעות מנהל האגף ולחתום על ייפוי־כוח לאותו עורך־דין. כן קיימת אפשרות לעורך־דין להיפגש עמך, אם בידו ייפוי־כוח ממשפחתך.

„עורך־דין רשאי להיפגש עמך בבית־הסוהר בכל ימי השבוע, בשעות העבודה הרגילות, פרט לשבתות ולחגים. הפגישה עם עורך־הדין תערך שלא בנוכחות אדם אחר. כל חומר כתוב, שהינך מבקש למסור לעורך־דינך, בין אם זה בבית־הסוהר או בבית־משפט, יימסר קודם לסוהר, ורק לאחר בדיקה חיצונית של החומר (אין הכוונה לצנזורה) הוא יימסר לעורך־הדין. אם הגשת ערעור לפסק־הדין, או שהינך ממתין למשפט נוסף, והינך מחוסר־אמצעים, אתה רשאי לפנות לבית־המשפט בבקשה למנות לך עורך־דין מטעם המדינה ללא תשלום. אם יש לך בעיות משפטיות בתחום האזרחי, לרבות תחום האישות והינך חסר־אמצעים, אתה רשאי לפנות ללישכה לסיוע משפטי שבאיזורה מצוי בית־הסוהר".

המצויים בעולמם של האסירים יודעים, כי כל אסיר הוא למעשה עורך־דין בעל־אגפיו. ידוע, שמתקיימים בכלא משחקי סימולציה, שבהם אסירים משחקים את תפקיד השופט, התובע והסנגור, יחד עם אסיר שעליו לגשת לבית־המשפט בימים הקרובים. זאת, כדי להכינו מראש לשאלות אפשריות, שיעלו בבית־המשפט, ולמנוע ממנו על־ידי־כך מכשלות פתאומיות. השומע את האסירים משחקים את תפקידי אנשי החוק, מצטטים סעיפים ותת־סעיפים רלוונטיים לסוג האשמה שבה מדובר, יתהה נדהם. כל זה נכון לגבי אסירים שיש להם וותק רב בכניסות וביציאות מבית־הכלא, או בישיבה ממושכת בו. אך לגבי אסיר, שזה לו מאסרו הראשון, ערכו של חוברת ההדרכה רב ביותר. בעזרתה הוא יכול להימנע מהרפתקאות רבות, הקשורות ללא־נודע ולחשש כי ינהג שלא כשורה וייענש פעמיים.

בעריכת צביה בן־שלום

ספרים למדף

לא נעים לדבר

„אצלי אין מורות" מאת אורה לי וכטר (הוצאת כרטא) הוא ספר דידקטי, מגמתי, חשוב מאוד. בארבעה סיפורים מתארת המחברת מצבים, שאליהם עלול כל ילד להיקלע. „זה לא בסדר ולא הוגן, אך זה קורה. מישהו מכר או מישהו חביב או מישהו מבני המשפחה נוגע כך, וזה לא מוצא חן בעיניך". זכותכם לומר „לא!" — מדריכה וכטר את הקוראים והיא מדגימה איך לעשות זאת.

הסיפורים הולכים הקל אל הכבד. השמרטפית אינה מכבדת את הפרטיות של דורי, היא מפשיטה אותו ורוחצת, היא פשוט רגילה לנהוג כך עם אחיה הקטנים, אבל לדורי זה מפריע. לא נעים לו. הפתרון הוא פשוט: שיחה גלויה עם ההורים, שיחה גלויה של ההורים על השמרטף וזו מתנצלת. סליחה, לא חשבתי שאני פוגעת בך. מקרה קל.

המקרה של ליאת קצת יותר מסובך, אך עדיין בגדר השערות: איננו יודעים אם לאיש הזקן, הנוהג לכבד ילדים בממתקים, אשר חיבק את כפתה של ליאת, יש כוונות־זדון. גם ליאת אינה יודעת, אבל החיבוק אינו נעים לה. והיא פשוט אומרת „לא".

בשני הסיפורים האחרונים המצב מחמיר: מדריך במחנה צופים מציע לילד התפשטות משותפת ואב חורג נוהג ללטף את הילדה בכל גופה. כאן לא די לומר „לאו" — דרושה עזרה של מבוגרים. הילד פונה אל המדריך האחר בקיטנה, הילדה מתוורה בפני ידידה ובעצתה מספרת הכל ליועצת. המבוגרים מבטיחים לטפל בנושא והמחברת אינה מכבירה על קוראיה בהסברים נוספים. לא כדאי לסבך אותם, חשוב שילמדו, כי מותר להם לומר „לא" ושהכבתם וכויותיהם חשובה לא פחות מגימוסיהם.

ספר חשוב. אותיות גדולות, ציורים צבעוניים, לבני 6 ומעלה, גם לאלה שכבר קוראים בלי נקודות.

צב"ש

אל תצפרו – הדליקו אורות!

בכל יום שישי, בשעה 1.00 אחה"צ, מתייצבות חברות קבוצת המחאה „נשים בשחור" בצמתים מרכזיים בשלוש הערים הגדולות, מעירות ומעוררות את הנהגים ברכבם עם התנגדות לכיבוש, ביום ו' האחרון התערבת המשטרה בדבר ולאחר מריב, וידוי למרי, הושגה פשרה: השלטים הקוראים לצפור יוחלפו באחרים, הקוראים לנהגים המתנגדים לכיבוש להדליק את האורות במכוניתם. (יוכי בן־שלום)

עור גם בקיץ

זה כבר לא מה שהיה פעם: עור קשוח, בעל מראה קר, אך מאוד מחמם ובגלל זה מתאים לחודשי החורף הקרים. מימי היא לא רק בעלת טעם טוב, אלא בעלת מקצוע. היא מכירה את החומר שממנו היא מעצבת את הקולקציות שלה והפעם הוזמנו לראות וליהנות מקולקציה קיץ 1988, כשכל הפריטים עשויים מעור.

גם בבגדי העור מצאה מימי את הדרך לעצב את דגמיה לפי צו האופנה של 88': מיני, מכנסים לוחות, באורך שאנל ובאורך מידי, צמודים לגוף בעלי כיווצים מתניפים, גופיות חשופות טבור, שמלה אסימטרית בעלת שני חלקים ושמלות קטנות יפות לכל הגילים.

המיוחדים בתצוגה היו בגדי העור בלק שחור. הנראים כמו שעוונית, אך החומר הוא יקר ומיוחד במינו: שמלת סטרייפלס מלק שחור, זה כבר משהו שאפשר ללבוש ולקבל המון מחמאות בכל מועדון לילה. אהבתי מאוד את המערכת בצבע חול מדאמש. מימי צובעת את העורות בצבעים רבים. לבן, ורוד, סגול, צבעי המדבר והשמים. יופי של אופנה ורק את המחירים לא יכולתי לגלות.

חיה יוסף

מתניע בגשם

מסיבות היסטוריות, מלא העולם שבו אנו חיים מכשירים ומערכות המנצלים טכנולוגיות וחומרים שאבד עליהם הכלח. כך למשל, רק מפני שהיצרנים חוששים לחדש (בגלל שינוי קווי היצור, מערך השיווק, ועד עובדים, חקונה השמרן וכו') אנו ממשיכים לשבור מדי־יום מזכוכית, בעוד שבכל מעבדת מחקר או מפעל משתמשים במדי טמפרטורה אלקטרוניים. הצנרת בבתים עשויה ממתכת ולא פלסטיק, והתאורה היא של מנורות לחט בזבזניות בחשמל ובעלות אורך חיים קצר. נכון, יש סגוניות רבות של הידושים מהמכוניים, כביכול, אך הם מגיעים לחיי היום יום שלנו אחרי חצי דור, בערך, של שימוש תעשייתי, מחקרי וצבאי.

אחד התחומים הבולטים בפיגורו הוא הרכב ובפרט החשמל שבו. אומנם קיימות מערכות הצתה אלקטרוניות במרבית הדגמים החדשים היוצאים לשוק, אך לא חסרים כלי רכב המשתמשים לצורך הצתת תערובת הדלק שבצילינדר במערכת חשמל, המבוססת על שנאי טסלא ומתולל ניצוצות, שהומצאו בסוף המאה שעברה (טסלא פעל את פעילותו המדעית כ־1880 בערך), זרם רב (מספר אמפר) זורם בסליל ראשוני של שנאי; זוג מגעי פלטינה מנתק את הזרם ברגע המתאים; השינוי החד בזרם בסליל הראשוני גורם ליצירת מתח גבוהה מאוד (כ־20,000 וולט) בסליל המשני, ומתח זה יוצר את הניצוץ בצילינדר. פשטני, פועל (כבר הרבה זמן), אך רחוק מלהיות יעיל ואמין.

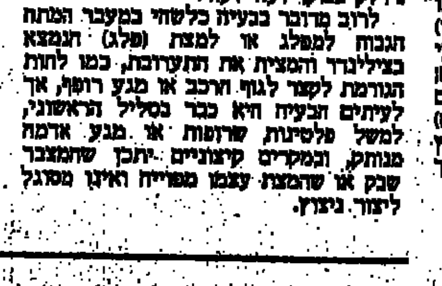

ההוכחה לאפשרות השיפור היא כמובן, פיתוח ההצתה האלקטרונית. מי שנסע בחורף ברכב שמערכת החשמל שבו היתה טיפ טיפה גלויה לפגעי מזג האוויר, ששלוליות יכלו להתיז לתוכה או שלא טופלה באופן יסודי ולא נשמרה היטב, (כולל פלגים ופלטינות נקיים, בידוד שלם על כל החוטים, מצבר רענן וכו'), מכיר בוודאי את תופעת כיבוי המנוע אחרי מעבר בשלולית, גימגומים בגשם, לא נידלק בבוקר ועוד ועוד.

לרוב מדובר בבעיה כלשהי במעבר המתח הגבוה למפלג או למצת (פלג) הנמצא בצילינדר והמצית את התערובת, כמו לחות הגורמת לקצר לגוף הרכב או מגע רופף, אך לעיתים הבעיה היא כבר בסליל הראשוני, למשל פלטינות שרופות או מגע אדמה מנותק, ובמקרים קיצוניים יתכן שהמצבר שבק או שהמצת עצמו מפויח ואינו מסוגל ליצור ניצוץ.

המצאה ישראלית (שכמובן נירשמה כפטנט) אמורה לפתור את רובן הגדול של התקלות במערכת החשמל, משום על־ידי עקיפת המערכת הקיימת ומתן מתח גבוה חילופי למפלג. המערכת מחוברת למצבר הרכב ומכיוון שפותחה המאה העשרים נצילותה גבוהה וצריכת הזרם שלה מהמצבר מינימלית והיא מסוגלת לפעול גם בחיבור למצבר גוסס או אפילו למקור של 12 וולט חילופי. כבל נוסף, היוצא מהמערכת מחובר למפלג (המפלג את המתח הגבוה למצת המתאים) ומספק 48,000 וולט למצתים. מכיוון שמתח זה גבוה בהרבה מהמתח שמספקת מערכת ההצתה הרגילה (20,000 וולט), גדולים הסיכויים שהניצוץ אכן יווצר בצילינדר גם אם קיימת בעיה כלשהי במצת או בחוטים המובילים ממנו למפלג. שאר מערכת החשמל (פלטינות, שנאי) מנותקת ואינה משפיעה על המנוע.

המערכת, הנקראת „סופר־סטרט" נועדה לשעת חירום ומאפשרת נסיעה רצופה של עד שעתיים (ולאחר מכן נדרשת מנוחה ל־30 דקות). צפויים כמובן, מעט „ויטוים" במנוע, מכיוון שאין כלל תיאום הצתה ובוודאי שאין ה„סופר־סטרט" מיועד להחליף מערכת החשמל תקינה ברכב.

היצרנים — הם „טיים טכנולוגיות ממוחשבות" והמשווקים „אלפא רעיונות והשקעות". ניתן להשיג בחנויות ציוד לרכב ובויריד אדם ומעונן ב־120 ש"ח.

אמיר ב"ש

מרשמים למחברת

שולחן בלבן

שבועות הוא חג שלנו, אבל גם עמים אחרים אינם מתנזרים ממאכלי חלב, לכן הפעם, לשם שינוי, נלמד משהו מהם.

כרוכית ברינזה

(זאת banica בולגרית מפורסמת, הרבה עבודה, אבל שווה להשקיע).

לבצק: 250 גרם קמח; כף שמן (לא זית); חצי כפית חומץ; מלח. למלית: 400 גרם ברינזה (אפשר גבינה צפתית, אבל לא פטה או בולגרית, שהן רכות מדי); 4 ביצים; כוס חלב; 150 גרם חמאה.

מכינים בצק קשה מהקמח, המלח, החומץ ו־3־4 כפות מים פושרים. מחלקים את הבצק ל־9 כדורים, מורחים כל כדור בשמן ומשהים 30 דקות במקום חם. מרסקים היטב את הברינזה. בוללים את הביצים בחלב ובחצי כוס מהתערובת מדללים את הגבינה. מערבבים לעיסה אחידה ומחלקים ל־8 מנות שוות. מרדדים את כדורי הבצק לעלים, עיגולים דקים ככל האפשר (מותחים את הבצק כמו לשטרודל). משמנים תבנית עגולה (24) בשכבת דקה של חמאה. את שאר החמאה מתיכים. מרפדים את התבנית בעלה של בצק, מתיזים עליו חמאה מותכת ומכסים בשכבה של גבינה. מכסים בעלה בצק, מתיזים חמאה, מורחים גבינה וכך הלאה, עד שמכסים את השכבה השמינית של הגבינה בעלה האחרון. מוסיפים את שארית החמאה לחלב עם הביצים ושופכים על העלה העליון. אופים 40 דקות בתנור שחומם מראש לחום גבוה. חותכים לפרוסות משולשות, כמו טורט ומגישים עם יוגורט.

מרק ירקות פיני (kasakeitto)

כרובית קטנה; 200 גרם שעועית ירוקה; חצי כוס אפונה ירוקה (קפואה או משומרת); 2 תפוחי אדמה גדולים; כף תרד מבושל וקצוץ; 1/2 ליטר חלב; 2 כפות קמח; 2 כפות חמאה; מלח; פטרוזיליה קצוצה.

מנקים את הירקות, את הכרובית מפרקים לפרחים, את תפוחי האדמה קולפים וחותכים לקוביות, את הגזר – לפרוסות, את השעועית – לחתיכות. מרתיחים 3/4 ליטר מים עם מעט מלח, שמים בהם את הירקות ומבשלים 20 דקות. מוסיפים את האפונה וממשיכים לבשל 5־10 דקות עד שהירקות רכים אבל נגיסים (לא מתפוררים). בוללים את הקמח בחלב ושופכים לתוך המרק. מוסיפים את התרד ומרתיחים. מסירים מהאש, מוסיפים את החמאה והפטרוזיליה.

מעדן ביצים וחלב

(אחד הווריאנטים של מה שהצרפתים קוראים ocufs a la neige).

4 ביצים; 3/4 ליטר חלב; 170 גרם אבקת סוכר; חצי מקל שנף.

מרתיחים את החלב עם 70 גרם סוכר והשנף. מפרידים את הביצים. מקציפים את החלבונים לקצף איתן. שמים מלוא כף קצף על החלב הרותח, כשהקצפית צפה הופכים אותה בעדינות, מבשלים דקה ושולים בכף מחוררת. את הקצפיות מבשלים אחת אחת. מקציפים את החלמונים עם יתרת הסוכר, מוסיפים בהדרגה מן החלב החושר, שבו בושלו הקצפיות. מעבירים את התערובת לסיר בעל דפנות עבות ומחממים על אש קטנה, תוך הקצפה (או ב„אמבטיה" מבעבעת) עד שהקרם מסמיך. אסור להניח לקרם זה לרתוח. מסדרים את הקצפיות בקערת זכוכית ושופכים עליהן את הקרם המצונן. מקררים היטב במקרר לפני ההגשה.

כופתאות גבינה הונגריות (turos qomboc)

800 גרם גבינה לבנה יבשה (חמד, כנען, אפשר קוטג', אבל צריכים להשאיר אותה שעות אחדות במסננת רשת להגרת הנוזלים); 3 ביצים; 100 גרם סולת; 30 גרם קמח; 80 גרם חמאה; 80 גרם פרורי לחם; 3 גביעי שמנת חמוצה; מלח.

מועכים היטב את הגבינה עם החמאה והמלח. מוסיפים את הסולת והקמח ומערבבים לעיסה אחידה. צרים כופתאות בגודל כדור פינג־פונג ומבשלים במים רתוחים, עד שהן צפות. (רצוי לבשל כופתת ניסיון ואם היא תתפורר – לעבות את הבצק בעוד קצת קמח). שולים את הכופתאות מהמים, מייבשים מעט במסננת. מטגנים את פרורי הלחם בחמאה, זורים על הכופתאות. מגישים עם השמנת.

טוסט בגבינה

(תקרובת פיקנטית נוסח וולס – welsh rarebit)

4 פרוסות לחם לבן, או חלה; כף (מחוקה) קמח; 3 כפות חלב; 2 כפות בירה; 40 גרם חמאה; 150 גרם גבינת צ'דר; כפית חרדל; מלח; פלפל.

ממיסים 20 גרם חמאה, מוסיפים את הקמח, משחימים מעט ומדללים בחלב. מערבבים עד שמתקבל רוטב סמיך. מוסיפים את הבירה, גבינת צ'דר מגוררת, חרדל, מלח, ופלפל ממשיכים לערבב. הקרם צריך להיות חלק, סמיך ופיקנטי. מורחים את הפרוסות בחמאה שנשארה ובקרם, מניחים בתבנית וקולים מתחת לגריל, או אופים בטוסטר־אובן עד שהגבינה מוקרמת. מגישים חם.

ניוקי נוסח רומא (qniocci alla romana)

150 גרם סולת, 100 גרם גבינה לבנה קשה; 1/2 ליטר חלב; 50 גרם חמאה; ביצה; מלח; פלפל; אגוז מוסקט טחון.

מרתיחים את החלב ושופכים לתוכו את הסולת, לאט ובזהירות, תוך בחישה מתמדת בכף עץ. מבשלים 20 דקות על אש קטנה מאוד, מתבלים במלח, פלפל ואגוז מוסקט. מורידים מהאש, מוסיפים מחצית הגבינה (מעוכה או מגורדת) וביצה בלולה בכף מים. מערבבים היטב. שופכים את הבצק על קרש לח ומשטחים, בעזרת סכין טבולה במים, לעלה בעובי אחיד של 2 ס"מ. בעזרת כוסית קורצים עגולים ומסדרים בתבנית חגשה שטוחה, חסינת אש, משומנת בחמאה. מפזרים על הניוקי את שארית הגבינה, מתיזים על הכל חמאה מומסת ואופים בתנור חם כ־20 דקות.

פסחא מפוארת

(מעדן גבינה מרשים ומסורתי, שהנוצרים – הפרוסלבים והקתולים במזרח־אירופה – מכינים לחג הפסחא וכך גם שמו. מהמטבח הרוסי).

1 ליטר שמנת מתוקה; 1 ליטר חלב; 6 ביצים; 250 גרם חמאה; 150 גרם אבקת סוכר; 100 גרם צימוקים; 50 גרם שקדים; 50 גרם קליפת תפוז מסוכרת; חצי מקלון שנף.

מרתיחים את החלב עם השנף, שופכים אותו על הביצים הבלולות, מוסיפים שמנת – הכל תוך כדי בחישה מתמדת – מרתיחים ומבשלים על אש קטנה מאוד עד שתתהווה גבינה. שופכים את הנוזל לבד גבינה. ומשאירים תלוי לתגרת הנוזלים. מקציפים את החמאה עם הסוכר, מוסיפים מהגבינה כף אחר כף, תוך הקצפה. חולטים את השקדים, קולפים וחותכים לשבבים; קוצצים את הצימוקים וקליפת התפוז המסוכרת. מערבבים את כל החומרים. שמים את התערובת בבד גבינה ומניחים בתבנית דמויית חרוט, או עגולה. מהדקים היטב, מכסים בצלוחית ועליה משקולת. משאירים לשעות אחדות במקרר. מסירים את הבד, מניחים את כדור הפסחא על צלחת דקורטיבית ומקשטים בריבה, אגוזים ופירות מסוכרים.

מתברגים לחגיגות ה־40

מי לא תוסס טרפם על 40 שנות המדינה? אפילו רשת בורגר ראנץ', שפתחה את הסניף הראשון שלה בתל־אביב לפני 16 שנה, מתברגת בחגיגה ופותחת את הסניף ה־40. סמלי, מזללות הבורגר ראנץ' מפוזרות בכל הארץ והסניף החדש הוא בלוד, עיר ההורגת 40 שנה לשחרורה (בתולדות מלחמת הקוממיות כתוב שכוחותינו כבשו את לוד, עניין של סמנטיקה). בהזדמנות זאת ערכו חגיגה לכל העובדים (כ־1000 בסך הכל, 800 מהם בני 16־18) וכל עובד שבא ללוד בתולצת עבודה של הרשת עם תג השם קיבל קציצת ראנץ' חינם. תמורת התלוש המצורף להזמנה.

הצמד מראשל"צ בגמר הגביע

מכבי ראשל"צ נזקקה להארכה ולמזל כדי לגבור על הפועל רמת־גן — 25:26, והפועל ראשל"צ ניצחה בקלות את מכבי קרית־שרת — 21:32

כדוריד

סער פרנקל

קבוצות הכדוריד של מכבי והפועל ראשל"צ העפילו אמש בנסיונה למשחק־הגמר בגביע־המדינה בכדוריד, שייערך ב־15 ביוני. אמש, במשחקי חצי־הגמר, גברה מכבי ראשל"צ על הפועל רמת־גן — 25:26 בהארכה והפועל ראשל"צ הביסה את מכבי קרית־שרת/חולון — 21:32.

שער שהבקיע יואב דרוקר ממכבי ראשל"צ בדקת הסיום העניק למחזיקת הגביע, קבוצת מכבי ראשל"צ, נצחון דחוק על הפועל רמת־גן — 25:26, בהארכה.

שחקני הפועל רמת־גן הוליכו ברוב דקות המשחק — 9:12 במחצית, ואחריה — 9:14 ו־10:15, כאשר בשורות מכבי ראשל"צ לא היו שני השוערים, אהוד סלע ויוסי סאמט, במיטבם. מכבי ראשל"צ השיגה יתרון ראשון לקראת הסיום אולם את השוויון במועד החוקי קבע הרמת־גני יורם זלינגר 30 שניות לסיום.

שחקני הפועל רמת־גן החמיצו במהלך המשחק ארבע מכות־7 מטר, מתוכן שתיים בדקות ההארכה, ע"י בני גוז ואמיר גרא.

המצטיין במשחק היה שוער הפועל רמת־גן, גל גורדנסקי.

● שערים למכבי ראשל"צ: דרוקר 6; כנען 5; עמר 5; מרכשוביץ 4; אוסלנדר 3; יוסיפוביץ 2 ואלירזיס 1.

● שערים להפועל רמת־גן: גוז 7; גרא 6; זלינגר 5; סומר 3; פרוכטר 2; רגן 1 וספרן 1.

את המשחק ניהלו שופטים רומנים ימאנדרי והני, לעיני 400 צופים.

הפיינליסטית מאשתקד, קבוצת הפועל ראשל"צ, לא התקשתה לגבור על מכבי קרית־שרת/חולון — 21:32, לאחר 7:15 במחצית.

שחקני הפועל ראשל"צ הוליכו לאורך כל המשחק כשהצטיינו בשורותיהם אריק אקרמן ודורון דיין.

● שערים להפועל ראשל"צ: דורון דיין 8; אקרמן 6; רפאלי 5; ורד 4; רון 3; קשנר 2; פרי 2; שלום כהן 1 ושוכל 1.

● שערים למכבי קרית־שרת: ויקטור דיין 5; צ'יליכון 5; עינב 3; מסלטון 3; אלישקוב 2; יוגב 1 ווהבה 1.

שפטו, היטב, דני גוטמן ונתום זכצקי, לעיני 100 צופים.

אריק סקלר מלברקוזן מנסה לבלום את כדורגלן אספניול ברצלונה, אלונסו, אמש בגמר השני בגביע־אופ"א. משמאל: הקוריאני של לברקוזן, צ'ה־בום־קון, מבקיע השער השלישי (תצלום: איי.פי)

גביע אופ"א ללברקוזן

ניצחה 2:3 בבעיטות־11 את אספניול ברצלונה לאחר 0:3 בתום 120 דקות

חיים שר, מיוחד ל„על המשמר"

לברקוזן.— קבוצת לברקוזן הגרמנית חוללה אמש תפנית מרעישה כשנטלה את גביע אופ"א בכדורגל בנצחון 2:3 בבעיטות־11 את אספניול הספרדית, לאחר 0:3 בתום 120 דקות — תוצאה זהה לזו שניצחו הספרדים בברצלונה.

21 אלף הצופים היו מאוכזבים כאשר במחצית היתה התוצאה 0:0, אולם עם פתיחת המחצית השנייה השתפרו הגרמנים וכבר בדקה ה־51 כבש הברזילאי טיטה שער ראשון; בדקה ה־63 העלה גץ ל־0:2, ובדקה ה־8 הבקיע הקוריאני צ'ה־בום־קון שער שלישי.

במצב של 0:3 התייצבו שתי הקבוצות להארכה, שלא הניבה שערים. הגרמנים זכו בבעיטות־11 — 2:3.

היתה זו מתנת פרידה של לברקוזן למאמנה הפורש אריק ריבק.

שפט קייזר מהולנד.

המשחק עורר התעניינות רבה ומספרד בלבד הגיעו 360 עתונאים ואנשי תקשורת.

מילאן — מנצ'סטר־יונייטד

אלופת איטליה בכדורגל, קבוצת מילאן, ניצחה במנצ'סטר את ה„יונייטד" — 2:3, כשהארגנטיני בורגי, שלא שותף העונה, כבש צמד שערים למילאן. הדני ייספר אולסן והסקוטי בראיין מקלר הבקיעו למנצ'סטר.

● רומניה ניצחה אתמול באתונה את יוון 2:3, בבית האירופי א', במשחקים הקדם־אולימפיים בכדורגל.

● דנמרק הביסה אתמול את פולין — 0:3, אחרי 0:1 במחצית, בבית א' של אזור אירופה בכדורגל, בתחרויות המוקדמות לאולימפיאדת סיאול. דנמרק מובילה בבית עם 12 נקודות, לפני מערב־גרמניה 10; פולין 8 רומניה 5 ויוון 4.

סין ודרום־קוריאה זכו בטניס־שולחן

נבחרות סין, בין הגברים, ודרום־קוריאה, בין הנשים, זכו באליפות אסיה בטניס־שולחן שהתקיימה בניגאטה, יפאן.

הסינים ניצחו בגמר את צפון־קוריאה — 1:5, והדרום־קוריאניות גברו בגמר על הצפון־קוריאניות — 1:3.

במשחק על המקום השלישי בין הגברים, ניצחה דרום־קוריאה את יפאן — 2:5.

הישג לאילן קרית־גת

אברהם תשובה

קבוצת הכדורסל של אילן קרית־גת רשמה השבוע לזכותה הישג נכבד כשזכתה בגביע־המדינה לקבוצות ליגה א' בכדורסל לנכים.

במשחק־הגמר, שנערך לעיני כ־800 צופים בקרית־גת, גברו המארחים על אילן פ"ת, המורכבת מקבוצת נשים — 34:42, לאחר שוויון — 20:20 במחצית.

בלטו במשחק אפרים כהן מקרית־גת וסמדר צור מאילן פ"ת.

בר־זאב יסע לארה"ב לתחרויות על קרמר וחליפה

אריה גיטלים

חברת נייק, באמצעות נציגיה בארץ, יצחק מקולוב ודוד שבדרון, החליטה לממן את נסיעתו של מאמן האתלטיקה ממכבי ת"א, אליהו בר־זאב, לגמר אליפות המכללות בארה"ב שתיערך בין 1־4 ליוני.

תמיכה זו באה בעקבות סירובו של איגוד האתלטיקה לממן את כרטיס הטיסה לבר־זאב, מאמנם של השניים, שיהיה אורח אוניברסיטת קלמסון בדרום־קרולינה, אותה ייצגו הישראלים דב קרמר ויחזקאל חליפה, חניכיו של בר־זאב. קרמר (5000 מ') וחליפה (10.000) עלו לגמר אליפות המכללות של ארה"ב — הישג חסר־תקדים לספורטאים ישראלים.

ישראל — יוון במשחק בין־ארצי לנשים — הערב

יוסף חכם

לראשונה מאז קום המדינה יתקיים הערב ב־8.30 באולם הספורט בקרית־שרת בחולון משחק בין־ארצי בכדוריד לנשים, בין נבחרות ישראל ויוון. זאת בקדם הגביע העולמי.

המנצחת בשני המפגשים תשחק בחודש אוקטובר בצרפת.

מאמן הנבחרת הישראלית, אירה גורדסק, אמר אמש: „המשימה קשה מאוד מאחר שלישראליות אין נסיון בין־לאומי".

ישפטו: ימאנדרי והני מרומניה.

אליצור הרצליה — אס"א ת"א 16:16

אברהם איפרגן

שער שהבקיע הכדורידן אבי קרן בשניות־הסיום העניק לקבוצתו, אס"א ת"א, תיקו 16:16 (5:7) מול אליצור הרצליה, במפגש השני במשחקי־המבחן על הכרטיס לליגה הלאומית.

במשחק הראשון ניצחו שחקני הרצליה — 19:22. ההכרעה תהיה ביום רביעי באולם האוניברסיטה בת"א.

שערים לאליצור הרצליה: מגדיל 5; מאייר 4; הרסמן 4; פינזילבר 1; שמידט 1 ותג'ג' 1. לאס"א ת"א: טורקניץ 4; אורן 3; אפלוג 2; קרן 2; גלעדי 2; נגל 2 ומנגלר 1.

שפטו פוקס והרמן, לעיני 150 צופים, באולם הי"א במכון־וינגייט.

פרסים לאלופות

במעמד מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נערכו במכון־וינגייט משחקי־גמר הגביעים הארציים של המחלקה למקומות־עבודה בהפועל.

מקומות־העבודה

במשחקים שהחלו בחודש נובמבר 1987 נטלו חלק 86 קבוצות [illegible], שהתחרו בארבעה ענפי ספורט.

במשחקי־הגמר שנערכו במכון־וינגייט ניצחו וזכו בגביעים:

● כדורגל, גביע מזכ"ל ההסתדרות: חברת חשמל אשדוד דרום — פרוטרום עכו 1:4.

● קט־רגל, גביע מזכ"ל הפועל: מילואות חיפה — גמל שריד 1:3.

● כדורסל, גביע יו"ר האגף לנוער צעירים וספורט: חבי השמירה ת"א — חברת חשמל ת"א 40:46.

● כדורסל, נשים, גביע מזכ"ל נעמ"ת: קאנטרי קלאב ת"א — בזק ת"א 23:36.

את הפרסים למנצחים העניקו מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, יו"ר האגף לנוער וספורט בהסתדרות, יעקב ישי, גזבר הפועל, גיל גורדון, מנהל אגף ספורט־לעם, שלמה אריה וצפורה צור מנעמ"ת.

משחקי הגביע נערכו ואורגנו ע"י המחלקה למקומות־עבודה במרכז הפועל, בראשותו של אבנר הוברמן.

הלייקרס ודאלאס מוליכות 2:3

לוס־אנג'לס לייקרס ניצחה את יוטה ג'אז — 109:111, במשחק בלוס־אנג'לס ועלתה ליתרון של 2:3 בליגת האן.בי.איי. היא זקוקה לעוד נצחון כדי להעפיל לגמר האיזור המערבי.

בעקבותיה הלכה דאלאס מאווריקס, שגברה באותו איזור על דנבר נאגטס — 106:110, וצעדה גם היא עם שלושה נצחונות לעומת שני הפסדים.

[illegible]

מכבי ת"א והפועל גבעתיים בקרב שלישי — הערב בחולון

במשחק השלישי והמכריע על אליפות הנוער בכדורסל לעונת 1987/88 יתמודדו הערב באולם בחולון קבוצות מכבי תל־אביב והפועל גבעתיים.

במשחק הראשון ניצחו שחקני מכבי ת"א — 93:104, אולם בגומלין הביסו שחקני הפועל גבעתיים את יריביהם — 77:97.

שחקני מכבי ת"א, שנוצחו ביום שני בגמר גביע המדינה לנוער ע"י מכבי חיפה (84:81), ינסו להגן על תוארם.

מכבי ת"א: יש זמן

יוסף חכם

במחלקת הכדורגל של מכבי תל־אביב עדיין לא ממהרים להחתים את מאיר נמני כמאמן הקבוצה בעונה הבאה.

חבר הנהלת הקבוצה, ישראל חלינגר, אמר אמש שישנם עוד מועמדים, והוא סירב לנקוב בשמות.

נציגי מרכזי הספורט החליטו אתמול

משכורות הכדורגלנים והמאמנים יקוצצו בעונה הבאה ב־25 אחוז

להפחית 25 אחוז מהתשלומים לכדורגלנים ולמאמנים בעונת 1988־89 — החלטה על כך התקבלה אתמול במגישה הבין־מרכזית שנערכה בתל־אביב.

צויין שהחלטה זו נובעת מהמצב הכספי הקשה הנובע מבריחת הקהל מהמגרשים.

האגודות יקבלו בימים הקרובים הנחיות על כך.

סוכם עוד כי ראשי המרכזים ייפגשו פעם נוספת בשבוע הבא להמשך הדיונים בקשר לאמנה הבין־מרכזית בכדורגל.

במגישה השתתפו יצחק אופק, מזכ"ל הפועל; שאול סוידי, יו"ר התאחדות לכדורגל; עוזיקם מילצ'ן, מ"מ היו"ר; אריה קרמר, סגן היו"ר; יצחק כספי, יו"ר מרכז מכבי ויגאל גריפל, יו"ר מרכז בית"ר.

מייד עם היוודע אמש דבר ההחלטה הודיעו ראשי ארגון השחקנים כי יכנסו בשבוע הבא את הנהלתם כדי לדון בקיצוץ. הם אף איימו בקבלת החלטות דרסטיות.

[illegible]

ישי לאופק: לצמצום הליגה אין נגיעה לשתוף זרים

„נושא צמצום הליגות אין לו כל נגיעה לעניין שתוף זרים בכדורגל הישראלי" — נאמר במברק ששיגר אתמול מחזיק תיק הספורט בהסתדרות, יעקב ישי, למזכ"ל הפועל, יצחק אופק.

ישי הוסיף במברקו כי ההחלטות בדבר איסור זיקה בין שני הנושאים סוכמו בעבר.

„מצב הקבוצות, כספית, חמור, ואין להקל ראש בקבלת החלטה על שיתוף זרים בכדורגל. תמונה עגומה, כספית, מנהלית ובעיקר קהל הצופים הנמוך בכדורסל, נוכח שלושה זרים בכל קבוצה, אסור שתתרחש גם בכדורגל. בענף זה אולי זקוקים לזרים לניהול ובניית תשתית בצבע כחול־לבן. ההסתדרות ואנוכי לא הסתרנו בעבר התנגדותנו הנמרצת לכל מהלך שיתוף זרים בענף נוסף" — נאמר במברקו של יעקב ישי.

כתבנו מוסיף כי בכדורסל מותר לשתף שני זרים, ולא שלושה כמו שכתוב במברקו של ישי לאופק, וזאת לפי תקנון גביע־אירופה.

כדורגלן מהפועל ערד הורחק לשלוש שנים בפועל

נסים בכר, מאמן הפועל באר־שבע, [illegible] בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הרשיע אמש את בכר בהעלבת השופט עובדיה צבי, במשחק הגביע נגד מכבי ת"א.

נסים בכר לא הופיע לדיון, אולם בית־הדין המשמעתי החליט להחמיר בעונשו מאחר שלחובתו של המאמן שלוש הרשעות קודמות.

בנוסף להרחקה הוטל על המאמן קנס של 2000 שקל בפועל.

יצחק לוי ממכבי יפו הורחק לארבעה משחקים בפועל לאחר שהורשע בהעלבת שופט במשחק ההפסד של קבוצתו — 4:3 — להפועל בת־ים.

רפי חגיג מהפועל ערד הורחק לשלוש שנים ממגרשי הכדורגל לאחר שהכה מכת־אגרוף לשופט יצחק לוי, במשחק ליגה של קבוצתו.

קבוצת הפועל ערד נקנסה ב־500 שקל וספגה עונש הפחתת שתי נקודות על־תנאי בגלל אי־מתן הגנה לשופט.

נקבעו המועדים להשגת המינימום האולימפי לסיאול

צוות ההכנות של המשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים בסיאול קבע את סוף החודש יוני 1988 כמועד אחרון להשגת המינימום האולימפי.

ב־30 ביוני יתכנס הצוות, בראשות אורי אפק, ויגיש המלצותיו; ב־1 ביולי תתכנס ועדת סיאול של הועד האולימפי, בראשות יצחק אופק ותתייחס להמלצות, וב־3 ביולי תאשר מליאת הועד האולימפי סופית את המשלחת לסיאול.

בשני ענפים קיבלו הספורטאים ארכה: בשחייה עד 5 ביולי 88, בגלל תחרות שמונה־האומות, ובאתלטיקה, עד 9 ביולי, בגלל אליפות ישראל.

שלוש ספורטאיות יזכו בכל האותות

שלוש ספורטאיות עבר יזכו בכל שלוש האותות שיעניק הועד האולימפי [illegible] האולימפי, שיהיה בין ה־20 ל־25 ביוני.

שלוש ספורטאיות — שלומית טור, אסתר רוט ותמר שומכר — יקבלו את תעודת החברות באקדמיה האולימפית, את תעודת יצוג ישראל במשחקים האולימפיים ותואר של אחד מ־40 הספורטאים המייצגים ארבעים שנות ספורט בישראל.

ישראל בתערוכת ציורים בסיאול

25 ציורי ילדים בנושאים אולימפיים, שנבחרו מתוך כ־400 ציורים, הועברו ע"י הועד האולימפי לועדה המארגנת את משחקי סיאול.

ציורים אלו יוצגו בתערוכה בין־לאומית שתהיה בסיאול במהלך המשחקים האולימפיים.

הילדים ומוריהם, שציוריהם יוצגו בסיאול, הוזמנו לקבלת־פנים ע"י הועד האולימפי ומשרד החינוך שתתקיים בשבוע הבא במכון־וינגייט.

כדורסל

אפשרות שישראל תשתתף בטורניר מוקדם בארגנטינה

יצחק ויסהוף

יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, ומנגו, שמעון מזרחי, ינסו לפעול בקונגרס פיב"א, שנפתח אתמול ברומא, לקיום טורניר בהשתתפות נבחרות אירופיות על שלושה כרטיסים למשחקי אליפות העולם שייערכו בארגנטינה ב־1990.

על סדר־היום בקונגרס, ישנן שתי הצעות לגבי הנבחרות שיטלו חלק באליפות העולם. הצעה אחת מציינת כי יהיו אלה חמש הנבחרות שיסיימו במקומות הראשונים במשחקי אליפות אירופה, דרגה א', והצעה שנייה, ששתי הנבחרות הראשונות באירופה ישתתפו אוטומטית ועל שלושת המקומות האחרים ייערך טורניר.

בקונגרס פיב"א נוטלים חלק גם אליהו עמיאל, יעקב שאלתיאל, יוסף ענבר, עמי שלף ומזכ"ל האיגוד, אברהם זייף.

קורן פורש מניהול הפועל ת"א

רני קורן ששימש בתפקיד יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א הודיע אתמול כי בגלל עסקיו הפרטיים, הוא פורש מניהול הקבוצה בעונה הבאה.

● משה ויינקרנץ יאמן את סגל הנבחרת במשחקה ביום ראשון נגד הפועל הגליל־העליון, שיתגור את האולם בכפר־בלום. לנבחרת הזמין גם את שחקן הפועל ת"א, שמעון אמסלם.

בלום הודח בסיבוב הראשון בפירנצה

השחמאי הישראלי גלעד בלום הודח כבר בסיבוב הראשון בטורניר פירנצה, על־ידי [illegible] — 4:6, 3:6, 6:2.

נקודה למחשבה

שאיכפת להם

הם היו שם

ועוינות, בינה לבין תושבי עיירות הפיתוח ובינה לבין ציבורי העובדים הגדולים המזוהים היום עם הליכוד.

אפרים ז'ילוני תקף בדבריו את שר האוצר משה נסים בטענה, כי הוא יוצר פסיכוזה בציבור כאילו השכר ותוספת היוקר הם אויבי העם ובו בזמן הוא מחלק מתנות לעשירי המדינה. „יתכבד נא שר האוצר לקבוע סדרי עדיפויות נכונים למשק ויפסיק לחרוש על גבם של השכירים", אמר ז'ילוני. כיום מחצית הצריכה היא בידי אנשי ההון ואילו הממשלה מוסיפה ומעניקה להם פטורים ממסים בסך מיליארד שקלים. הקיצוץ בבריאות ובחינוך הוא מסוי מוסווה ומדיניות הממשלה גרמה להידרדרות שירותי הבריאות, להתמוטטות מפעלים ולאבטלה.

במהלך הוועידה התקבלו במטה ברכות רבות מוועדי עובדים וראשי ועדים שמפ"ם עמדה לצדם בשעת צרה וחלק מהם אף הגיע אישית לאולם קולנוע תל־אביב כדי לשאת דברי ברכה מעל הבמה.

מברקים לדוגמה הגיעו מוועד שכירי אגד, מוועד עובדי רשות השידור ורבים אחרים. אל הבמה עלו אהרון גרינברג יו"ר הוועד לשעבר של תדיראן עפולה ושמוליק בירן, יו"ר ועד מספנות ישראל שהודיע בהזדמנות זו על הצטרפות למפ"ם וכן יוסי באירי יו"ר ועד עובדי פריג'ה חדרה שניצל גם הוא את ההזדמנות והודיע על הצטרפותו למפ"ם.

מישל אלמליח יו"ר „ועד 1"

התרשמתי בצורה חיובית מהאווירה, מהנושאים ומאחדות המחנה. חסרה לי יותר בולטות הצד החברתי. העובדים אתם אני נפגש במפעלים, חלקם מוכן להזדהות עם מפ"ם למרות, עמדותיה המדיניות, כלומר בעיקר עם עמדותיה החברתיות. אני וחבריי, ציפינו לרגש רב יותר בנושא החברתי ובעיקר הגנה על זכויות העובדים. לפחות באותה מידה, אם לא יותר, כמו הנושא המדיני. עדיין לא מאוחר לשנות ולהבליט את המסר החברתי, כפי שאכן בוטא בוועידה. אם כל אותם 12,500 רוכשי תו הוועידה, יביאו, כל אחד, עוד עשרה חברים למפ"ם, איש איש מסביבתו הקרובה במפעל, בשכונה, במשפחה ובכפר, לא רק שנוכל לשמור על כוחנו, אלא אף להגדילו. ותאמינו לי שזה אפשרי. עם תום הוועידה באמת זה הזמן לראשית חדשה. אז קדימה לעבודה להרים את הראש ובגאווה לשאת את שני הרגלים, החברתי והמדיני ולצאת לרחוב, לרכוש את לבו ומוחו של הבוחר.

סיני גרוב לשעבר יו"ר ועד עובדי „אתא" — אורח בוועידה.

אחרי שהשתתפתי לראשונה בוועידת מפ"ם, הגעתי להכרה שיש תקווה לאלפי העובדים במדינת ישראל לשנות את המצב בארץ. ציבור העובדים מיואש ומתוסכל. יש אלפי עובדים שהתייאשו מהליכוד ומ„העבודה" ומחפשים כתובת. מפ"ם, היא הכתובת. מה זה הממשלה הזאת? לא נמשחה בשמן זית זך. הם רק נדבקו לכיסאות. רק העובדים ינתקו אותם משם ויגרמו להם לשלם מלוא המחיר עבור מדיניותם האנטי־חברתית. ראיתי בוועידה מאגר עצום של חבר'ה. ראיתי את האפשרות שמפ"ם תלך ותניף בגאון את הדגל של „מפ"ם עם העובדים". צריך וחובה לתת לנושא הזה פרסום יותר משניתן עד כה. לנושא המדיני נגיע דרך תמיכת ציבור העובדים במסר החברתי של מפ"ם ובהחלטות המצוינות שהתקבלו בוועידה. אני רואה פתח לשינוי ושבירת תיקו הפוליטי. אני רואה שיש עם מי לצאת למערכה. בוועידה גיליתי ציבור אכפתי של עובדים ועדים, אנשי שכונות, קיבוצניקים ועירונים, אנשי רוח ואמנים, צעירים ותיקים. האווירה מילאה את לבי. אכן יש תקווה וחובה להאמין בה.

יוסי סולומון־האדום — מזכיר „ועד 1"

בוועידה העשירית, השבנו תשובה ניצחת לכל הספקנים, באשר ליכולתה ולכוחה של מפ"ם בקרב ציבור העובדים. טביעות אצבעותיו הברורות והצודקות של ועד 1, מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם, ללא ספק הטביעו חותמן על האווירה בוועידה. הביטחון העצמי של משתתפיה וחשוב מכול, ההחלטות בנושאי החברה והכלכלה שהצלחנו להעביר בוועידה. וזאת באמצעות חברי הוועדים הרבים שלקחו חלק הן כצירים והן בהודעות הצטרפות למפ"ם. אני מאמין שהחלטות הוועידה, בנושא החברתי־כלכלי, סיפקו לנו כלי ייחודי שאין לשום מפלגה אחרת ואם נשכיל להשתמש בכלי הזה, בצורה נכונה, אני מאמין כי עד הבחירות, ציבורים רבים וגדולים של עובדים, יכירו בעובדה שיש להם רק כתובת אחת שמייצגת את ענייניהם — מפ"ם ומפ"ם בלבד.

מיכאל גולדשטיין (לשעבר יו"ר ועד עובדי תא"ת גדרה שהצטרף למפ"ם)

זאת לי ועידה ראשונה. האווירה מעודדת, פעילות נמרצת, נכונות כללית לתרום ולהשתתף בקבלת ההחלטות, בטוב טעם ובדמוקרטיה. זה מה שהיה יפה. השתתפות מרשימה וערה של הדור הצעיר וחברי ועדים. שוחחתי במהלך הוועידה עם צירים ותיקים שהשתתפו כבר בוועידות קודמות וגם הם התרשמו במיוחד מההשתתפות הערנית והאורח הדמוקרטי של קבלת ההחלטות.

חיים אמויאל לשעבר יו"ר ועד עובדי מספנות ישראל

חוויה אמיתית, יום חג לדמוקרטיה. יכולת להיווכח באמת, בכל הליכי הדמוקרטיה. מההצעות בסניפים, דרך הדיונים בחוגים ועד לקבלת ההחלטות במליאה. כשעברתי מהליכוד למפ"ם, שאלו אותי עיתונאים: איך אני מסתדר עם הדעות המדיניות של מפ"ם ואז עניתי: מפ"ם היא מפלגה דמוקרטית. אשתדל לשכנע ולהשפיע ואת ההחלטות נקבל יחד ברוב ונכבדן ואכן כך היה. אין הבדל מהותי בין העמדות המדיניות של מפ"ם, כשהצטרפתי אליה, למפ"ם של היום אחרי הוועידה. אך יש ויש הבדל מהותי בצד החברתי, הכולל הצעות חקיקה, למשל, הגנה על זכויות העובדים וזהו הישג. נוסף למחויבות שלקחה מפ"ם על עצמה בוועידה „להתייצב לימינו של כל ציבור עובדים במאבקו הצודק" עמה צריך ללכת לעם. יש לנו מפלגה ומסר חברתי שעמו נוכל להבקיע קדימה ולפלס דרכנו להצלחת מפ"ם בבחירות.

אורי יזהר

גביש „הלך הביתה" ומה הלאה?

קונצרן „כור" הפסיד בשנה האחרונה כ־350 מיליון דולר והמנכ"ל ישעיהו גביש „הלך הביתה". הרבה פרשנויות ליוו את התפטרותו [illegible] שבהן היא שהאידיאולוגיה, כביכול, הכשילה אותו. זו האידיאולוגיה ההסתדרותית, האומרת שאין לפטר עובדים ושנתונה ערבות הדדית בין המפעלים במשק ההסתדרותי. מפעלים מרוויחים של „כור" חויבו הון למפעלים מפסידים עד שנחשפו ההפסדים הגדולים. עכשיו [illegible] הפרשנים הכלכליים, [illegible] שאי אפשר לנהל עסק כלכלי לפי אידיאולוגיה. „כור" צריך לעבור תהליך הבראה שפירושו פיטורי עובדים וסגירת מפעלים מפסידים. גביש כבר התחיל בתהליך ההבראה אבל [illegible] עכשיו מצפים מן המנכ"ל החדש, בני גאון, שימשיך בתהליך ויצליח.

[illegible]

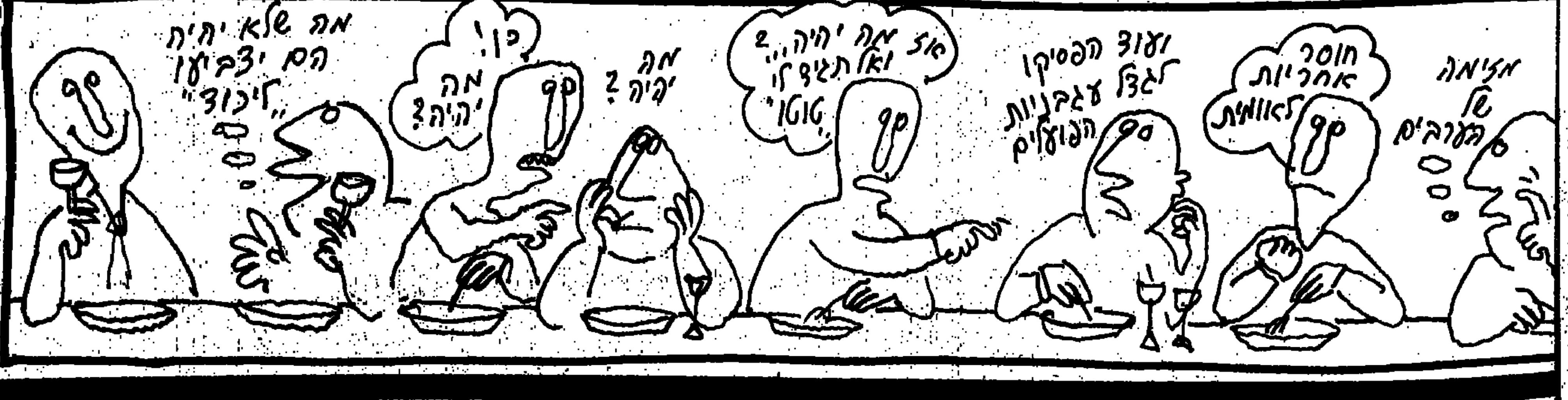

נבון: מעתה, כל פרסום של האגף לחינוך דתי – רק באישור שלי

יורם בר

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע אתמול לכנסת, כי „בעקבות הפרסומים האומללים, המצערים והמעציבים של האגף הממלכתי דתי במשרדו, כל פרסום מטעם האגף יהיה חייב בעתיד לעבור את אישורו בטרם יפורסם".

השר זימן אתמול למשרדו את מנהל החינוך הדתי, יעקב הדני, מתח בפניו ביקורת קשה ונוקבת על פרסומי האגף, וגינה את תוכנם. בפרסומים שהסעירו את הציבור וגרמו לשר להגיב נכתב על הציבור החילוני, כי הוא „אכול שנאה עצמית ומוכן להמיר את יהדותו בנצרות או בקומוניזם". השר חלק על הנאמר באחת החוברות, לפיו מי שנושא טלית ותפילין אינו מגיע „למצב של הזדהות עם מחנה האויב". השר הזכיר את אותה קבוצה של חרדים, נושאי טליתות ותפילין, השורפים את דגל ישראל ומזדהים עם אש"ף.

ח"כ חיים רמון הגיש הצעה לסדר היום של הכנסת בעקבות הפרסומים הללו. רמון תקף את „מצוות כיבוש הארץ" בציבור הדתי, כאשר לכיבוש זה הם שולחים את החילוניים, ולא את בניהם. רמון ציטט דברים שהושמעו בסמינר שמומן על־ידי משרד החינוך והתרבות, בו נאמר כי משתמט הוא מי שיכול ללכת לישיבה ובמקום זה הולך לצבא. רמון תבע לפטר את הדני מתפקידו.

לאחר ששר החינוך הציע להעביר את הנושא לוועדת החינוך של הכנסת, ביקש ח"כ שריד להסיר את הנושא מסדר היום. „בחוברה המנוולת האחראית לפרסומים אלה יש לטפל בדרך של חקירה משטרתית, על הסתה ועל חריגה מסמכות של עובדי מדינה", אמר.

שבוע הספר הערבי

יותר מאלף ערבים ויהודים השתתפו בטקס פתיחת שבוע התרבות והספר הערבי שנערך בבית הגפן בחיפה. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, היה אורח הכבוד.

ירידה באבטלה בתחילת השנה – אולי בגלל היעדרות פועלי השטחים מהעבודה

עתיים

ניכרת מגמה של המשך הירידה באבטלה ברבע הראשון של 88' — עולה מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסמו אתמול בבוקר בירושלים.

עם זאת עדיין אין אפשרות לקבוע אם הירידה נובעת מגידול בתעסוקה, או מתפישת מקומות עבודה שנעזבו על ידי פועלים מהשטחים.

כמו כן, ניכרת עלייה ריאלית בשכר. בשכר הציבורי של כשניים עד שלושה אחוזים, ובאחוז אחד בסקטור הפרטי.

בתיירות ניכרת ירידה, אם כי היקפה עדיין לא ברור, ובייבוא חל גידול ריאלי של כשמונה אחוזים, בשליש הראשון של 88'.

מאומדנים מתוקנים וסופיים ל־87' עולה, כי הצריכה הפרטית לנפש עלתה בשישה אחוזים. רמת הצריכה הפרטית לנפש ב־87' היתה גבוהה בשבעה אחוזים מרמת השיא ב־83'.

נטל המס הצטמצם במקצת ב־87', ועמד על 26 אחוז מהתל"ג, לעומת 27 אחוז ב־86'. התפתחות זו נובעת מהעלייה בשנתיים האחרונות בגביית המסים הישירים והעקיפים, ומירידה בתמיכות לייצור מקומי.

ב־87' היתה האטה נוספת בקצב עליית המחירים. המחירים של כלל הסחורות והשירותים במשק מייצור מקומי או מיבוא עלו ב־19 אחוזים בממוצע, לעומת עלייה של 47 אחוזים ב־86' ושל 313 אחוזים ב־85'.

ההשקעות בבתי מגורים, שהן 25 אחוז מכלל ההשקעה בנכסים קבועים — עלו ב־87' ב־5 אחוזים, לאחר ירידות. עם זאת, רמת ההשקעה בבתי מגורים היתה נמוכה ב־26 אחוז מרמתה ב־1981.

ההשקעות בשאר ענפי המשק עלו ב־1987 ב־17 אחוז.

יצוא הסחורות עלה ב־87' ב־11 אחוז, לעומת עלייה של חמישה עד שמונה אחוזים ב־85' ו־86'. ביבוא סחורות ושירותים היתה עלייה של 19 אחוזים לעומת 86'.

הייבוא הביטחוני הישיר, בדולרים שוטפים, הסתכם ב־87' ב־2.4 מיליארד דולר, והיה כפול מהייבוא ב־86'. סה"כ עודף יבוא על יצוא בדולרים שוטפים הסתכם ב־87' ב־5.8 מיליארד דולר, לעומת 3.9 מיליארד ב־85' ו־86'.

מחר ב"על המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

מוסף לשבת

- ארבלי־אלמוזלינו: הליכוד מחזיק בקופה, ואנשיו הם האחראים למשבר החמור בבריאות – רונית מורגנשטרן

לאיזה כיס נגנבו כספי הפיצויים של ניצולי השואה – דני בירן

- פרס מחפש פרטנרים להידברות – דליה שחורי
- ד"ר יונס אבו־רביע. גם הוא ברצים למרכז המפלגות – שלי יחימוביץ'
- „אחר נפש" מלא הירואין. על מבצע תפיסת הסמים השבוע – יואב אביב

השוטים מול שריד: מאבק מקצועי או מאבק פוליטי – חנה איש־הורביץ

- לא מבינים אותנו – ביקור בשטוקהולם – דורית גפן
- „יש דיבור" – עמוד לנוער: עניין של זהות
- נועם שמנצר – תל־אביב – טקסס; יוסף מונדי – רשימות מן החבית; עמירם כהן – על המנים;
- יהודה לחב – משיכות־יתר; עדנה רזי – מן הראוי; כרמלה לכיש – 40 מספר עגול

בחותם

- מולדת יש רק אחת – פגישה עם השלית הרוסי שמעון סנדלר – אהוד דור

תפורע בסייעתא דשמיא – מפצה הכספות ממאה שערים – טלי ברזילי־וונפלד

- המרגל שנטמן בכבוד – עלילותיו המופלאות של קים פילבי – יהודה צור
- למות בכבוד – אגודת Hemlock מדריכה כיצד לסייע לחולים אנושים לסיים חייהם – חיה יוסף
- יאנוש, אורי, עמיר, ואלי – ראיון עם עוזי ברעם – גבי בשן

דיזנגוף על הפנים – דאון־טאון תל־אביבי – אלישבע איילון

- אהבנו כל־כך – סרט חדש של אטודה סקולה – יעל ישראל
- חביון ספורי – אמן הפלמנקו פקו דה־לוסיה – יוסי ונונו
- כוכב לכל דבר – בראיון אדאמס, פעם נוספת – עופר ניר
- טרי אבל לא מקורי – הרהורים בעקבות התערוכה „צבע טרי" – חיים מאור
- מדורים וטורים – עודד ליפשיץ; ג'גו; זאב צחור; עלי אלון ויובל דניאלי; אלי הכהן; גיורא מנור; שלמה גלזר; שמואל בונים
- חלו חותם
- שלום־בית – חיה יוסף
- כל־יום

בדף לספרות

- חיים מאור – על ספרי אמנות חדשים
- דינה קטן בן־ציון – על „קדיש" לאלן גינזבורג
- א.ב. יפה – על ספרות ילדים על־פי צ'ייקובסקי

מבחר שירים מאת משוררים צעירים

- איזה פרליס – על האוטוביאוגרפיה של לוליאן הלמן

הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשר להיתר בניה בגוש 6583, חלקה 213, רח' הרצל.

מבוקשת הקלה 0.8%, משטח המגרש — דהיינו: 50.8% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/166/1.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולמוביץ — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 150, בגוש 3939, רחוב צבי פרנק 15, 17, לפי תכנית מת"/אר/ תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 4 קומות.

בקשת בעלי החלקה: הקלה 5% עבור מעלית; הקלה 10% בקו בניין צדדי; בליטה 1 מ' לחזית.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ראשון־לציון

תאריך: 9.5.88

הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ה"ה קליין והרדי הגישו בקשה לוועדה זאת בתכנית מס' 20320 לבנות תוספת של חדר וסוכה בקומות ב' וג', ברחוב רמב"ם 26, גוש 6122, חלקה (31) 1770, באזור ב', בהקלה של 6 אחוזים בבנין שיעור תנאי דיור מעל 105% המותרים — וזה שלא בהתאם לתכנית בניין ערים ב' 105, חולה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין — יו"ר הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק.

הפגנה של שחרית „לעורר את נסים למצוקת הרפואה"

עתיים

בקריאות „נסים התעורר, הרפואה במצוקה", הפגינו אתמול, השכם בבוקר, כמה עשרות מצעירי ההסתדרות מול ביתו של שר האוצר משה נסים בירושלים.

המפגינים, חלקם לבושים לבן כאחים ואחיות, קראו לשר להתחיל לטפל בבעיית בתי החולים. על שלטים שנשאו, נכתב: „נסים הייה לנו בריא", „אל תשחק משחק פוליטי על גבי הפועלים" ו„נסים, והדרת פני זקן תולה".

יו"ר צעירי ההסתדרות ומראשי המפגינים, אבי יחזקאל, אמר כי המפגינים באו להעיר את שר האוצר משנתו כי בזמן שבו משכים השר לקום, שוכבים בבתי החולים חולים רבים אשר לא ישנו טוב כמוהו, כי לא זכו לטיפול נאות.

שר האוצר לא ירד אל המפגינים, אבל בתיבת הדואר שלו השאירו המפגינים מכתב, בו קראו לו לפעול במרץ לסיום המשבר בבתי החולים.

200 סכסוכי עבודה נדונו בביה"ד מ־69' – 21 לפניה

קובי מגדל

כמאתיים סכסוכי עבודה קיבוציים נדונו בבית הדין הארצי לעבודה, מאז 1969, לעומת 21 בלבד, מקום המדינה עד 1969 — מסר נשיא בית הדין הארצי לעבודה, השופט מנחם גולדברג, בביקורו במועצת פועלי חיפה. לדבריו, הדבר מעיד על הורקותו של הציבור למוסד שיפוטי זה.

כרבע מהמקרים שהובאו לבית הדין היו שביתות, שבחלקן נמנעו. עוד מסר השופט גולדברג, כי 28 אחוזים מתתביעות של עובדים בודדים, שגם בהן מטפל בית הדין הארצי, הן בתחום הביטחון הסוציאלי, כגון הבטחת הכנסה, נכות וכו'.

נשיא בית הדין מסר עוד, כי ממחקר שערך פרופ' אברהם פרידמן מהאוניברסיטה העברית בירושלים שהיה בעבר נציב שירות המדינה, עולה כי מספר סכסוכי העבודה עליהם הכריזו איגודי עובדים ארציים, עולה על אלה שהכריזו מועצות פועלים וועדי עובדים מקומיים.

השופט גולדברג גם ציין, כי המצב בבית הדין מראה, שבחיפה שורר עתה שקט תעשייתי.

התגייס לקומנדו הכשרות וראה את העולם

כתבנו הכלכלי בירושלים

תוצאות נסיעתם של משגיחי הכשרות לארצות שונות בעולם, כדי לבדוק אם מוצרים מסויימים המיובאים לישראל הם כשרים, ימומנו באמצעות אגרות בשרות מיוחדות שייקבעו על־פי „חוק איסור הונאה בשרות". את האגרות ישלמו היבואנים בישראל.

ועדת השרים לענייני חקיקה החליטה אתמול לאמץ את הצעת החוק של השר לענייני דתות, זבולון המר, שעל פיה ייקבע נוהל אחיד של תשלום אגרות כשרות ע"י יבואנים בצורה סדירה ומבוקרת.

עד עתה נהגה הרבנות הראשית לישראל לגבות אגרות כשרות מיצרנים ישראליים בלבד ולא על סחורות שיובאו ארצה.

היעדר חקיקה בעניין מוצרי היבוא היה פתח ליבואנים לשכור באופן פרטי רבנים, שתמורת חשבון הוצאות גבוה ונסיעות מרובות לארצות שונות אישרו יבוא מוצרים.

הצעת החוק החדשה תחייב כל יבואן המבקש את הכשר הרבנות הראשית, לשלם אגרה בשיעור שייקבע על ידי ועדה. כספים אלה ישמשו לתשלום שכר הרבנים ומשגיחי הכשרות.

צמצומים בדן ובהילטון בגלל ירידה חדה בתפוסה

כתבנו לענייני עבודה

מלון „דן" בתל־אביב — אחד משני המלונות בעיר שדורגו ב„חמישה כוכבים פלוס" — פיטר 60 עובדים, שהם 20 אחוז מעובדיו. הנהלת המלון נקטה בצעד זה נוכח הירידה החדה בתפוסת החדרים שהולה אחרי חג הפסחא: מ־90 אחוז ויותר ל־65 אחוז כיום. העובדים שפוטרו הם זמניים, ולפיכך לא התנגדה מועצת פועלי תל־אביב לפיטורים.

מלון „הילטון" שאף הוא סובל מירידה משמעותית בתפוסה, ינהיג החל מיוני שבוע עבודה של חמישה ימים. הנהלת המלון ביקשה תחילה לפטר כ־20 אחוז מעובדי האחזקה וכ־10 אחוז מהמלצרים, אך בהתערבותו של זלמן כנרל, רכז עובדי האירוח בתל־אביב, הושג הסדר שימנע פיטורים.

המעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים לא יפגע בשכרם של 650 עובדי „הילטון", שכן היום השישי, שבו לא יעבדו, ייחשב לחלק מחופשתם השנתית. המעבר לשבוע עבודה מקוצר במלון זה לא יכלול מלצרים והדרניות.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו ת.א. 30/88

בעניין: 'פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג–1983'
ובעניין: פירוק חברת שלומוביץ — גרינברג הנדסה ופיתוח (1981) בע"מ.

המבקש: דוד שלומוביץ — ע"י ב"כ עוה"ד איתן ארז ו/או ש. פרנס מרח' רוטשילד 20, תל־אביב.

נמסרת בזה הודעה כי ביום 5 בינואר 1988 הוגשה בקשה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברת הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 6 ביוני 1988 בשעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה, שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען איתן ארז, עורכי דין, שדרות רוטשילד 20, תל־אביב 66881 לא יאוחר משעה 13.00 ביום 29 במאי 1988.

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

התאריך: 28.4.88 — איתן, ארז, שריד

מימין, שמואל בירן עם עובדי „אליאנס" מול בית „כור"

לאן מתגלגלת קוביית „כור'

בהפגנה מקורית וסמלית עטפו אנשי „ועד 1" עם אנשי אליאנס את „קוביית כור" בדגלי הלאום והמעמד.

הדגל הכחול־לבן נועד להזכיר לראשי ההסתדרות ולממשלה את עקרונות הציונות, ציונות של פיתוח ייצור וצמיחה תוך עידוד העבודה ולא מדיניות של העדפת ההון, הכבדת נטל הריבית על חשבון המגזר היצרני, המשק וציבור העובדים.

הדגל האדום בא להזכיר שיש בארץ מעמד עובדים חזק, סולידארי, מגובש, כולם בעד אחד – אחד בעם כולם.

הנפת הדגל האדום באה להזכיר, כי **חברת העובדים** היא של העובדים ומטרתה יצירת מקורות תעסוקה ולא סגירת מפעלים ופיטורי עובדים.

בשני „עציצים" עשויים צמיגים „נשתלו" באחד זר פרחים ובשני זר קוצים, והשאלה שהופנתה לראשי כור האם מפעל אליאנס נידון לצמיחה או קמילה.

בהפגנה לקחו חלק ונשאו דברים פיני גרוב, מ"מ יו"ר „ועד 1", שהזהיר מפני כינוס נכסים ושאנשי אליאנס לא ילכו שבי אחר הבטחות כמו שהלכו הוא ואנשי אתא.

שמואל בירן (בתמונה), ממנהיגי מאבק מספנות ישראל, אשר בתפקידו כיו"ר הוועד ניהל מאבק חריף נגד אותו כונס, עמרם בלום, ויצא נגד חשיטה של כינוס הנכסים ונגד העובדה שההסתדרות נותנת יד לשיטה. המזכיר הארצי של עובדי תדיראן, חיים אונגר, שאל לאן מביאים אותנו כשהמפעלים והמשק בהפסד ורק הבנקים מרוויחים. כמו כן דיברו משה ביטון ואליהו ועננו מוועד הפעולה של אליאנס, אריה עירן, יו"ר ועד וולקן יציקה לשעבר, צבי ינאי מוועד עובדי הקבה"א ונציג ועד שכירי אגד.

נעל את ההפגנה מי שהגה ויזם אותה, יוסי „האדום" סולומין, מזכיר „ועד 1", אשר סיים בברכות הצלחה לעובדי אליאנס במאבקם הצודק.

הגיון עקום

„השביתה בנמל היא דבר רע",
אמרה בבית החולים האחות.
„בבית החולים השביתה אסורה",
אמרו הפקידים בבנק „טפחות",
„בבנק אסור לפקידים לשבות",
אמרו עובדי רשות השידור.
„שביתה ברדיו – ביזיון ובושות",
קראו העובדים בקונצרן כור.
„השביתה בקונצרן כור היא טעות",
אמרו העובדים בחברת אל־על.
„לשבות באל־על זו סתם הפקרות",
קבעו פה אחד כל עובדי הנמל.
השביתה בנמל היא דבר רע...
בבית החולים השביתה אסורה...
בבנק אסור לפקידים לשבות...
שביתה ברדיו ביזיון ובושות...
בקונצרן כור השביתה היא טעות...
לשבות באל־על זו סתם הפקרות...
"""כך המשיכו העובדים זה על זה לבכות,
עד ש„ועד אחד" אמר בנחת:
בחברה דמוקרטית מותר לשבות
אבל לנצח – אפשר רק ביחד!

ג. בשביץ

קיסר בעימות עם סיעת „מפ"ם" בהסתדרות

15.5 שודר בגל"צ

עמוס הראל: הועדה המרכזת דנה היום גם במשבר באליאנס. המשא
ומתן עדיין נמשך, ומעורר ויכוחים. מפ"ם באמצעות ועד
אחד מועצת הועדים שלה, התכוונה להפגין מחר מול בית
הועד הפועל ובית כור, קיסר הזהיר היום את מפ"ם, על
הפגנה נגיב בצעדים חריפים

16.5 „מעריב"

עימות עם מפ"ם

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, איים אתמול בהפסקת הקואליציה עם מפ"ם בהסתדרות.

זאת לאחר שנודע לו כי חברים בסיעת מפ"ם עומדים מאחורי ארגון ההפגנה של עובדי אליאנס שתוכננה להבוקר מול בנין הוועד הפועל. לדבריו לא יתכן שמפ"ם תנהל משחק כפול ותפגין, כאשר נציג שלה, אפריים זילוני, מנהל בשם ההסתדרות מו"מ עם העובדים. בעקבות דברים אלה הודיעו נציגי מפ"ם בוועדה המרכזת כי אנשיהם לא ישתתפו בהפגנה.

מתוך „החדשות" 16.5.88

הועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב במחאה על דרך הטיפול במפעל.

נוצרה מתיחות בין קיסר לסיעת מפ"ם בהסתדרות, מחשש שזו תומכת ביוזמת "ועד אחד", פורום ועדים ממפעלים גדולים, שכמה מהם כבר התנסו במשברים קשים, לקיים היום מול הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב הפגנת הזדהות עם עובדי "אליאנס".

קיסר הודיע שיסיק מסקנות נגד מפ"ם, אם אמנם יתברר כי היא שתמכה בהפגנה המתוכננת בהדגישו שלא יסכים למשחק כפול בהסתדרות, שבו מפלגה פוליטית השותפה לקואליציה מפגינה נגד הנהגת ההסתדרות.

אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, הודיע שמפ"ם לא תמכה בהפגנה המתוכננת, וזו גם העמדה שנקטה רעיה רטיג, חברת הוועדה המרכזת ממפ"ם, החברה גם בוועד המנהל של חברת העובדים.

כמה מאות מעובדי "אליאנס" מתכוונים להפגין היום מול בנין

מתוך „דבר" 16.5

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר תקף אתמול את מפ"ם, על כך ש„ועד 1" המקורב למפלגה זו, מפריץ את עובדי „אליאנס" להפגין נגד ההסתדרות. קיסר הנחיר כי ינקוט „אמצעים אירגוניים" נגד סיעת מפ"ם בהסתדרות. בעקבות דבריו אלה שנאמרו בישיבת הוועדה המרכזת, הודיעו ...

מן העיתונות

הגלגלים וההגה של המדינה

ב־15.5.88 התקיימה ישיבת מזכירות ועד 1 שהוקדשה לנושא התוכלה והתחבורה הציבורית. את בעיות העובדים הציגו פיינטי, יו"ר ועד הנהגים השכירים בדן, הרוי בגן, חבר ועד שכירי אגד וגרשום ליבוביץ מוועד שכירי שלב. בשיחה הועלו טענות קשות מצד חברי הוועדים על מצב התארגנות הענף. במפגש נשמעו סקירות מפי דן שורצבקר מהקואופ' התובלה והתחבורה הציבורית בוועד של ההסתדרות ומפי חיים חתן, מחזיק תיק התובלה התחבורה הציבורית המטנית במועצת פועלי ת"א.

המגמה שהסתמנה מפי המרכזים ובתמיכת חברי מזכירות ועד 1 לארגון אגוד ארצי במסגרת ההסתדרות שתקבע את המשנתה לגבי עמדות אחוד והגה.

הוחלט מזכירות ועד 1 והמשתתפים בהשתתפות כל מנהיגים בכל להבטיח אפשרות הפעולה לקידום הנושא.

עובדים
מוסף „על המשמר"
מערכת: גדי יציב (עורך) שאול קנז, עמוס שמיר, נחום דוניצה, מישל אלמליח, יוסי סולומין, נטע מן.

מפ"ם עם העובדים

טלקס

● פנייה לג'ון באאז לפעול למען יהודי סוריה

הרצליה לוקי, אסירת ציון לשעבר בעיראק, שיגרה אתמול מברק לזמרת ג'ון באאז, ובו ביקשה ממנה להיחלץ למען יהודי סוריה.

במברקה כותבת הרצליה לוקי: „שמעתי על פעילותך למען החופש. כאסירת ציון לשעבר בעיראק אני פונה אליך בבקשה לעזור להצלת יהודי סוריה, ובמיוחד לנשים היהודיות שכל רצונן לעזוב את סוריה".

קובי מנדל

● מתקן חדש לטיהור מי שופכין במועצת מגידו

פרויקט ביוב בהשקעה של כ־400 אלף ש"ח נחנך אתמול במועצה האזורית מגידו.

הפרויקט, שהקמתו נמשכה כשנה, יקלוט ויטהר את מי השופכין של הקיבוצים דליה ורמות מנשה.

ראש המועצה האזורית יותנן מעוז מסר, כי המתקן החדש קולט את מי הביוב של הקיבוצים שעד כה התנקזו בוודאיות לשפך ואדי מילק ומטהר אותם כדי לאפשר ניצולם לשימוש חוזר להשקייה.

שלמה גלזר

● נחנך היכל הקרח בבת־ים

היכל הקרח, מהגדולים והמשוכללים בארץ, נחנך אתמול בקריית הנופש והספורט בבת־ים.

ההיכל משתרע על שטח של 520 מ"ר ובשני צדיו שלושה מפלסים לצופים, אשר ישמשו גם כקפי־טריה ומסעדה שתיפתח במקום בתום שלב ההרצה.

היכל הקרח, ובו אלף מקומות ישיבה לצופים, הוקם על־ידי היזמים קליין ופרקוש מחיפה, ושותפה לחם חברת „חוף בת־ים" שהינה חברה עירונית המנהלת את קריית הנופש וספורט ואת החוף לדוגמה. בפרויקט הושקעו כמליון וחצי דולר.

אשר שילוני

אחד הנאשמים ברצח החייל חנוך דנמן הורשע בהריגה

השופטים קבעו כי הנאשם חזר בו ברגע האחרון מהסכמתו לבצע את חלקו במזימת הרצח ● מתן גזר־הדין נדחה

יואב אביב

בית־המשפט המחוזי בחיפה הרשיע אתמול את ג'מיל ג'דאר בן 25 מהכפר פנדקומיה שליד ג'נין בהריגת החייל חנוך סטיב דנמן, לאחר שקבע שאין מקום להרשיעו באשמת רצח במזיד ובכוונה תחילה שייחסה לו התביעה בכתב־האישום.

בכתב־האישום טוענת התובעת, עו"ד דינה רויטגרונד מפרקליטות מחוז חיפה, כי הנאשם קשר קשר ביחד עם לוטפי חיג'אזי מתמרה לחטוף חייל ולרצוח אותו כדי לשדוד את נשקו לצורך ביצוע שוד מזוין. ב־20 בספטמבר 87 אספו הנאשם וחיג'אזי את החייל חנוך סטיב דנמן במכוניתם מתחנת הסעה לחיילים בעכו. חיג'אזי, שנהג במכונית פנה לדרך עפר כשע"פי התוכנית היה הנאשם צריך לרצוח את החייל במכות גרזן למשמע קול שיעול של חיג'אזי.

מחומר הראיות עולה, כי הנאשם התעלם מהסימן המוסכם כשהוא מסרב לבצע את חלקו במזימה ונמלט מהמקום. „אמרתי ללוטפי, תעזוב את הבן־אדם ותן לו ללכת" — אמר הנאשם ג'מיל ג'דאר במשפטו.

נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, אברהם פרידמן, והשופטים נתן קליינברגר ומלכיאל סלוצקי קבעו בהכרעת הדין, כי הנאשם חזר בו ברגע האחרון מהסכמתו לבצע את חלקו במזימת הרצח ומסיבה זו לא מצא בית־המשפט מקום להרשיעו באשמת רצח במזיד ובכוונה תחילה שייחסה לו התביעה.

עם זאת הטעימו השופטים, כי הנאשם נהג ברשלנות פושעת משלא הזהיר את החייל על הסכנה הממשית לחייו וגרם למותו במחדל שיש בו כדי להרשיעו בהריגה.

מתן גזר הדין נדחה.

ג'דאר יופיע כעד מטעם התביעה במשפטו של לוטפי חיג'אזי המואשם ברצח החייל.

קיבוץ שניר מכחיש חקירת חשד לרשלנות בפרשת טביעת הילד

יהודה צור

קיבוץ שניר הכחיש אתמול את הידיעות לפיהן פתחה המשטרה בחקירת חשד לרשלנות בטביעתו של אייל שטיין בן ה־6 בבריכת הקיבוץ שלשום בערב.

מרכז המשק, גילת שושן, מסר, כי הוא מופתע מהפרסום, משום שלדבריו לא העלו חוקרי משטרת קרית־שמונה אפשרות שמדובר ברשלנות כלשהי.

מזכירת הקיבוץ, דורית אלמליח, ציינה, שזה מקרה טראגי ואין כאן שום מקרה של רשלנות.

אייל שטיין הגיע שלשום בערב לבריכה עם אמו ושני אחיו ושחה בלוויית אמו בבריכה הקטנה ואחר כך בגדולה. כעבור זמן מה חזרו האם ואחד האחים לביתם והיו בטוחים שאייל עזב את הבריכה לפניהם. כעבור כמה דקות, סמוך לשעה 6 בערב, צלל אחיו בן ה־10 של אייל, שנשאר בבריכה, יחד עם חברו לתוך המים בחיפוש אחר כדור ששיחקו בו וגילה בתחתית הבריכה את אייל שוכב ללא נוע. הוא הזעיק חברים שמשו את אייל מהמים.

מזכירות הקיבוץ מסרה שחובש ואחד החברים החלו להנשים את אייל והעבירו אותו באמבולנס של הקיבוץ לקרית־שמונה. בסמוך לחורשת טל הוא הועבר לאמבולנס של מד"א שנסע לקראתם, אולם כל המאמצים להחיותו עלו בתוהו.

מזכירות הקיבוץ הדגישה שבמקום מוצבים שלטים גדולים בהם נאמר כי הרחצה לילדים בשעות הערב מותרת רק בלוויית בני משפחתם או מבוגרים אחרים האחראים עליהם.

מכונית מנהל המסוף נקברה בבור שנפער בנמל חיפה

קובי מנדל

בור בעומק של שלושה מטרים נפער אתמול בבוקר לפתע ברציף הבימיקלים של נמל חיפה וקבר תחתיו את מכוניתו של מנהל המסוף. בנס לא היו נפגעים.

סמוך לשעה 7.30 בבוקר הגיע מנהל המסוף, שמואל סטן, לרציף במכוניתו מסוג „אופל אסקונה" והחנה אותה בסמוך לקו המים כדי לשוחח עם סגנו. אחד העובדים הבחין כי המכונית נוטה על צידה ושאל אותו אם יש במכוניתו תקר. שמואל סטן הביט לעבר מכוניתו ולפתע היא קרסה יחד עם קטע הכביש עליו נצבה ובמקום נפער בור בעומק של כשלושה מטרים.

מנכ"ל רשות הנמלים, שאול רויאל, מנהל נמל חיפה, חנוך בן־אליהו, והמהנדס הראשי חשו מיד למקום כדי לברר את נסיבות המקרה.

מנהל נמל חיפה, חנוך בן־אליהו, מסר לכתבנו, כי בניית הרציף טרם נשלמה ועבודות הקבלן תסתיימנה בעוד כחודש וחצי. לדבריו, אחד מקירות המתכת המוצבים על קו המים ומשמשים כמצע וכתומכים לרציף לא עמד בלחץ מסיבה שטרם הוברה והדבר זה גרם לנסיגת החול ששימש כתשתית לרציף ולקריסת השטח.

המהנדס הראשי של נמל חיפה החל בבדיקה מקיפה של נסיבות הקריסה ברציף.

יצויין, כי מקרה דומה אירע לפני כמה חודשים ברציף המכולות של נמל חיפה.

ביקושים למניות ההסדר

אלחנן הורוביץ

ערך השוק של מניות ההסדר עלה אתמול ב־0.73%, בעוד שהמניות התעשיות ירדו ב־0.22% בממוצע. מדד המניות הכללי עלה ב־0.35%.

הירידה התלולה בגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב, שגרמה להתחזקות הדולר בעולם, הביאה אתמול לעודף ביקוש בלתי־רגיל למניות ההסדר, הצמודות לדולר; הביקושים להן עלו ל־14 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן הסתכמו בפחות מ־179 אלף ש"ח משעריהן לא ירד אתמול אף לא אחד, בעוד ש־21 עלו ו־5 שערים נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־3.5 מיליון ש"ח. שעריהן עלו בין 0.4% ל־1.2% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 0.2% ל־0.8% ביוצאות לפדיון ב־1989. תשואותיהן השנתיות נעו בין 2.88% ל־15.27% ביוצאות לפדיון ב־88' ובין 5.92% ל־6.76% ביוצאות לפדיון ב־89'.

במניות התעשיות היה עודף היצע. ההיצעים בהן עלו ל־3.2 מיליון ש"ח, בעוד שהביקושים הסתכמו ב־2.7 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 122, לעומת 142 שירדו ו־154 שנשארו בלי שינוי. רק שער 1 עלה ב־10.1% (של יצהר 5), שום שער לא עלה ב־10%. לעומת זאת ירדו ליפשיץ אופ' ב־13.1% וטופר אופ' ב־10.6% ו־3 שערים

גלגלי הבורסה

ירדו ב־10% (של אזורים, לומיר 1 וגל 1). החלוקה באחוזים: 29% מכל השערים עלו, 34% ירדו ו־37% נשארו בלי שינוי. המחזור בתעשיות הגיע ל־7.3 מיליון ש"ח (4.5 מיליון דולר).

בשוק המניות כולו עלו 143 שערים, לעומת 143 שירדו ו־158 שנשארו בלי שינוי.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1% בצמודות למדד ונטייה לעליות עד 1% בנסחרות במט"ח. ערך השוק של הממשלתיות הצמודות למדד עלה ב־0.24% (ב־10.71% מתחילת השנה). הצמודות לדולר עלו ב־0.6% מסוג „רמון" וב־0.99% מסוג „גלבוע".

במלווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.05% ל־17.15%, תוך מחזור של 21.2 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.05 אג' ל־1.7173 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.81 אג' ל־1.5680 ש"ח. דולר נוסעים לחו"ל — 1.8696 ש"ח.

דולר שחור נע בין 1.65 ל־1.67 ש"ח.

במסחר ה„בין־צדדי" במניות לפני הצהריים נרשמו רק 2 עליות שערים (של: חברה כלכלית ב־0.9% וכלל תעש' אופ' ב־3.4%). הירידה התלולה הגדולה ביותר היתה ב־1.6% בכלל סחר.

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' – קול ישראל – 17.5.88

1. תוסיכה והרוח – ריטה
2. מקיץ אל החלום – גלי עטרי
3. בן אדם – ירדנה ארזי
4. עיניך למאר – ירדנה ארזי
5. השנה אינשאללה – עפרה חזה
6. תחת שמי היום התיכון – שלמה ארצי
7. שיר הבחורים – דורון מזר
8. רק שובו בשלום – שושנה דמארי ויפה ירקוני
9. שתי בובות על חוט – שרון ליפשיץ
10. עטוף ברחמים – ריטה
11. מטעור – אדם
12. בצער לא רב בינך לא קודר – ריקי גל
13. עדיין כאן – שושנה דמארי
14. שלום עליכם – בועז שרעבי ומתי כספי
15. אהובתי – משינה
16. מגדלים בשמים – אילנה אביטל
17. אח יא ראב – זאב רווח וצוות סלאח שבתי
18. אהבה הורגת – יהודה פוליקר
19. אור – דני סנדרסון
20. אשה אחרת – יזהר כהן
21. לא עובדת בשביל אף אחד – סי היימן
22. לב שבור – מני בגר
23. עבודת עיניים – הבטלנים
24. לא יודעת – רונה
25. סוף הלילה רחוק – שלומה ברטי
26. חדשה בעיר – רוחמה רז
27. חלום ליום התיכון – יהודה פוליקר
28. חברים לי בעולם – בני ברמן
29. נואל – גלי עטרי
30. תחת עץ האהבה – מרים גלזון ויוסי בנאי

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. שיגו – שלום חנוך
32. במלחמה – לוקה קין
33. מתגעגעת אליך – ורדינה
34. לבד – נאוה ארבל
35. מוסיקה – איתן מסורי
36. כעת חיה – עליזה עזיקרי
37. חצבה אחרונה – משה דץ
38. בכדרה לבלש – ישראל סלע
39. תחנה באנו – מאי כהן
40. פטינטה – ראובן ארז

„כתוב באזניכם" – חשיפה לשיפוטכם

41. אין ענבים בגפן – חביבי
42. נבראתי לך – שלמה ארצי
43. כמו קרוסלה – דודו טסה
44. מקום אחר – אורי פיינמן
45. כפוי טובה – דור החושך
46. תמונה שבורה – מוני ארטן
47. שיר לזמרת אהובה – דפנה ארמוני ושלמה גרוניך
48. ימים של אחר – רונו כובש

יצאו את המצעד

- ארצי שלי – חיים רוטר (שבוע אחד)
- 40 שנה למדינה – ניקי מקיטן (שבוע אחד)
- בשעה מהורהרת א – צבי לחט (שבוע אחד)
- מלונת כקו – מאיר אריאל (3 שב')
- לא הפקרתי את הלילה – ספי אפרוני (3 שבועות)
- את איננך – אורי פיינמן (5 שבועות)
- אילו יכולתי – ריקי גל (10 שבועות)

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס

בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:

„מקום בצמרת" קול ישראל

ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010

זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6

☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ______

כתובת: ______

מיקוד: ______ תאריך: ______

בפלילים

נער חשוד בשוד קשישות כדי לממן רכישת סמים

יואב אביב

נער בן 17 מקרית־ים, החשוד בשוד קשישות כדי לממן רכישת סמים, נעצר אתמול ל־15 יום בבית משפט השלום בחיפה.

בבקשה להארכת המעצר טען נציג המשטרה, רס"מ חיים שרון, כי לפני ארבעה ימים נכנס הנער לביתה של קשישה ושדד ממנה שרשרת שענדה על צווארה באיומי סכין. כן הוא חשוד בחטיפת תיקים מקשישות. על פי החשד הוא שדד גם תיקי יד מקשישות.

מחקירת המשטרה עולה, כי הנער נהג להמתין לקשישות בכניסה לביתן, ומשהגיעו לביתן היה דופק בדלת ומבקש מים. לאחר שהוכנס לדירה היה שודד את קורבנותיו. את הרכוש הגנוב היה מעביר על־פי החשד לסליבק הורוטאב בן 26, אף הוא מקרית־ים, וזה בתמורה היה מספק לו סמים.

השופט עמירב ראנד עצר את הנער ל־15 יום ואת החשוד בקבלת הרכוש הגנוב ל־10 ימים.

מאסר ממושך לדוקרי בעל חוב בסכין

עתיים

„תרבות הסכינים, שהיא בזויה בעיני בית־המשפט, חייבת להיעקר מן השורש, והדבר ניתן להעשות רק על ידי ענישה מכאיבה ומחמירה, אולי אלה הזריזים לשלוף סכין ולעשות באמצעותו שפטים, יחשבו היטב את מה שמצפה להם, לפני שיגעו בסכין בזולת" — כך קבע אתמול שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב אריה סגלסון, בהחלטתו לגזור עונשי מאסר ממושכים על אלי שושן בן 20 ושרה אילן בת 29, תושבי פ"ת שהורשעו במעשה חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות.

אלי שושן נידון ל־4 שנות מאסר בפועל ואילו שרה אילן, אם לשניים, נידונה לשנתיים וחצי מאסר בפועל.

השניים הורשעו בכך שדקרו אדם שהלווה להם 200 ש"ח לצרכי קניית סמים. התביעה טענה, כי כאשר בא האיש לגבות את חובו התפתחה מריבה בין השלושה, הנאשמת תפסה את האיש בידיו, חברה שלף סכין ודקר אותו בחזהו ורק בדרך נס לא נפגע האיש בריאותיו.

השופט קבע, כי החליט להקל בעונשה של הנאשמת כיוון שלדעתו קשה להתעלם מכאב ההינתקות של אם משני ילדיה ויש גם להתחשב בכאב ליבם של שני הילדים על לא עוול בכפם.

הוארך מעצר השייח' החשוד בסחר בהרואין

עתיים

שופט שלום בבאר־שבע ציווה אתמול להאריך ב־15 יום את מעצרו של שייח' מוחמד אבו־קרינאת, החשוד בסחר בהרואין ובחשיש. זאת לאחר שנתפסו בביתו סמים בכמויות גדולות ביותר.

אחת מנשותיו, אסתראל (23), ועוד נערה, שהיתה בזמן פשיטת המשטרה בבית השייח', נעצרו ל־5 ימים וסולימאן אבו־קרינאת, שנעצר אף הוא כחשוד, שוחרר עם סיום חקירתו במשטרה.

נציג המשטרה הביא אתמול לבית־משפט השלום בבאר־שבע את שייח' מוחמד אבו־קרינאת, בן 52 מהעיירה הבדואית ערוער בנגב, וביקש מהשופט להאריך את מעצרו. זאת לאחר שבביתו נתפסה כמות גדולה מאד של סמים.

נציג המשטרה טען, שביום 24.4.88 מכר השייח' 10 גרם הרואין לסוכן משטרה מוסווה וביום כ' השבוע הוא מכר לסוכן עוד 267 גרם הרואין. באותו לילה פשטה על בית השייח' היחידה המרכזית של משטרת מרחב הנגב וכלבי סמים גילו במקום עוד 465 גרם הרואין וסוליית חשיש במשקל 235 גרם. שווי הסמים, שהיו בידי השייח', נאמד ב־80 עד 140 אלף ש"ח.

סניגורו של השייח', שהוא בנו של מי שהוכתר בשעתו כ„שייח' השייחים", טען שהמשטרה שלחה אל מרשו סוכן שלה, שהדיח את השייח' לעבירה.

השופט ידין טימור סבר אחרת וקבע, שנגד השייח' הוצגו ראיות כבדות משקל על סחר בסמים, בקנה מידה גדול ביותר, ולכן דרושה כאן חקירה ממצה של המשטרה.

על טענת הסניגור, שבמעצר יש פגיעה חמורה באיש ציבור בעל מעמד מכובד בקהילה, השיב השופט טימור: „האינטרס הציבורי קודם לכל אינטרס אחר" וציווה לעצור את השייח' ל־15 ימים.

השופט ציין, שאם תסתיים חקירת השייח' קודם לכן, רשאית המשטרה להביא שוב את השייח' בפני שופט בטרם סיום תקופת המעצר.

קשישה נשדדה בצאתה מסניף בנק בבת־ים

עתיים

אשה בת 67 נשדדה אתמול בעת שיצאה מסניף בנק בשכונת רמת־יוסף בבת־ים ונגנבו ממנה 7500 ש"ח.

אלמוני עקב אחרי האשה בעת שנכנסה לסניף הבנק במרכז המסחרי ברמת־יוסף והמתין ליציאתה. כעבור מספר דקות יצאה האשה את הסניף כשהכסף נמצא בתוך שקית ניילון ומוחזק בידיה ועשתה את דרכה לביתה. בהגיעה סמוך לבית, התנפל עליה השודד, הפילה ארצה, חטף את שקית הניילון שהכילה את הכסף ונמלט מן המקום.

המשטרה שהוזעקה למקום ערכה סריקות באיזור, אך ללא תוצאות. האשה לא נפגעה.

לשפרה ודני שטיין ולקיבוץ שניר

משתתפים באבלכם הכבד במות

איילי

קיבוץ רוחמה

האחיות מתכוונות להצטרף למעגל העיצומים בבתיה"ח

בעקבות פיצוץ המו"מ על תוספת תקנים ● רופאי המדינה משביתים את מרפאות החוץ בצפון

רונית מורגנשטרן, יואב אביב

גם האחיות מתכוונות להיכנס למעגל העיצומים בבתי־החולים הציבוריים. נציגת האחים והאחיות, אילנה כהן, מסרה, כי המו"מ עם נציבות המדינה בנושא התקינה של האחיות בבתי־החולים, על־פי הסכם 1980 שהוחלט ליישמו לאחר שביתת האחיות לפני שנה — התפוצץ.

לטענת האחיות, אמנם הגיעו תקנים נוספים לבתי־החולים, אבל לא במידה מספקת, וגם אלה שהגיעו הלכו ברובם לפיתוח שירותים שונים ולא כדי למלא את החסר ליד מיטת החולה.

אי לכך מתכוונות האחיות לכנס את המזכירות המורחבת שלהן ולהחליט על צעדים במחאה על מה שהן מכנות „אי־ביצוע התקינה בבתי־החולים".

במגעים המתנהלים בין נציגי האוצר לנציגי ההסתדרות הרפואית ויו"ר האיגוד המקצועי, חיים הברפלד, הושגה התקדמות כלשהי לגבי הרופאים המרדימים.

עדיין אין שום התקדמות בנושא קיצור התורים לניתוחים בגינו נוקטים רופאי בתי־החולים הממשלתיים ורופאי קופת־חולים עיצומים, נמסר ממשרד־האוצר. נציגי משרד־הבריאות אינם שותפים במגעים.

ביום ראשון יידון נושא המשבר במערכת הבריאות בישיבת הממשלה השבועית, במטרה להגיע להחלטות.

עיצומי רופאי המדינה

רופאי בתי־החולים הממשלתיים השביתו אתמול את מרפאות החוץ בצפון הארץ. מרפאות החוץ בצפון יהיו סגורות גם היום.

למרפאות החוץ של בית־החולים רמב"ם בחיפה הגיעו אתמול מספר חולים שלא ידעו על השביתה.

סגן מנהל בית־החולים רמב"ם, ד"ר צבי ברישי, אמר לכתבנו, כי במרפאות החוץ של בית־החולים מתקבלים מדי יום כ־1000 חולים וכי המרפאות יהיו סגורות עד לאחר חג השבועות. כלומר, 3000 חולים לא יזכו לטיפול.

נציג ועד הרופאים, ד"ר שרגא בלוך, אמר לכתבנו, כי הרופאים בבית־החולים אינם יודעים מהם הצעדים הבאים המתוכננים במסגרת המאבק וכי צעדים אלה נקבעים על־ידי הוועד הארצי של הרופאים. הוא התנצל בשם הרופאים על העוול הנגרם לחולים ואמר, כי „אני מקווה שבסופו של דבר כולם ייצאו נשכרים ממאבק זה".

מנהיגי מפ"ם השתתפו בחגיגות עיד אל פיטר

שלמה סלוצקי

לרגל סיום חודש הרמדאן וביום השלישי לעיד אל פיטר, שבו חוגגת האוכלוסיה המוסלמית את סיום חג הקורבן, ביקרו חברי הכנסת ופעילים ממפ"ם בכפרים ערביים כדי לחזק את הקשר בין היהודים לערבים בחברה הישראלית.

חבר הכנסת אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, ביקר בבקה אל־גרבייה והתארח בביתו של אדריס מואסי, רכז חדור הצעיר של מפ"ם במגזר הערבי, וכמו כן גם באום־אל־פחם ובכפר ערערה. בשלושת היישובים קיבל גרנות תגובות חיוביות ביותר על החלטות מפ"ם בוועידתה האחרונה, במיוחד במה שנוגע לפתרון הבעיה הפלשתינית ולנכונות לקבל את אש"ף כפרטנר לדיאלוג בתנאים מסויימים.

חברי ואוהדי מפ"ם שנפגשו עם גרנות אמרו, כי הוועידה סיפקה להם כלי חשוב להסברת עמדות המפלגה במגזר הערבי.

חבר הכנסת גד יציב ביקר יחד עם מזכיר הקיבוץ הארצי, עזרא רבין, באיזור המשולש. הם התארחו בביתו של חבר הכנסת לשעבר ואליד צדאק, שהצטרף לא מכבר למפ"ם. בחוג בית שנערך בביתו בהשתתפות עשרות מפעילי הציבור הערבי אשר הצטרפו עימו למפ"ם, וכן אוהדים נוספים, דובר על המאבק למען שוויון זכויות לציבור הערבי ולמען השלום.

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, היה אורחו של איברהים נימר חוסין, יו"ר ועד המועצות הערביות, וכן של מג'ד אל חאג', יועצו של נימר חוסין לענייני חינוך, בשפרעם. חנן ארז יחד עם פעילי מפ"ם באיזור שוחחו עם מארחיהם על האפשרויות לשיתוף פעולה במישורים שונים בתקופה הקרובה.

התחייבויות קיבוצי השומר הצעיר לסוף 87 – 1.66 מיליארד ש"ח

כך עולה מתשקיף „תכן הנפקות" לגיוס 30 מיליון ש"ח

אודי נחשון

היקף ההתחייבויות של קיבוצי השומר הצעיר לסוף 1987 מסתכם ב־1.66 מיליארד שקל, מתוכם כמיליארד שקל בהלוואות שייפרעו בתוך חמש שנים. כך עולה מתשקיף „תכן הנפקות" לגיוס 30 מיליון שקל, שפורסם אתמול.

מפירוט הרכב ההתחייבויות עולה, כי היקף החובות לזמן קצר מסתכם ב־302 מיליון שקל, ובטווח של 5–2 שנים ייפרעו הלוואות בהיקף 686 מיליון שקל. ערכם של הנכסים הקבועים של 86 קיבוצי השומר הצעיר נאמד בסוף 87' ב־2.73 מיליארד שקל. היקף התפוקה השנתית של הקיבוצים בשנה שעברה היה כ־1.5 מיליארד שקל, מהם 61 אחוז תפוקה שנתית בתעשייה, 32 אחוז בחקלאות ו־7 אחוזים ממקורות אחרים.

בהנפקה הנוכחית מבקשת החברה לגייס באגרות חוב 30 מיליון שקל שיעודם מתן הלוואות לקיבוצים ותאגידים אחרים הקשורים לשומר הצעיר. בהנפקות הקודמות גוייסו 70 מיליון שקל — 40 מיליון שקל ביולי 87 ו־30 מיליון שקל בנובמבר 87. שתי ההנפקות הקודמות היו מוצלחות ביותר והתמורות שהתקבלו מהציבור היו בהיקף כפול מהכמות המוצעת.

גורמים בשומר הצעיר ציינו, כי תוך 5–4 חודשים עשויה „תכן הנפקות" לצאת בהנפקה נוספת של אגרות חוב לציבור.

שני הקיבוצים שיקבלו את ההלוואות הגדולות ביותר מתמורת שלוש ההנפקות בשנה האחרונה הם עין שמר וגעתון — 2.86 מיליון שקל כל קיבוץ. קיבוצים אחרים שיקבלו בסך הכל מעל 2 מיליון שקל: בית קמה, ברקאי, געש, זיקים, חצור, להבות הביבה, מגידו, מצר, נחשון, ניר דוד ועמיר.

השתתפות ערה בבחירות באוניברסיטת „בר־אילן"

שלמה סלוצקי

10 סטודנטים למשפטים מאוניברסיטת תל־אביב, בפיקוחו של יו"ר ועדת הבחירות, עורך־הדין יוסי שפרלינג, פיקחו אמש על ספירת הקולות בבחירות לאגודת הסטודנטים ב„בר־אילן".

הבחירות התנהלו השנה בסדר וברוח נינוחה, גם אם בימים שקדמו להם היו סימנים להתחממות הרוחות בקמפוס, זאת בשל התקפותיהם של אנשי הימין המזוהים עם הליכוד, המפד"ל ו„צומת" על רשימת ס.ל.ה. (סטודנטים למען השלום), אשר הציבה לראשונה אלטרנטיבה שמאלית לקמפוס הבר־אילני.

בבחירות השתתפו 2,500 סטודנטים, שהם כ־25 אחוז מבעלי זכות הבחירה — עלייה של 50 אחוז לעומת השנה הקודמת. את העלייה בשיעור המצביעים מייחסים להשתתפות רשימת ס.ל.ה., שהביאה לקלפיות סטודנטים מהשמאל וגם מהימין, אשר ראו צורך ב„עצירת השמאל".

בבחירות התמודדו ארבע רשימות: „התחדשות" המזוהה עם „צומת", „יחדיו" המזוהה עם מפד"ל, „אתגר" המזוהה עם הליכוד וס.ל.ה. המזוהה עם מפ"ם, ר"צ ומפלגת העבודה, כאשר המאבק הצמוד לראשות האגודה הוא בין „אתגר" ל„יחדיו".

בימים האחרונים הופיעו בקמפוס כרוזים אשר השמיצו את רשימת ס.ל.ה. ותיארו אותה כ„רשימה של אש"ף המעוניינת להקים בירזית בקמפוס הרמת־גני".

סגן היו"ר הנוכחי, חבר בקבוצת „אתגר", אמר בראיון ל„הצופה", שס.ל.ה. היא לא יותר מאשר „תא סטודנטים של רק"ח והערבים", בעוד שחברי ארגון זה משתייכים אידיאולוגית למחנה השמאל הציוני.

הסטודנטים המוסלמים לא השתתפו בהצבעה בגלל חג העיד אל פיטר.

עם סגירת הגליון טרם נודעו תוצאות הבחירות ומניין הקולות נמשך.

נהג משאית עם אשלג נהרג בתאונת דרכים ליד אילת

בצלאל רובין

יעקב אבוקסיס בן 22 ממושב אחוזם נהרג אתמול בבוקר כאשר משאית הסמיטריילר בה הוביל אשלג לנמל אילת התהפכה מצמוק לאילת.

התאונה אירעה סמוך לשעה 10.00 בבוקר בכביש היורד מראס־אל־נקב בדרך לאילת. יעקב אבוקסיס נהג בסמיטריילר מסוג מאק עמוס ב־30 טון שקי אשלג לנמל אילת. במורדות התלולים של הכביש מראס־אל־נקב לאילת, במרחק של כ־4 ק"מ מ„המצודה", איבד הנהג את בלמיו והמשאית הכבדה החלה לצבור מהירות ללא אפשרות עצירה. באחד הסיבובים איבד הנהג את השליטה על ההגה, הסמיטריילר התהפכה והתרסקה אל צלע ההר משמאל לכביש. מעוצמת ההבטה נקרעה הקבינה מהמשאית והתרסקה כליל. הנהג שנלכד ונמחץ בפנים נהרג במקום.

המחזה שנתגלה לנהגים שהגיעו למקום התאונה היה מזעזע. הקבינה הגדולה של ה„מאק" ממש „נמרחה" על הכביש והפכה לגוש מתכת, כל 30 טונות שקי האשלג התפזרו על הכביש ולצדדיו. במשך שעה ארוכה נסגר הכביש המערבי לתנועה.

צוותי חילוץ שהגיעו למקום עמלו זמן רב עד שחילצו את הנהג, שכאמור היה כבר ללא רוח חיים. שני מנופים כבדים של צה"ל שהגיעו מבסיס צבאי סמוך סייעו בפינוי המשאית ופתיחת ציר התנועה.

יעקב אבוקסיס, התחיל לעבוד לפני חודשיים בחברת „מעלי תובלה". לא ברור עדיין כיצד הגיע עם משאיתו עמוסת המטען לכביש המערבי ראס־אל־נקב — אילת. הוא הקבוע של הנהגים המובילים אשלג ממפעלי ים המלח לאילת הוא דרך כביש הערבה.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עם עלייה קלה בטמפרטורות וירידה בלחות.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 15־28; רמת־הגולן 20־30; צפת 18־27; חיפה 17־29; טבריה 21־35; עפולה 20־31; שומרון 18־30; תל־אביב 18־27; לוד 18־30; יריחו 23־37; עזה 20־27; באר־שבע 25־35; אילת 26־40.

(עתיים)

צ'יץ' תקף את הקיבוצים „הנהנים מסובסידיות"

שלמה סלוצקי

במכתב חריף פנה אריה צוקר, נציג מפ"ם במועצת עיריית תל־אביב לראש העירייה, שלמה להט. צוקר דורש מלהט במכתבו להבהיר או לחזור בו מדבריו נגד הקיבוצים בישיבת המועצה שהתקיימה ב־15 במאי. באותה ישיבה ובמהלכו של ויכוח על נושא התקציב להקמת פארק בדרום העיר, השמיץ ראש העיר את התנועה הקיבוצית. על פי הסטנוגרמה של הדיון מתברר שלהט אמר בין היתר במעמד זה „הם נתנו לכל מיני אנשים פרטיים ולקיבוצים לגדל כותנה שזה דבר שמסובסד... אבל לתושבי שכונות הדרום לא מגיע להנות... אבל לכמה קיבוצים ולכמה פרטיים מכבשת חרש כן מגיע להנות".

במכתבו ללהט כותב צוקר: „קשה לי להאמין שדווקא אתה, צ'יץ', שמתנגדר בעבר חלוצי תנועתי, הצטרפת להשמצות המסיתים נגד התנועה הקיבוצית. האם הכל מותר לקראת ימי הבחירות? צ'יץ', דבריך חמורים פי כמה מדברי בגין כומנו נגד הקיבוצים.

אם למרות הכל כוונתך היתה אחרת תוכה עליך להסביר זאת לחברי המועצה ולציבור".

כבאי האש החליטו להקפיא את העיצומים

יואב אביב

כבאי האש בכל רחבי המדינה החליטו להקפיא את העיצומים למשך שבועיים בתום פגישה שנערכה אתמול בין נציגי הכבאים לבין המשנה למנכ"ל מרכז השלטון המקומי, גדעון לב.

הכבאים פתחו לפני יומיים בעיצומים והודיעו, כי מלבד פעולות חירום לא יבצעו דבר, וזאת במחאה לאי־יישום הסכם העבודה הנחתם עימם לפני כארבעה חודשים בכל תחנות השירות בארץ.

אתמול, בתום שיחה שנערכה עם נציגי הכבאים, הבטיח המשנה למנכ"ל מרכז השלטון המקומי, גדעון לב, להורות לשירותים ליישם את ההסכמים במלואם ובלשונם בתוך כשבועיים, וזאת לאחר שיוגשו לו רשימות של התנאים שלא יושמו עד כה.

דובר ארגון הכבאים, גרשון זאוברמן, אמר אמש לכתבנו, כי הכבאים ישובו ויפתחו בעיצומים, והפעם במשנה חריפות, אם מרכז השלטון המקומי לא יעמוד בדיבורו.

ח"כ גדי יציב: לפרסם מדד לעניים ומדד לעשירים

יצחק שור

ח"כ גדי יציב (מפ"ם) הציע אתמול ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם מעתה שני מדדי יוקר: אחד המבטא את עליית המדד של מוצרי המותרות לעשירים, והשני המבטא את המדד של המוצרים הבסיסיים לרוב העם.

בהצעתו לסדר היום חלק גדי יציב על ההנחה, שהמדד אכן מבטא את גודל הקורבנות שהציבור הקריב. הפער החברתי בישראל גדל במידה ניכרת, הממוצע מבטא, לכאורה, את השכבות העניות והעשירות, אף כי הללו הולכות ומתרחקות זו מזו ברמת הכנסתן, ברמת צריכתן ובמרכיבי איכות החיים שלהן.

מה איכפת לעשיר אם מחיר העגבניות עלה ומה איכפת לעני אם נשמרה יציבות מחירי הנסיעות לחו"ל — שאל יציב.

לעיתונאים קרא יציב לציין גם את מדד עליית המוצרים הבסיסיים, לצד מדד מוצרי המותרות.

ראשי רשויות מקומיות תומכים בפועלי „אליאנס"

יואב אביב

אתמול לראשונה מאז שהחל המאבק נגד סגירתו של מפעל „אליאנס" בחדרה התכנסו במפעל ארבעה ראשי רשויות מקומיות מהאיזור והביעו תמיכה בלתי מסוייגת בהמשך הפעלתו.

הם התכנסו אתמול בשעות הבוקר במפעל לדיון יחד עם מקצת מחברי הוועד.

ראש עיריית חדרה יחיאל כהנא אמר, כי אסור לסגור מפעל המפרנס כאלף משפחות. „זו תהיה מכת מוות לכל האיזור, צריך לקחת בחשבון שרוב המפרנסים העובדים כאן באים משכונות מצוקה, שכונות שהשקעו בהן מיליונים כדי להיטיב את הדיור, לתת חינוך. בעיית אבטלה אם תיווצר תוריד את כל המאמץ לטמיון".

ראש המועצה המקומית אור־עקיבא שלום שבתאי אמר, כי 200 משפחות מאור עקיבא מתפרנסות מאליאנס וסגירת המפעל תהיה מכה קשה ליישוב.

ועדי עובדים ארציים נוטים להתנער מההסתדרות

אשר שילוני

ועדי עובדים ארציים נוטים פחות ופחות לקבל את מרות ההסתדרות — עולה ממחקר שנערך באוניברסיטת תל־אביב, ומתפרסם לראשונה בגליון מאי של ירחון „ועדים".

במסגרת המחקר נבחנו 23 ועדי עובדים ארציים במסגרת עובדי שירות המדינה. החוקרים גילו שהמחוייבות של הוועדים הארציים להסתדרות נמוכה יחסית.

מימצא זה, מציין הירחון „ועדים" עולה בקנה אחד עם ריבוי השביתות הלא־מאושרות בשירות המדינה, כולל עיצומים לא מאושרים על־ידי האיגוד המקצועי הארצי. במחקר נוסף של אוניברסיטת תל־אביב המצוטט ב„ועדים", נאמר כי אחת הבעיות הקיומיות של ההסתדרות היא הנטיות החזקות של חברי מוסדות ההנהגה באיגודים המקצועיים השונים לבדלנות מההסתדרות.

למשפחת שטיין ולקיבוץ שניר

משתתפים באבלכם הכבד

בהילקח מכם

איילי שטיין

קיבוץ דן